

10 години СТРОИТЕЛ®

Брой 22, година XI, 31 май 2019

www.ksb.bg
www.vestnikstroitel.bg

ИЗДАНИЕ НА КАМАРАТА НА СТРОИТЕЛИТЕ В БЪЛГАРИЯ

Избрахме българските представители

в Европейския парламент

ЕС отчете най-високата изборителна активност от 20 години насам

ИНТЕРВЮ

Инж. Даниел Панов, председател на УС на НСОРБ и кмет на община Велико Търново:

Чрез реализираните общински проекти европейската солидарност е най-видима за хората

стр. 6-7

Емил Христов

Страните от Европейския съюз (ЕС) избраха новите си представители в Европейския парламент (ЕП) за мандата 2019 – 2024 г. Над 400 млн. европейци от 28 държави упражниха своя глас, или 51% от гражданите на Съюза. Данните на ЕС, които не включват Великобритания, показват, че вотът за ЕП през 2019 г. е с най-високата изборителна активност от 20 г. насам. Традиционно най-много хора са упражнили правото си на глас в Белгия – 88,47%. След тях се нареждат Испания с 64,3% и Германия с 61,41%. В България процентът е 32,64.

Окончателните данни на Централната изборителна комисия (ЦИК), които бяха обявени късно вечерта в сряда, показват, че най-много от гласовете на българските граждани е спечелила ПП ГЕРБ, която принадлежи към групата на Европейската народна партия (ЕНП). Формацията на премиера Бойко Борисов е събрала 31,07%. Това означава, че 6 от общо 17-те депутати от на-

шата страна в ЕП ще бъдат от ГЕРБ. Втори са „БСП за България“ с 24,26%, или те имат 5 места в Брюксел. „Движение за права и свобода“ са с 16,55% и взимат 3 места в ЕП. ВМРО е със 7,36% и ще изпрати двама евродепутати, а „Демократична България“, която е с 6,06% – един.

От данните от протоколите става ясно, че 36,71 на сто от изборителите са гласували с предпочитания. Преференциалният вот се наблюдава при всичките политически сили, като най-висок процент има при ВМРО и „Демократична България“ – 50 на сто от гласувалите. От ЦИК съобщава, че раз мествания заради предпочитанията има само в две от листите на петте партии, класирали евродепутати. В тази на „БСП за България“ петият Сергей Станишев става втори. При ВМРО четвъртият Андрей Слабаков измества втория Юлиан Ангелов.

Опцията „Не покрелям никого“ са избрали 61 029 изборители, а недействителните бюлетини са 80 238, информираха още от ЦИК.

стр. 3

КСБ

Вицепрезидентът на FIEC инж. Любомир Качамаков ще работи за обща стратегия на федерациите от ЦИЕ

стр. 8-11

ТЕМА

Нова наредба ще въведе правила за визията на градските пространства в София

стр. 16-17

ISO 9001:2015
BUREAU VERITAS
Certification
RG 121357011

Вестник „Строител“ е произведен в условията на системата за управление, сертифицирана от Bureau Veritas Certification по спецификацията ISO 9001.

ISSN 1313-8723

9 771313 872004

Осветиха новия храм „Св. св. Кирил и Методий“ в с. Румянцево

Снимка Ромео Чолаков

Емил Христов

На 24 май Плевенският митрополит Игнатий извърши тържествено освещаване на нов храм „Св. св. Кирил и Методий“ в с. Румянцево. В службата участваха и петима свещеници от Луковит и Плевен, а стопици възрастни, сред които и млади хора с деца от селото и целия регион, се стекоха на площада, за да присъстват и заснежат събитието. „Св. св. Кирил и Методий“ е издигнат на мястото на старата църква със същото име, изографисана от дебърския майстор Велко Илиев, но разрушена преди 1989 г. От 2003 г. до сега в селото има параклис с камбана, до който се издига новата обител с фасада от ръчно глян камък с керамични тухли.

На освещаването присъстваха индустриалецът проф. д-р инж. Цоло Вутов, който е основен дарител за храма заедно със семейството си, и г-р инж. Владимир Вутов, член на Контролния съвет на Камарата на строителите в България.

Кметът на община Луковит Иван Грънчаров благодари пред събралото се множество на основния дарител проф.

Проф. д-р инж. Цоло Вутов говори пред гостите

Цоло Вутов, който е тясно свързан с Румянцево – подпомагал е обществени сгради, рехабилитация на улици и е почетен гражданин на Луковит. „Трябва да се гордеем, че имате такъв съгражданин“, заяви Грънчаров. „Има хора, за които вярата е вътрешна потребност“, допълни той.

Новата църква в Румянцево е кръстокуполна с притвор, купол, три абсиди и малка камбанария. Тя е изографисана от художника-иконописец Марко Беров, а гърворезбата на храма е от майстора на църковни гърворезби от Плевенския край Лукан Лазарски.

Връчиха дипломите на над 200 абсолвенти от Випуск 2019 на ВТУ „Тодор Каблешков“

Снимка авторът

Георги Сотиров

Във Висшето транспортно училище „Тодор Каблешков“ връчиха дипломите на над 200 абсолвенти от Випуск 2019, образователно-квалификационна степен „магистър“. Събитието по традиция започна с тържествен молебен за здраве и успех, след което дипломантите бяха поздравени от ректора на ВТУ проф. г-р инж.-икон. Даниела Тодорова, зам.-министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията Анжел Попов, проф. г-р инж. Стоян Братоев, изп. директор на „Метрополитен“ АД, Бисер Минчев, гл. режисьор в Национална компания „Железопътна инфраструктура“, и др. Първенецът на випуска Цветослава Пенева, специалност „Технология и управление на транспорта“, произнесе благодарствено слово от името на абсолвентите.

На тържеството бяха връчени и награди на ректора за активно участие на студенти и докторанти в учебната и научноизследователската дейност на ВТУ. След което проф. г-р инж.-икон. Даниела Тодорова връчи отличия и на преподавателите доц. г-р Петър Брънзалов, доц. г-р инж. Юлия Варшинова, гл.ас. г-р инж. Галина Петкова, доц. г-р инж. Миряна Евтимова, доц. г-р инж. Еми-

лия Димитрова, ас. инж. Георги Димитров и гл. ас. г-р Райна Алашка. С почетен знак на ВТУ и грамота за заслуги бе награден и проф. г-р инж. Красимир Кръстанов, декан на факултет „Техника и строителни технологии в транспорта“, който често гостува на страниците на в. „Строител“.

В края на празника академичното ръководство на ВТУ, в лицето на проф. г-р инж.-икон. Даниела Тодорова, проф. г-р инж. Николай Георгиев и проф. д-р инж.-мат. Петър Колев, и отличниците на випуска засадиха в гърба на университета гърбо, което да се развива заедно с абсолвентите на ВТУ.

Повече за ВТУ четете в интервюто с ректора проф. г-р инж.-икон. Даниела Тодорова на стр. 21

През седмицата да погледнат

31 май

Инж. Стефан Стоев, член на УС на КСБ

3 юни

Емил Караниколов, министър на икономиката

Скилет на вестник „Строител“ пожелава на рождениците здраве, щастие, късмет и още много професионални успехи!

Висок клас хидравлични чукове, които се използват от водещи фирми в страната

Предлагаме до 5 години заводска гаранция!

Хидравлични чукове Montabert с работно тегло до 10 тона

гр. Варна
ул. Д-р Николай Коларов 3
Тел.: 052 333 022

WWW.INGCONSULT.BIZ

гр. София
бул. Ботевградско шосе 272
Тел.: 02 44 33 441

Студент от Техническия университет спечели стипендия от ЧЕЗ

Десислава Бакърджиева

Стивън Качулково от Техническия университет в София спечели конкурса „Стани стипендиант на ЧЕЗ“ за студенти, издание 2018 - 2019 г. До финала достигнаха трима участници. Сертификатите им бяха връчени в навечерието на Деня на българската просвета и култура и на славянската писменост от регионалния мениджър на ЧЕЗ за България Карел Крал.

Победителят е стажант към дирекция „Реализация на инвестициите“ в ЧЕЗ Разпределение. Той е последен курс на обучение по специалността „Индустриално инженерство“ (на английски език) във Факултета за английско инженерно обучение към ТУ - София. В момента подготвя дипломна работа на тема зазубите в електроразпределителната мрежа.

„Възможността да уча и да работя ми позволява да обогатя теоретичните си познания с многоотностранен практически опит. Надявам се да мога да използвам уменията си и да продължа да допринасям за намаляване на техническите загуби по електро-разпределителната мрежа в България“,

каза Стивън Качулково.

Конкурсът „Стани стипендиант на ЧЕЗ“ за студенти е част от дългосрочна политика на дружеството за насърчване на професионалното образование в България и е продължение на „Стани стипендиант на ЧЕЗ“ за ученици, стартирал през 2012 г. През 2017 - 2018 г. бяха дадени първите две стипендии на студенти. В конкурса могат да кандидатстват всички ученици в технически висши учебни заведения на територията на Западна България. Всяка година компанията предоставя стипендии на извонни студенти, класирани на конкурсен принцип и на база обявените критерии, които са публикувани на сайта www.stipendiant.com.

ПГСГА „Проф. арх. Стефан Стефанов“ – Монтана, се включи в регионална панорама на професионалното образование

Янка Филипова, ОП на КСБ – Монтана

В градския парк в центъра на Монтана се проведе Регионална панорама на професионалното образование и обучение, организирана от Регионално управление на образованието със съдействието на общината. Събитието беше по мотото „110 години професионално образование в област Монтана - история, реалност, перспективи“. Целта на панорамата бе да подпомогне професионалния избор на учениците, като им представи различни възможности за реализация и кариера. Учебните заведения съвместно със своите партньори работодатели представиха професиите и специалностите, по които ще провеждат обучение през учебната 2019/2020 г.

Сред участниците бе и Професионална гимназия по строителство, архитектура и геодезия „Проф. арх. Стефан Стефанов“, като самите ученици рекламираха професиите и специалностите за новата учебна година, сред които са строителен техник и техник реставратор. Представени бяха информационни материали, учебнически проекти, макети и изделия. Интересът на посетителите бе привлечен от демонстрацията на геодезически измервания и от електронни изградени изделия. Серioзна подкрепа в представянето на панорамата ПГСГА „Проф. арх. Стефан Стефанов“ получи от Областното представителство на Камарата на строителите в България, с която учебното завещание си сътрудничи дълги години.

Избрахме българските представители в Европейския парламент

► от стр. 1

Членовете на Европейския парламент са 751. През мандат 2019 – 2024 г. най-много депутати в Брюксел ще има ЕНП – 179. Прогресивният алианс на социалистите и демократите е втори със 153 места. Следва Алиансът на либералите и демократите за Европа + Renaissance + USR PLUS (ALDE&R) със 105 членове в ЕП. Групата на Зелените/ЕСА ще бъде представена от 69 души, а тази на Европейските консер-

ватори и реформисти - от 63. Броят на депутатите от държавите членки е: Белгия – 21, България – 17, Чехия – 21, Дания – 13, Германия – 96, Естония – 6, Ирландия – 11, Гърция – 21, Испания – 54, Франция – 74, Хърватия – 11, Италия – 73, Кипър – 6, Латвия – 8, Литва – 11, Люксембург – 6, Унгария – 21, Малта – 6, Холандия – 26, Австрия – 18, Полша – 51, Португалия – 21, Румъния – 32, Словения – 8, Словакия – 13, Финландия – 13, Швеция – 20, Великобритания – 73.

Александър Андреев, говорител на ЦИК, пред в. „Строител“:

Вотът протече нормално и без сериозни проблеми

ЦИК излезе с окончателните резултати от провешите се избори в България за Европейски парламент. Самият вот протече нормално и без сериозни проблеми. Нямаше конкретни изненади. Президивкателство на тези избори беше машинното гласуване и престои анализът доколко е било успешно то. В 31 района в страната бяха ситуирани над 3000 машини. Твърва ще стане ясно какъв брой избиратели са се възползвали от тази опция. Също така ще направим проверка дали правилно са отчетени гласовете. Всичко това престои в работата на ЦИК, ще изготвим задълбочен анализ.

Снимка Румен Добрев

Считам, че не само Централната избирателна комисия, но и цялата изборна администрация тук и по региони се справиха добре. Нямаше напрежение през целия изборен ден, нито се стигна до невъзможност за хората да упражнят своето право на глас. Трябва да дадем положителна оценка на целия изборен процес. Важно е да се отбележи, че ЦИК пое подготовката на тези избори в нов състав. Новите колеги в Комисията успяха бързо да влязат в работен ритъм и всичко това създаде една екипност.

Премиерът Бойко Борисов инспектира инфраструктурни обекти в Габрово и Севлиево

Десислава Бакърджиева

Министър-председателят Бойко Борисов инспектира строителните дейности по инфраструктурни обекти в Севлиево и Габрово. Той беше придружен от вице-премиера Томислав Дончев, министъра на финансите Владислав Горанов и зам.-министъра на регионалното развитие и благоустройството Николай Нанков.

По време на огледа зам.-министър Нанков е информирал премиера Борисов, че се очаква обходният път на Габрово да бъде завършен предсрочно. „Това е грандиозен проект не само за Габрово, но и за Северна България, защото ще осъществи връзката към бъдещия тунел под Шунка и вертикалната връзка Русе – Велико Търново, част от Трансевропейския коридор номер 9“, е подчертал Николай Нанков.

„Правим ремонтите по работещи градове. Фирмите накупили нова техника, трупат опит, прилагат иновации и модерно строителство“, е отбелязал министър-председателят и е акцентирал върху уменията, които е наблюдавал у българските работници при строежите на инфраструктурни обек-

ти. При преминаването в близост до стагиона за рзби в Габрово Борисов е посочил, че след 1 - 2 години шофьорите ще се придвижват по новоизградената път в резултат от усилията и труда на хиляди български строители. „Работниците са от Велико Търново. Направо са вълшебници“, заявил премиерът Бойко Борисов.

Мащабният проект за обходния път на Габрово е разделен на 5 етапа и се реализира в две фази с обща дължина близо 34 км. В изпълнение е първата, която включва строителството на 4 участъка от обекта и етапна връзка с обща дължина 23,25 км, както и изработването на разширен идеен проект за тунела под връх Шунка (3,22 км). Втората фаза обхваща изграждането на петия участък от път III-5004 „Обход на гр. Габрово“, включително и на тунела под Шунка. Общата

дължина е 10,553 км. От тях новото строителство е 7,633 км (включително 3,2 км тунел под в. Шунка) и рехабилитация на 2,92 км.

Досега 82% от дейностите по първата фаза са изпълнени. Изграждат се 9,2-километрова отсечка и етапна връзка с дължина 3,13 км, както и 4 мостови съоръжения и тунел от 540 м. Крайният срок по договора е 17 юли т.г.

ПЪТИЩА И МОСТОВЕ ЕООД

eko **Нискотемпературни асфалтови смеси с използване на пено битум.**

Екологични и безопасни. Удължено време за транспорт. Уплътнение при ниска температура. Възможност за производство на всички видове асфалтови смеси.

ново

eko **Студена асфалтова смес Промикс Колд.**

Висока адхезия с околните материали и по-добро уплътнение. Удължено време за съхранение в сравнение със смесите, произвеждани по досега използваните технологии. Пакетирана и на депо. Полага се при всякакви метеорологични условия.

ново

ново **Високоякостен модификатор за фрезозан асфалт Фрезобит Р ПРО.**

Дава възможност за 100% оползотворяване на фрезозан материал. Чрез механично или ръчно смесване на модификатора и материала, получаваме студен асфалт, годен за полагане в рамките на деня по стандартните методи. Отваряне на движението веднага след приключване на ремонтните работи.

Контакти:
гр. Варна, ул. д-р Николай Коларов 3
Търговски отдел: 0882 93 93 14
E-mail: sales@pmostove.com

www.pmostove.com

ЗГП-ЗАВОДИ ЗА ГОРЕЩО ПОЦИНКОВАНЕ

Предлагаме линейно поцинковане и единствени на територията на България - услугата горещо поцинковане чрез центрофугиране.

Групата ЗГП-Заводи за горещо поцинковане цели чрез своите услуги да допринесе за повишаването на конкурентноспособността на местните фирми в сферата на металообработването, чрез увеличаване на живота на тяхната продукция и намаляване на експлоатационните разходи за техните крайни клиенти.

гр. Пловдив
Асеноградско шосе
(срещу КЦМ)
тел: 032 / 207 830
факс: 0887 337 132
e-mail: info@zgp.bg

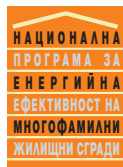
гр. Калчан
ул. Александър Стамболийски 34
тел: 05327 / 6300
факс: 05327 / 6301
e-mail: info_kalichan@zgp.bg

гр. Пловдив
Асеноградско шосе
(до КЦМ)
тел: 032 / 638 438,
факс: 032 / 638 446,
e-mail: info_plovdiv@zgp.bg

36 545 жилища в 511 многофамилни сгради са обновени през 2018 г.

Деятностите са реализирани по Националната програма за енергийна ефективност

Страницата подготви
Мирслав Еленков

Общо 36 545 жилища в 511 блока в страната са обновени по Националната програма за енергийна ефективност на многофамилните жилищни сгради (НПЕЕМЖС) през 2018 г. Това става ясно от одобрения от правителството доклад за напредъка по изпълнението на НПЕЕМЖС, внесен от министъра на регионалното развитие и бла-

гоустройството Петя Аврамова.

Данните сочат, че от бървените в експлоатация общо 511 обекта най-много са в област Бургас (107), следвана от областите Хасково (45), Благоевград (42), Пловдив и Стара Загора (по 39). Към 31 декември 2018 г. са стартирали дейности по 98,8% от всички 2022 сгради със сключени договори за целево финансиране по НПЕЕМЖС. В доклада се посочва, че в края на предходната година в процес на изпълнение

на СМР са били 135 блока, вследствие на което ще бъдат обновени 9180 жилища. Предвижда се през 2019 г. да бъдат санирани още 29 342 апартамента в общо 444 сгради, от които ще се възползват 61 133 души. Последните одобрени за реновиране обекти се очаква да бъдат завършени в края на 2019 г.

„Отчетените резултати потвърждават, че интересът към НПЕЕМЖС продължава да бъде голям. Непосредственият со-

циално-икономически ефект се изразява в намаляване на разходите за отопление на домакинствата, подобряване на здравословните условия за живот, създаване на комфортна среда (подновени и ремонтирани общи части и околблоково пространство). Постига се и по-естетичен външен вид на обновените блокове в сравнение с останалите, което води до промяна на облика на цели квартали“, се казва в съобщението на Министер-

ския съвет. Като позитиви са посочени още, че програмата създава заетост и увеличава финансовите постъпления както в строителния сектор, така и при производителите на строителни материали, инженерни, архитектурни и проектантски фирми, транспортен бранш, складови и логистични центрове. Сред значимите ефекти са и спестените емисии на парникови газове, както и смекчаване въздействието на климатичните промени.

Правителството одобри 20,9 млн. лв. допълнителни разходи за Столичната община, Габрово и Петрич

Правителството одобри допълнителни средства в размер на 20,9 млн. лв. по бюджетите на Столичната община, Габрово и Петрич, както и на Министерския съвет (МС).

Столичната община ще получи 15 млн. лв. за сграда, реновиране и модернизация на метростанциите. „Осигуряването на финансов ресурс ще позволи спазването на заложените график за изпълнение на дейностите по най-големия транспортен проект на територията на Со-

фия, който е със съществен екологичен и социален ефект“, обясниха от МС. Допълнителният трансфер за общините Габрово и Петрич за 5,4 млн. лв. е предназначен за ремонт и благоустройство на улици, тротоари, междублокови пространства, укрепване и отводняване на инфраструктурни обекти, както и за СМР по пътна мрежа.

Одобрените разходи по бюджета на МС са в размер на 500 хил. лв. и са предвидени за добършиелни дейности в храм „Св. Прокопий Варненски“ във Варна.

Фонд на фондовете подписа договор в подкрепа на високотехнологични компании

Александър Георгиев, изп. директор и зам.-председател на УС на Фонд на фондовете, подписа договор с избрания финансов посредник за изпълнение на Фонд за рисков капитал със средства по ОП „Иновации и конкурентоспособност 2014 – 2020“. Фонд мениджър е „Морнингсайд Хил“ ООД и ще управлява ресурс от 67 млн. лв., от които 47,1 млн. лв. са публични средства, а останалите – частно съфинансирани. Фондът за рисков капитал се отличава със значителния размер на инвестициите, които ще

бъдат осъществени във всяка подкрепена компания – от 1,5 до 7 млн. лв. Целта на инструмента е да подпомогне високотехнологични фирми с изразен рисков профил, които имат нужда от съществено финансиране, за да утвърдят и разраснат дейността си.

„Със създаването на вече няколко фонда за подкрепа на стартиращи компании и такива в ранен етап на развитие ние от Фонд на фондовете предоставяме на бизнеса един сравнително нов за България начин за финансиране на неговите проекти“, каза

Снимка Румен Добрев

Александър Георгиев.

Екипът на „Морнингсайд Хил“ ООД има над 10-годишен опит в почти всички инструменти от палитрата на инвестициите. Секторите, в които дружеството предвижда вложения, са в сферата на производството на стоки,

използващи нови технологии, които позволяват намаляването на разходи за единица продукт; високи технологии, софтуер и хардуер; електронна търговия; продукти или услуги, въведени в групи държава, но все още непристъпни в региона.

САМОИЗДИГАЩИ СЕ КУЛОКРАНОВЕ

POTAIN®
by Manitowoc

УНИКАЛНИ ТЕХНИЧЕСКИ ХАРАКТЕРИСТИКИ

- ▲ Супербързо издигане и разгъване (до три часа)
- ▲ Изключително компактни за работа на труднодостъпни работни площадки
- ▲ Суперлесно транспортиране
- ▲ Изключително лесна реализация на вторичния пазар при висока цена
- ▲ Най-продаваните модели HUP 32-27/HUP 40-30 налични на склад.

www.manitowoccranes.com

HUP	m			m														
	m	t	t	16	18	19	20	21	22	22.7	25	27	27.4	30	32	35	40	
HUP 32-27	4	27	4							1.85								
HUP 40-30	4.5	30	4							2.05								1

IGOT	m			m														
	m	m	t	28.5	30	30.5	31	31.7	33.8	35	40	42	45	47	50			
IGOT 70 A	4.5	35	4	2.5		2.2					1.85	1.45						
IGOT 85 A	4.5	38	6					2.75		2.5		1.8		1.4				
IGOT 130	5	37.3	8						3.9				2.25		1.7	1.4		

IGO	m			m															
	m	m	t	16	18	19	20	21	22	23	24	25	26	28	30	32	36	40	
IGO 11	2.8	16	1.3		0.65														
IGO 13	3.6	17.1	1.8				0.7												
IGO 15	3.6	19	1.8			0.9		0.7											
IGO 18	3.6	19.1	1.8				0.9		0.7										
IGO 21	3.6	19.3	1.8				1.05		0.8		0.7								
IGO 22	3.6	20	1.8								1	0.85							
IGO 30	4.2	21	2.2										1	0.9					
IGO 32	4	22	4									1.5		1.1					
IGO 50	4.5	23.2	4										2			1.4	1.1		

Шестте района от ниво NUTS 2 се запазват до 2027 г.

Десислава Бакърджиева

„След дискусии с ЕВ-ростат е постигнато решение до 2027 г. да се запази сегашният обхват на шестте района от ниво NUTS 2 в страната, независимо от отчетените дисбаланси в броя на населението основно в дба от тях – Северозападен и Северен Централен.“ Това е съобщила зам.-министърът на регионалното развитие и благоустройството Деница Николова по време на редовно заседание на Съвета по регионална политика към министъра на регионалното развитие и благоустройството. На него са представили резултатите от извършената междинна оценка на Националната стратегия за регионално развитие за периода 2012 - 2022 г., както и първоначални резултати от първия етап на Социално-икономическия анализ на районите.

„Регионалното развитие трябва да бъде разглеждано през призмата на цялостната територия

на страната с нейните специфични, географски дадености, за да може с наличния ограничен ресурс да намираме най-подходящите инвестиции, водещи до икономически подем на регионите. Не трябва да търсим еднородността между шестте района, а възможностите да изведем различното в тях, което да доведе до по-голям ръст на икономиката и намаляване на различията“, е подчертала тя.

По гумите ѝ в началото на есента трябва да бъдат представени промени в Закона за регионално развитие, касаещи обединяване на национално ниво на документите за стратегическо и пространствено планиране, които ще дадат по-ясна посока за развитие на територията. „Ще се търси възможност за обединяване на регионалните планове за развитие с регионалните схеми за пространствено развитие,

които ще бъдат основополагащи за инвестициите за периода до 2027 г. Подготовката им вече започна, като в края на година-

та трябва да сме готови за първи вариант, които да подложим на дискусии“, е пояснила Николова.

По време на заседанието тя е посочила, че общинските планове за развитие, към които се присъединяват интегрираните планове за градско възстановяване и развитие, ще включват приоритети и инвестиции, фокусирани върху града център за растеж. Според нея е важно местните власти да започнат подготовката на плановете си за развитие с хоризонт след 2020 г. още сега. „Те ще допринесат за извеждане на най-важните приоритети за региона, които ще са предопределящи за бъдещия инвестиционен

процес. Вървим към поглед, при който оперативните програми да могат да насочат ресурс към съответния регион спрямо приоритетите, изведени в регионалните схеми за пространствено развитие“, е допълнил зам.-министърът.

Деница Николова е коментирала още, че Социално-икономическият анализ на районите в България е базата за разработване на регионалните схеми за пространствено развитие, вследствие на които ще се изведат приоритети за всеки от регионите. Очаква се първи вариант на схемите за пространствено развитие да бъде предложен за дискусия в края на тази година.

Определиха нов строител на българската част от „Турски поток“

Мирслав Еленков

„Булгартрансгаз“ ЕАД избра нов изпълнител на строителството на разширението на „Турски поток“ през България. Дейностите ще бъдат възложени на втория в класирането в обществената поръчка – ДЗЗД Консорциум „Газово развитие и разширение в България“. Това съобщи изп. директор на дружеството Владимир Малинов. От гумите му стана ясно, че възложителят се отказва от първоначалния си избор – италиано-арабския консорциум Обединение „Консорциум Аркад“, тъй като той не е представил необходимите документи в определена срок – 16 май. От „Булгартрансгаз“ обясниха, че „Аркад“ е поискал удължаване с един ден на срока за представяне на изискваните от

възложителя 30 бр. документи, но на 27 май са подадени едва 4 от тях. „Получихме писмо от втория класиран в процедурата. Те декларираха, че без да променят техническите условия на предложението си, са готови да ни направят 31,5% отстъпка от първоначалната им цена“, информира Владимир Малинов и допълни, че очаква договорът да бъде подписан максимално бързо.

В ДЗЗД Консорциум „Газово развитие и разширение в България“ влизат „Консорциум Варна 1“ (учредено от „Бонанти“ С.п.А и „Макс Шрайхер“ С.п.А) и „Комплишънс дивелпмънт“ С.А.Р.Л - клон България. Цената на проекта е 1 102 197 333,19 евро без ДДС и той трябва да бъде изпълнен за 615 дни. Първите 308 км от трасето от общо 475 км трябва да са готови за 250 календарни дни.

Парламентът отхвърли вето на президента върху ЗИД на Закона за държавната собственост

Народното събрание (НС) отхвърли единодушно вето на президента върху разпоредби от промените в Закона за държавната собственост (ЗДС). Парламентът гласува отново Закона за изменение и допълнение (ЗИД) на Закона за държавната собственост, приет от НС на 15 май т.г., след като Комисията по правни въпроси в НС подкрепи на свое заседание новите текстове в нормативния акт. В пленарна зала „за“ повторното приемане на изменената гласуваха 143 народни

представители. Нямахме „против“ и въздържали се. Основната цел на промените са да се оптимизира и ускори процесът по изграждане на значими национални обекти, както и да се насърчават инвестициите в индустриалния сектор. Според новите текстове съдът може в закрито заседание да допуска преварително отчуждаване в седемдневен срок от искането на отчуждаващия орган, ако се налага да се защитят особено важни държавни или обществени интереси. Преварителното

изпълнение на акта се допуска при наличието на влязъл в сила подробен устройствен план и когато имотът е определен за национален обект или обект с национално значение. „Ветото беше отхвърлено от парламента, така че почвайте да строите по най-бързия начин“, е казал премиерът Бойко Борисов по време на редовното заседание на Министерския съвет. Той е посочил, че има редица важни инфраструктурни обекти, които трябва да стартират максимално бързо.

„Хидрострой“ АД организира практическо обучение за студенти от Щутгард

Снимка Георги Сотиров

„Хидрострой“ АД организира интересна практическа среща за студенти от Техническия университет в германския град Щутгард. Младешите бяха посрещнати лично от изп. директор на компанията инж. Живко Невев в изграждащия се участък от автомагистрала „Хемус“, от км. 78+500 до км. 87+800, който изпълнява „Хидрострой“ АД. Фирмата е с дългогодишен опит и традиция, специализирана в строителство и реконструкция на пътни, хидротехнически, водоснабдител-

ни и канализационни обекти. Как премина практическото обучение, какво видяха бъдещите германски строи-

телни инженери на един от ключовите пътни обекти у нас, четете в следващия брой на в. „Строител“.

ДВЕ ГАБРОВСКИ УЧИЛИЩА СА ОБНОВЕНИ ЗА НАД 4 МИЛИОНА ЛЕВА

Със средства по ОП „Региони в растеж“ в Габрово са обновени общинските училища ОУ „Св. св. Кирил и Методий“ и НУ „Васил Левски“ (бивше ОУ „Цанко Дюсепанов“). Съвременни мерки в енергийната ефективност, оригинални интериорни решения и обзавеждане са придобивките, на които ще се разват над 800 ученици и 90 педагогически специалисти. Реализирано е по проект „Инвестиции в съвременна образователна инфраструктура в община Габрово“ за 4 700 352,62 лв., от които 700 352,62 лв. – принос на Общината.

Сградите са топлоизолирани, изградено е видео наблюдение и са подменени инсталациите. Умна система за енергиен мениджмънт ще следи потреблението на енергия. Мерките в ОУ „Св. св. Кирил и Методий“ са в концепцията на сградите с почти нулево енергийно потребление. Ремонтирани са кабинетите, физкультурните салони и дворонните площи, изградени са мултифункционални площадки за спортване. Учениците разполагат с кътове за отпих, интерактивни дъски, модерни чинове и столове.

„Наша основна цел е с европейски средства да бъдем по-близо до хората. Стараем се да предоставяме все повече възможности за инвестиции в сградите, за да променяме облика им. Няма нищо по-хубаво да видим децата усмихнати и щастливи, че учат в едно училище с невероятни условия“, каза при откриването на обектите зам.-министърът на регионалното развитие и благоустройството и ръководител на УО на ОПРР Деница Николова. В церемонията на 28 май 2019 г. участваха още кметът Таня Христова и зл. секретар на МОН Албена Михайлова.

Тази публикация е създадена в рамките на договор № BG16RFOP001-1.016-0002-C02 „Инвестиции в съвременна образователна инфраструктура в община Габрово“, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Региони в растеж 2014-2020“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие. Цялата отговорност за съдържанието на публикацията се носи от Община Габрово и при никакви обстоятелства не може да се счита, че тя отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган на „ОПРР 2014-2020“.

Инж. Даниел Панов, председател на УС на НСОРБ и кмет на община Велико Търново:

Чрез реализираните общински

НСОРБ и КСБ ще работят съвместно за подобряване на нормативната база

Росица Георгиева

Инж. Панов, в рамките на две седмици се проведеха две срещи между ръководствата на КСБ и НСОРБ. Какви бяха основните теми, които дискутирахте? Как двете организации ще си сътрудничат в бъдеще?

По време на тези дискусии обсъдихме въпроси като измененията в Закона за устройство на територията, които са в сила от началото на тази година, и необходимите промени в Закона за обществените поръчки. Двете организации винаги сме работили конструктивно и в диалог така, че да си бъдем взаимно полезни, и това ще продължи. Обединиме се около тезата, че Националната програма за енергийна ефективност на многофамилните жилищни сгради трябва да бъде продължена, както и набелязваме стъпки, които да предприемем, за да се случи това. Един от важните резултати е, че НСОРБ и КСБ ще работят съвместно в посока за подобряване на нормативната база. Важно е, че изготвихме работен график с конкретни дейности, които ще реализираме. Разчитаме на Камарата заедно да работим за контролни механизми, които да гарантират качествено изпълнение на общинските инфраструктурни проекти.

Броени месеци остават до приключване на мандат 2015 - 2019 г., през който Вие сте начело на Националното сдружение на общините в Република България (НСОРБ). През юни предстои заключителната конференция за този общински мандат. Каква е Вашата равностметка?

Смело мога да кажа, че това бе един исторически период както за държавата, така и за местната власт. За първи път като пълноправен член на Европейския съюз (ЕС) страната ни беше председател на Съвета на ЕС. Всички институции, както и партньорите ни от Европа отпечатаха успеха на първото Българско европредседателство. НСОРБ впрена целта си капацитет за провеждането на авторитетни международни форуми и за осигуряване на ресурс, с който всички ние реализирахме уникални и незабравими за хората местни инициативи. В този смисъл изтичащият мандат на местната власт ще остане в летописите с успешното си евроизмерение.

Второто ни постижение е свързано с европейските проекти. Общините продължават да са най-големият отговорен и мотивиран бенефициент на европейските фондове. Чрез общинските проекти и по-скоро от техните резултати европейската солидарност е най-видима за хората. Като успех в работата на НСОРБ през изтичащия мандат отчитаме ползотворното партньорство между местната и централната власт. Сред нерешените проблеми, по които ще се търси съдействието на държавата, приоритетно е състоянието и поддръжката на пътища. Ние продължаваме да искаме финансова подкрепа от държавата, за да осигурим същата по качество общинска пътна инфраструктура, каквато е републиканската. Ако разполагаме със стабилен и устойчив приход, всеки общински съвет, всеки кмет ще бъде отговорен да гради нови или изцяло рехабилитирани пътни трасета.

Какви бяха основните предизвикателства и най-важните постижения на НСОРБ?

Гражданите избират своите кметове и общински съвети и им дават доверие в аванс, за да управляват от тяхно име и да им осигуряват добро качество на живот и възможности за развитие. Хората желаят приятна, сигурна, чиста и зелена среда, ниска степен на претъпкост, силна местна икономика с много възможности за работа и равен достъп до публичните услуги. Населението иска да живее в социално справедливо общности, където уязвимите са защитени, няма дискриминация, всеки индивид има значение и хората се гордеят и са загрижени за мястото, което обитават. Такива местни общности трябва да градим всеки ден и това бе и продължава да бъде основното предизвикателство пред нас. Защото когато има силни и добре работещи общини, държавата е стабилна. Когато те разполагат с ясни, устойчиви и финансово осигурени ангажименти – това могат да отговорят на очакванията на гражданите, да гарантират доброто качество на услугите, да планират и реализират истински местни политики. Важно е участието на местните общности в решенията за развитието на общината и населените места в нея. Модерното ни законодателство предвижда значителен брой форми

за включване на местните общности при планирането и осъществяването на регионални политики. Например при регламентирани обществени обсъждания на бюджета на общината, на проектите за нормативни актове, публичните дискусии за общите устройствени планове, за оценките за въздействието на околната среда, за различни проекти и инвестиционни намерения и т.н. Не са редки обаче упреците, че задължителните по закон консултации се провеждат формално. Поради това много общини въвеждат съвременни форми за диалог с гражданите – интернет платформи, онлайн дискусии и анкети, приложения за подаване на сигнали и дръжи.

Може ли да посочите някои от по-основните проблеми пред дейността на местната власт, които не бяха решени през мандата? Какви трябва да са първите задачи пред новия състав на НСОРБ?

Първостепенно внимание трябва да отделим на правомощията ни по формиране и провеждане на общинската финансова и данъчна политика. Тук ще трябва да говорим за прилагане на ефективна фискална политика върху данъчната система, при която правителството

предоставя права на местните власти върху част от преките и косвените данъци. Нужно е да обсъдим и предефинираме нашата приходна политика – на първо място, разбира се, чрез максимално използване на инструментите на действащата данъчна такава и повишаване на събираемостта на съществуващите местни налози. Тук трябва обаче ясно да кажем, че вече категорично има необходимост от нов Закон за местните данъци и такси – време е да спрем да кърпим севашни. Нашите данъчни служби укрепнаха, вече можем да мислим за нов нормативен акт, а и за нови приходи от общините. Друга важна компетентност на НСОРБ е устройството на територията и регионалното развитие. В контекста на текущите процеси за намаляване на административната тежест за гражданите и бизнеса считам, че е нужно да бъдат прецизирани нашите ангажименти. Законодателството ясно трябва да вмени отговорност на всички лица и институции в инвестиционния процес. Пред нас стои и задачата да изучаваме и въвеждаме модерните практики за градско планиране, умни градове и иновативни урбанистични решения. Заедно с централната власт трябва да очертаем и бъдещата

регионална политика, която ще намалява различията и диспропорциите, ще дава шанс за развитие на селата и малките градове, ще съхранява и подкрепя местната идентичност. Социалните услуги са груза сфера, акумулираща големи очаквания и напрежение. Общините трябва да открият и дават своя принос за „рестройване“ на системата от социални услуги в държавата в съответствие с демографските процеси и съвременния начин на живот – например да повишаваме грижите си за възрастните, да ги интегрираме със здравните услуги, да въвеждаме съвременни технологии. Трябва да намерим начините за засилване на превенцията, а не да работим за отстраняване на вече възникнали проблеми. И най-важното – да преустановим практиката на унифицирано подгодо. Социалните услуги трябва да следват потребностите на хората, а не да се опитват да ги вкарват в своите бюрократични рамки.

Започна провеждането на поредица от регионални дискусии, на които да се начертаят посоката на развитието на местната власт до 2030 г. Според Вас как ще поеме местната власт? Какви са изводите?

Вече се проведеха две

от регионалните дискусии „Общини БГ 2030“ – инициатива на Сдружението, която обяви през октомври миналата година по време на Годината среща на местните власти. Те имат за цел да определят мястото и ролята на общините в обществено развитие към 2030 г. - какви услуги ще трябва да предоставят общините на гражданите в следващите 10 години, какви са належащите реформи в местните финанси, свързани с реална фискална децентрализация, как да бъде подобрената финансовата независимост на общините и др. Целта на тези обсъждания е да бъде подготвено общинско послание за бъдещето на местната власт, по което избраните кметове и общински съветници в новия мандат да търсят съгласие с централната власт. Какви са основните изводи, които можем да кажем, след като приключи и последната дискусия, която ще бъде в началото на юни в София.

От протичането на форумите до сега се открояват няколко основни проблема. Освен финансовите, социалните и инфраструктурните теми особено притеснителен е демографският въпрос. Тенденцията на концентрация на населението в големите градове не е само в България, а и в

проекти европейската солидарност е най-видима за хората

целия свят. Вътрешната миграция води до обезлюдяване на големи територии и създава съвършено различни проблеми пред големите и малките общини. Застаряването допълнително поражда необходимост от развитие предимно на социалните услуги. Освен това извън демографските проблеми България вече не е в състояние да осигурява необходимата работна ръка и колкото и да не искаме да си признаем, неизбежно ще са ни нужни не само нискоквалифицирани работници, но и лекари, инженери, учители. Още сега трябва да имаме решение откъде ще се вземат тези хора, за да имаме достатъчно работна ръка на пазара, а и за публичните услуги. Общините със застаряващо население ще трябва да организират и финансират съпоставящи социални дейности, и то при предположени ниски собствени приходи на жителите. Големите общини с концентрация на хора е необходимо да акцентират върху съвършено гъсти услуги, като при това ще разполагат със значително по-голям финансов и човешки ресурс.

Своята изключителна активност в дискусиите представителите на общините показваха еднотелно и доказаха, че те наистина са единствената териториална власт в държавата и споделят и се зръжат за най-важните аспекти, касаещи живота на обикновените хора: от благоустройство, инфраструктура и транспортна свързаност до социално дело, здравеопазване, образование и местно икономическо съживяване. Съпротива срещу нови или необезпечени отговорности, възлагани от държавата, е налице и е най-силна там, където тези отговорности нямат пряка връзка с добруването на хората. Местните лидери не се плашат от изпълнението на своите ангажименти. Нещо повече, дадени бяха чудесни примери за постигане на високи резултати в рамките на правомощията и ресурсите ни, на собствени инициативи и общинска предприемчивост, заместили или изместили въздържаните искания за целева държавна помощ, която през годините или е липсвала, или е била твърде ненадеждна. За да изпълняват по-добре своите отговорности и идеи за развитие, общините обаче се нуждаят от усъвършенствани механизми за облагане на местните ресурси (особе-

но в земеделските райони) в полза на собствените им приходи; подобряване на разпределението на държавните трансфери и капиталови субсидии; качествена промяна в контролните функции за местните власти при достъпването на услугите в областта на социалното дело и образованието. Участниците в дискусиите дадоха работещи примери за това в рамките на настоящата законова уредба и предложиха практически решения за нейното изменение в краткосрочен и дългосрочен план.

Отгнените части на България се развиват на различни нива - като инфраструктура, образователни, здравни, социални услуги, като темп на усвояване на средства по еврофондовете. Според Вас какви са стъпките на местната власт за преодоляване на тези дисбаланси?

Основно предизвикателство е за големите, и за по-малките общини с оледеняване на населението е осигуряването на здравни и социални услуги. В голяма част от малките населени места няма лични лекари, няма аптеки. До тях не достигаат и социални услуги като домашен социален патронаж и гр. Редица общини полагат усилия, но изцяло за сметка на собствени приходи, да привлекат лични лекари, дори по съвместителство, като им предлагат безплатно оборудвани кабинети. Друга такава практика за подкрепа е осигуряването на мобилни аптеки, които посещават по график населените места. От социалните услуги най-значими са подкрепата за възрастните хора чрез домашния социален патронаж и чрез програмата „Личен асистент“. Факт е обаче, че значателна част от нуждаещите се в селата не е обхваната от тях. Като основен проблем през последните години в малките населени места се очертава сигурността на възрастни, на самотно живеещи хора. Редовно медите ни осведомяват за случаи на обир, насилие и дори убийства заради кражба на нищожни суми. В основна степен проблемът се дължи на липса на постоянно полицейско присъствие в тези населени места. Очевидно таква не може да се осигури във всяко село и от МВР търсят решение на проблемите чрез мобилни групи. Важен принос на общините по отношение сигурността е изграждането на видео наблюдение, кое-

то има доказан ефект.

Несъмнено общините с по-висока икономическа активност са привлекателен център за вътрешната миграция. Същевременно жителите им поставят вече по-високи изисквания към градската среда, към качеството на живот, към разнообразието от услуги и начините на доставянето им. Наред с повишената възискателност към гражданските услуги, общините се изправят пред предизвикателството на използването на новите технологии и развитието на интелигентни системи за управление и за предоставяне на услуги, или това са т. нар. интелигентни градове. Техните аспекти на приложение са широкоспектрни – от електронното дистанционно предоставяне на административни и технически услуги, служебен електронен обмен на информация с други институции през възможностите за е-заплащане, интернет достъп на публични места; интелигентни системи за управление на пътният трафик, за видео наблюдение с оповестяване при настъпване на произшествия, при опасност от бедствия, автоматични системи за мониторинг и предупреждение относно чистотата на атмосферния въздух и т. н. Основният въпрос тук е доколко в общинските политики се планира развитие в тази насока, защото местните администрации имат ограничени правомощия по отношение на инвестиционния климат.

От особено значение за целта е развитието на националната инфраструктура, както и възможността за достъп до основни услуги за бизнеса – електро- и газооснабдяване, ВиК и гр. От голяма важност е и наличието на квалифициран трудов ресурс, което е свързано с образователната система и центровете за преквалификация. Общините като цяло прилагат активни политики за привличане и съдействие на новите инвеститори – подкрепа за откриване на парцели, пред експлоатационните дружества, улеснения при проектиране на транспортни връзки, взаимодружество с образователни институции за откриване на нови специалности.

Въведеното през 2003 г. разделение на дейностите на делегирани от държавата и местни изгара по-ложителна за времето си роля, доколкото осигури фи-

нансирането по обективни критерии чрез единни стандарти. Разбира се, с изключение почти само на дейностите във функция образование, средствата, осигурявани чрез тези стандарти, са недостъпни и се налага общините да финансират от собствени приходи. Същевременно това разделение има за резултат цялостен контрол от страна на държавата при управлението на делегираните дейности и липса на възможност при тях да се провеждат местни политики, съобразени с регионалните условия. Както се посочва в мониторинга на Съвета на Европа: превърлените от държавата ангажименти преминават по обем местните. Дори такива типични за Европа общински дейности, като образование, здравеопазване, социални услуги, в България са определени за делегирани със свързания с това контрол от страна на държавата. Парадоксалното в нашия случай е, че дори работата на общинската администрация, съответно финансирането ѝ, е оп-

повече от 50 години. Този проект включва основен ремонт на 38 улици, протоари и площадни пространства и вече е в последна фаза. Запознати абментичния вид на калдъръмените улички. В подножието на Царевец са преасфалтирани основни трафик трасета, създаден е нов обществен паркинг. Обновена бе Западната индустриална зона, която Българската стопанска камара даде за пример като една от най-бързо развиващите се в страната. Стартирала голямо благоустройство в квартал „Чолаковци“. Построен бе нов мост, свързващ Велико Търново с пет села, в които живеят над 3000 души. Туризмът проължава увеличаване да расте – опчитаме повишаване с над 13%. Тук решаващо значение имат добрата гръжа за крепостите, музейните обекти, забележителностите на старата столица, подобряването на туристическата инфраструктура. Инвестиционният интерес става все по-голям, разкрити бяха стотици нови работни места, безработицата е минимална. И най-важното – за трета поредна година новородените бебета са над 1000, а населението на Велико Търново се увеличава. Мисля, че това е най-основният критерий дали сме на прав път или не.

на средства за четвъртокласната пътна мрежа. Този въпрос е национален – той е поставен от НСОРБ, водим диалог с Министерството на финансите за осигуряване на поне 100 млн. лв. допълнително за всички общини, за да бъде инфраструктурата на това ниво, което и се полага.

Няма как да не Ви попитам какво включва инвестиционната програма на общината? Кои са основните проекти, които ще изпълнявате?

Ще забършим големия проект за обновяването на градската среда – както в Стария град, така и в кв. „Чолаковци“. Общата му стойност достига 11 млн. лв., основната част от които са привлечени по Оперативна програма „Региони в растеж 2014 - 2020“. Напредва изграждането на новата пътна връзка от централния булевард „Никола Габровски“ към 25-хилядния квартал „Булдужа“. Стартираме строителството на нова детска градина за 120 деца, а към още една от налиците ще изградим изцяло нов корпус. Правителството помогна много, отпускатки необходимото финансиране – благодарая за тази важна за Велико Търново подкрепа. Забършваме модернизацията на три училища и три дет-

Инж. Панов участва в кръглата маса на тема: „Строителството през 2019 – 2020 година – перспективи, инвестиции и проблеми в бранша“. Събитието бе организирано от ОП на КСБ – Велико Търново

ределено за делегирана от държавата дейност.

Като кмет на общината Велико Търново каква е оценката, която правите за последните четири години? За какво не Ви стигна времето и кои са големите успехи на общината?

Велико Търново се промени към по-добро и затвърди доброто си име както в България, така и извън пределите на страната ни. Започнахме обновяване на 80% от инфраструктурата в цялата стара част на града – нещо, което не бе правено

Времето почти никога не стига, стремим се да решаваме проблеми, трупани с десетилетия, особено тези, касаещи инфраструктурата. Всеки иска да се гъжи по нови пешеходни алеи, улици да са идеално асфалтирани, пред блока да има достатъчно паркоместа. Но в много райони тези въпроси са неуредени от поне 30 години насам. С помощта на европейските фондове, с подкрепата и на правителството поетапно решаваме и това.

Друга от трудностите е свързана с осигуряването

ски градини. Инвестицията в сградите на образователните институции, обновяването на всички помещения, на инсталациите, дворовете и салоните е за над 8,7 млн. лв. В кварталите престоят основни ремонти на много улици, а общата им дължина надхвърля 10 км. Тук влизат и два от входовете на града – северният откъм Русе и източният откъм Варна. Най-общо казано – инвестиционната програма е амбициозна и най-важното – финансово обезпечена. Общата ѝ стойност за 2019 г. надхвърля 28 млн. лв.

Вицепрезидентът на FIEC инж. за обща стратегия на

**Милена Желязкова,
Ренета Николова**

Вицепрезидентът (ВП) на Европейската федерация на строителната индустрия (FIEC) инж. Любомир Качамаков, който е и член на ИБ и УС на КСБ и председател на ОП София, стартира серия от работни срещи със строителните федерации на страните от Централна и Източна Европа (ЦИЕ). Целта е дефиниране на общите предизвикателства, пред които е изправен секторът, и обединяване на усилията за търсене на решения. Първата среща бе в Будапеща, Унгария, с ръководството на Националната федерация на унгарските строители (ÉVOSZ), която бе представена от председателя Ласло Кожу и зам.-председателя Золян Пете.

Ден по-късно вицепрезидентът на FIEC посети Словенската камара на строителната индустрия и строителни материали (CCBMIS) в Любляна, където разговаря с новоизбрания председател на организацията Кристиан Мугерли и Йожо Ренар, директор. В българската делегация

бяха включени и Милена Желязкова, експерт в отдел „Организационна политика“ на КСБ, и Ренета Николова, прокурист и главен редактор на в. „Строител“ и вицепрезидент на Европейската медийна мрежа за сътрудничество в строителния сектор.

„Както знаете, през миналата година бях избран за вицепрезидент на FIEC, представляващ групата държави от ЦИЕ в организацията - България, Унгария, Словения, Словакия, Хърватска, Румъния, Литва и Естония. Считам, че е важно да се

УНГАРИЯ

„Нашата федерация беше сред първите от тази част на Европа, които се присъединиха към FIEC. Бяхме много активни в началото, за съжаление в момента имаме по-скоро пасивна позиция, но амбицията на новоизбраното преди 2 седмици ръководство и на мен като председател е това да се промени. Разваме се, че сте тук при нас и че като вицепрезидент на FIEC Вие отговаряте точно за нашия регион. На разположение сме

да работим с Вас и сме открити за диалог“,

с тези думи председателя на Националната федерация на унгарските строители (ÉVOSZ) Ласло Кожу посрещна инж. Любомир Качамаков в централата на организацията в Будапеща.

„Поздравявам Ви, че сте поели мисията да съберете информацията от всички държави, които са включени в групата

на ЦИЕ в Европейската федерация. За нас това е важно“, каза още Кожу. Той разказа за себе си, че се занимава със строителство повече от 40 години. „Националната федерация на унгарските строители е единствената организация в Унгария, която защитава интересите на строителните компании. Има други федерации, в които членуват строителни фирми, но ние представляваме само и единствено строители. Примерно във Федерацията на индустриалния капитал има наши членове, както и в Търговско-промишлената палата. Но нашата цел е да се занимаваме със строителните компании и цялото ни внимание е насочено към тях. Опитваме се да се пазим от конфронтация с другите организации. Винаги гледаме да защитаваме мнението на нашите членове и да се вслушваме в техните интереси и въждания. Също така имаме своя собствена медия - сп.

Еритестехника, и се стремим да поддържаме добри отношения с медиите“, разказа председателят на ÉVOSZ.

„Щастлив съм, че най-накрая успяхме да проведем тази среща. Сигурен съм, че като дългогодишен член на FIEC сте добре запознати с целите и задачите ѝ. Моята идея е да се срещна с представителите на всички 7 страни от групата, която представлявам, за да обменим

мнения за проблемите, с които се сблъскваме, а също така да излезем с общи въждания по въпросите пред FIEC. Във FIEC аз отговарям и за малките и средни компании и целта ми е да защита и техните интереси. Нормално е, че във FIEC често имаме различни позиции на големите и малките, на компаниите от Източна и Западна Европа. Но за мен е важно

да обсъдим нашите общи проблеми и интереси

в страните от Централна и Източна Европа. Също така какво може да направим заедно и какво аз мога да направя за Вашата федерация, представлявайки Ви пред FIEC“, каза от своя страна инж. Любомир Качамаков. Той представи накратко КСБ и ОП София, както и изданието на Камарата - в. „Строител“.

„Говорейки за брой на членовете, при нас членуват близо 250 големи и средни компании, които покриват над 50% от строителната индустрия на страната. От тях в 23 големи компании работят

над 20 000 души. Общо в Унгария в строителния бранш са заети над 320 000 работници. 90% от компаниите са малки, като половината от тях имат само един или двама служители, останалата част от фирмите разполагат с персонал от не повече от 10 човека. Така че това е структурата на унгарския строителен бранш и Вие като представляващ малките и средни фирми във FIEC би трябвало да се чувствате като у дома си в Унгария“, каза Ласло Кожу.

„Последните 15 години имахме драматични ситуации. Между 2006 и 2013 г. претърпяхме криза. В този период броят на фирмите намаля драстично. През него ние имахме по-малко доходи, защото много от компаниите не можах да си плащат членския внос. Това беше причината да нямаме толкова силно представителство във FIEC, което беше проблем.

2014 година сложи начало на нов период за строителния бранш в Унгария.

се подобряват. В момента не можем да се опладем, защото имаме много работа. Има покачване от 25 - 30% годишно на индустрията ни. Това увеличението доведе наистина добре след над 10 години затруднения. През тази година също виждаме 30% повишение на средствата за сектора. Инвестициите са над 10 млрд. евро. Европейският съюз ни отпуска по оперативни програми средства с цел да развие инфраструктурата си и ние смятаме, че трябва да бъдат усвоени всички пари. БВП се увеличава с 4% всяка година, което говори за увеличение и в сектор „Строителство“. През първите 3 месеца на тази годината БВП достигна 5,2%. Голяма част от това се дължи и на строителните работи в страната. Има и много инвеститори. 26% от строителните обекти са за индустриални проекти. Най-големият инвеститор е държавата. Ние водим разговори с правителството, защото непрекъснато идва повече и повече работа. Правителството очаква всяка година да има увеличение с 30%. Ще се разваме ръстът по-скоро да е с по 15%, за да може обемът да бъде реализиран от строителите. Имаме притеснение, че капацитетът ни няма да позволи да покрим изискванията на държавата. Ние искаме до 2030 да постигнем средното ниво в Европа. Правителството от своя страна иска да улови резултатите за БВП и да показва още по-добри постижения на годишна база. От 2014 г. мога да кажа, че стремглаво вървим в правилната посока. Работим успешно“, сподели председателя на унгарската федерация.

Любомир Качамаков ще работи федерациите от ЦИЕ

Снимки в „Строител“

срещна с всяка една от федерациите от групата и да чуя от първо лице за състоянието на бранша и проблемите, пред които е изправен във всяка от страните. Сигурен съм - в големата си част те са едни и същи. Моята позиция е, че заедно можем да работим за поставянето им в рамките на Европейската федерация, а чрез нея като официален представител на индустрията в ЕС и пред европейските институции", посочи при срещите инж. Качамаков. Той добави и че в неговия ресор

като вицепрезидент са малките и средните предприятия, които са преобладаващи в строителния сектор. Като резултат от проведените разговори с унгарската и словенската организация могат да се очертаят и първите общи теми - липсата на кадри и намаляващият интерес на младите хора към инженерните професии, ниските цени в търговете, които водят след себе до недостатъчното заплащане на работещите в сектора, нелоялната конкуренция и дъмпингът на фирми от стра-

ни извън ЕС, ниската степен на цифровизация и дигитализация в строителството и нуждата от подкрепа на държавно ниво за въвеждането на BIM технологиите и електронизацията в сферата на обществените поръчки. Инж. Качамаков бе приветстван за инициативата си за провеждане на срещи и получи уверение от председателите на EVOSZ и CCBMIS за желанието им да работят в рамките на групата на ЦИЕ за оформяне на общи позиции по актуалните проблеми.

СЛОВЕНИЯ

„Като представляващ групата държава от Централна и Източна Европа във FIES считам, че е важно да проведа лични срещи с ръководствата на федерациите на страните от групата, за да можем да споделим информация

важни за нашия бранш. Движението на работната ръка е от Източна Европа към Западна и от Западна към скандинавските страни. Всички се движат към капитала и по-високия стандарт на живот и заплащане“, допълни инж.

за състоянието на строителния сектор, проблемите, пред които е изправен във всяка държава, и след като набележим значимите за всички теми, да изградим обща стратегия за нашата група, която в качеството си на вицепрезидент да представя и защита в рамките на федерацията, а чрез нея и пред европейските институции“, заяви в началото на срещата със словенската камара на строителната индустрия и строителни материали (CCBMIS) в Любляна инж. Качамаков. Той посочи, че предишния ден е провел такова среща с Националната федерация на унгарските строители, на която са обсъдени редица въпроси, сред които и свързаните с образованието и работната ръка. „Предполагам те ще бъдат сред темите, които ще дискутираме и с Вас, тъй като те се очертават като изключително

важни за нашия бранш. Качамаков. Той направи и кратко представяне на Камарата на строителите в България и обясни, че организацията е създадена със закон и е официалният представител на строителния бранш у нас. „КСБ има 27 областни представителства във всички административни областни центрове. ОП София, на което съм председател, е най-голямото, с най-голяма концентрация на строителни компании

в България. Към Камарата е създаден ЦПРС, в който трябва да се регистрират всички фирми, извършващи строителство на територията на страната. Камарата има собствена медия - вестник „Строител“, която е отделно юридическо лице, както и дружество, което се занимава с професионалната квалификация“, разказа инж. Качамаков.

Като вицепрезидент на Европейската федерация и член на ръководството на КСБ той поздравя новобизанция преди бро-

ени дни за председател на CCBMIS Кристиан Мугерли и му пожела успех.

От своя страна Мугерли благодари и посочи, че това за него е

първа официална среща

след избора му за председател на организацията. „Нашите членове са основно средни и големи компании, като разбира се, има и малки, но техният процент е незначителен. Големите и средни компании са около 220, като те представляват около 50% от заетата в сектора работната сила. Десет от големите компании членки са значително финансово по-стабилни от останалите“, информира Мугерли. Той обясни, че пазарът в Словения е нестабилен. „Прирастът за две години от приблизително 20% е прекалено голям и се провеждат много дискусии за всяка намеса в инфраструктурата“, каза още словенският председател. Той сподели, че има сериоз-

но забавяне на изпълнението на един от големите проекти, защото инвеститорите имат затруднение в избора на компания за реализацията му.

Според Мугерли в Словения

цените по обществените поръчки са много ниски.

„Тези цени правят невъзможно покриването на разходите на изпълнителя, но законите толерират ниските цени независимо как те се отразяват на осъществяването на проекта. Последствията от това са изплащането на ниски заплати, които не стимулират привличането на кадри в бранша“, коментира Кристиан Мугерли.

Директорът на организацията Йозе Ренар допълни, че заплатите в сектора варират спрямо условията на фирмата, но най-ниските са около 900 евро. „Географски Словения е близо до водещите сили в строителния бранш като Италия и Австрия и срава-

нението с тях е неизбежно“, допълни Ренар. Това, че пазарът е нестабилен, пречи на компанията да превзидят кога могат да инвестират в работна ръка и оборудване.

Инж. Качамаков посочи, че в България заплатите спрямо статистиката са сред най-ниските в Европа, но в строителния бранш възнагражденията се доближават до тези в Словения. Той посочи, че за последната 1,5 година се наблюдава нарастване на заплатите в сектора, което се дължи и на невъзможността за намиране на квалифицирани работници и задържане на обучените такива. Инж. Качамаков сподели и че се наблюдава намаляващ интерес към професионалното образование в България, което допълнително усложнява проблема с кадрите.

По въпроса за образованието Кристиан Мугерли каза, че в универ-

Вицепрезидентът на FIEC инж. Любомир Качамаков

УНГАРИЯ

▶ от стр. 8

Като най-голям проблем пред унгарските строителни компании той посочи ефективността. „Тъй като работната ръка е малко, а пазарът кара строителите непрекъснато да търсят начин да наемат нови работници, това създава проблем. Нужни са работници за техниката и на терен. Ако попитате компаниите какво им пречи да се развиват, ще ще Ви отговорят, че им липсват служители. За тях това е огромен проблем. На първо място липсват квалитетна работна ръка и инженери. Техниката също е остаряла и трябва нова“, коментира Кожичи.

„От това, което чувам, България и Унгария не са толкова различни. Като структура ние имаме около 95% малки компании, а

за закупуване на техника, през последните 12 години ние нямахме възможността да се развиваме технологично, както това се случи в други браншове. В резултат от нашите разговори с държавните власти ние успяхме да договорим определени средства, за които строителните компании могат да кандидатстват за грантово финансиране. Тази програма започна през миналата година, през тази също продължава и ще я има и догодина. Говорим за 40 милиона форинта (около 125 млн. евро). Финансирането е от държавния бюджет. Целта на този фонд е фирмите да могат да купят техника, с която да работят. Това е един от нашите успехи, срещнахме подкрепа от държавата. Министърът на финансите се вслуша в нашето желание и протез-

големите са между 5 - 7%. На моменти интересите им са доста различни, но според мен това е нормално“, от своя страна каза инж. Качамаков.

„Моята позиция е, че големите без малките не могат и обратно – малките не разполагат с нужния финансов, технически и човешки ресурс, за да реализират самостоятелно големи обекти“, допълни той.

„Статистиката сочи, че над 30 000 души са напуснали Унгария и са започнали работа в Западна Европа, предимно в Германия. Сегашната ситуация обаче дава възможност на някои от големите компании да предложат на работниците същите условия както и в Западна Европа. Затова започнахме кампания, която цели да върне тези хора обратно в страната ни. Планирали сме тя да продължи 2 години. Ще стартираме в следващите няколко месеца“, информира Ласло Кожичи. Той сподели и решението, което се търси на друг голям проблем – нуждата от обновяване на строителната техника. „Тъй като по европейските фондове не се финансираха проекти

ителни Кожичи.

„Правителството също така разбира, че

липсата на работна ръка води до загуби за цялата държава.

Дискусията с властта беше необходима, защото всички сигнали показваха, че нещата с кадрите не отиват на добре. Особено необходимо беше за големите компании, които участваха във важните за страната обществени поръчки. През последната една година стана още по-ясно, че сектор „Строителство“ е един от 4-те важни отрасли, които се нуждаят от специални условия. Затова бе изготвена

нова стратегия за инфраструктурното строителство до 2030 г.

Предстои обсъждане и от правителството. Ние се надяваме, че ще бъде приета, защото ще е от полза за целия бранш, каза още Ласло Кожичи.

Инж. Качамаков се поинтересува за възнараженията на работниците и мениджърите в сектора. Според Ласло Кожичи добре обучен работник може да изкарва от 1500 евро в страната до 3500 евро в Будапеща, където са концентрирани 44% от строителството и това определя по-високото ниво на заплащане в столицата. „Работниците могат цяло получават около 65% от това, което взимат в други държави, като Германия например. Там обаче те трябва да плащат повече, за да живеят. Вероятно знаете, че Унгария се опитва да не внася работници отвън, а да се справя с това, с което разполагаме, и да обучаваме нови кадри. В унгарската строителна индустрия са заети 320 000 работници и само 10 000 от тях са от чужбина“, поясни Кожичи.

Инж. Качамаков сподели, че в България също се предприемат мерки за заържане на заетите в бранша, но посочи, че се търсят и варианти за вна-

Инж. Качамаков даде интервю за унгарското издание Magyar Epitok

сяне на работници от чужбина, особено от страни, където има българска диаспора, като Украйна, Молдова и др.

Участниците в срещата обсъдиха и проблема с конкуренцията на компании от страни, които не са членове на ЕС, което е сред приоритетите на FIEC. Ласло Кожичи сподели, че това се отчита като реален проблем, особено що се касае до китайските компании, но към момента тяхното участие в строителния бранш в страната е почти 0. „Турските фирми са по-активни на имотния пазар и инвестират в обекти, като хотели, офис и жилищни сгради, така че се опитват да са водещи там. Определено са много активни, що се отнася до недвижими имоти“, коментира Кожичи.

Той и инж. Качамаков обсъдиха и дигитализацията в сектора. В Унгария BIM технологията се използва на големи инфраструктурни обекти, на такива, финансирани от държавния бюджет, и при частни инвестиции, поясни Ласло Кожичи.

„Големите предизвикателство в ползването ѝ е по-скоро пред малките и средните компании. Това ще е един от приоритетите в новата строителна стратегия, която се изготвя в момента от правителството. Личното ми мнение е, че дигитализацията не е на най-добро място си ниво в Унгария. Мисля, че

правителството усеща, че сме се забавили много, и вярвам, че ще помогнат предвид създамата се ситуация, за да се дразвят процесите по-бързо. Има още какво да се работи в тази посока“, уточни той.

Инж. Качамаков сподели, че в България нещата стоят по сходен начин. „Изключително нисък е броят на фирмите, които се възползват от BIM. Опитваме се да говорим с правителството за имплементиране технологията в обществените поръчки. За съжаление и в другите държави, като Германия, Испания и т.н., дигитализацията все още не е толкова развита в строителния сектор. Най-напредналите страни, които са вкарвали технологията, са Великобритания, в Англия започват първо, а също така и в някои от скандинавските страни“, допълни вицепрезидентът на FIEC. Важно е да се говори с правителствата, защото

дигитализацията не е само BIM технологиите, но и проектирането и развитието през последните години на т.нар. умни градове.

Когато инвестираш в един град и подготвиш проектите, които покриват изискванията за умни градове, тогава всичко това е имплементирано там и наистина има огромна полза. Не говорим само за степене на енергия. Това е сфера, на която

и правителствата трябва да обърнат внимание, и е едно от нещата, които FIEC се опитва да постави като приоритет“, каза още инж. Качамаков.

„Аз съм оптимист, защото в Унгария ние имаме опит в електронните технологии. Преди много години почти всички вече са на електронен носител. В началото беше трудно на фирмите да свикнат, но с времето успяха. Все пак това е бъдещето“, от своя страна заяви Ласло Кожичи.

Двата коментираха и програмите за саниране, и ползите от тях. Ласло Кожичи сподели, че унгарското правителство има план за модернизирани на градовете и всяка община може да кандидатства за ремонта на различни обекти. Има и отделни кампании за обновяване на енергийните системи в домовете. „Броят на построените сгради е значително по-малък от очакваното, а ремонтването на съществуващите такива става по-бавно. В момента правителството се опитва да реши и този проблем“, допълни той.

Инж. Качамаков информира, че преди 3 седмици е създадена организация от няколко европейски медии по инициатива на унгарското издание Magyar Epitok. „Идеята е в тази организация да участват медии, които се интересуват от строителния бранш и могат да представят общи интереси. Главният редактор на в. „Строител“ Ренета Николова беше избрана за вицепрезидент на тази организация, а председател е от Унгария - Акош Сабо, главен редактор на magyar.epitok.hu. Така че можем да работим заедно и в сферата на комуникациите“, посочи инж. Качамаков.

Председателят на унгарската федерация изрази своята готовност за съвместна работа и пожела успех на инж. Качамаков в инициативите му като ВП на Европейската федерация.

Ще работи за обща стратегия на федерациите от ЦИЕ

СЛОВЕНИЯ

▶ от стр. 9

ситетите има спад на посещаемостта. Преди 15 години в Словения от гба университета са излизали 200 специалисти по строителни професии на година, а към днешна дата те са едва 60, около 100 човека завършват строителни техникуми годишно. „За съжаление подготовката им за практиката е недостатъчна“, обобщил Мугерли. Австрия е най-предпочитаната дестинация за строителните кадри от Словения, каза още той.

На срещата беше обсъден и проблемът с обжалванията. „Юридическата система у нас е такава, че при жалба на търг проект може да се забавят с години, като по този начин се губят и европейските инвестиции. Опитваме се да намалим риска от обжалванията“, сподели Мугерли.

Инж. Качамаков посочи, че и в България се сблъскваме със същия проблем и че дори има фирми, които превръщат обжалването на поръчки в бизнес. Той посочи, че българското правителство е предприело законодателни промени за решаване на проблема, особено когато се касае за мащабни инфраструктурни проекти, и че КСБ е подкрепила в своя позиция помените в нормативната база.

Инж. Качамаков постави и една от водещите теми в дневния ред на FIEC - дигитализацията в строителния сектор. Дигитализация, която не е насочена само за процеса на работа, но и за изграждането на умни градове. „В България дигитализацията е почти на нулево ниво. Сега ние полагаме старта, защото освен за контрол по време на работа едно от решенията за повишаване квалификацията на работниците е въ-

веждане на автоматизирана система за обучение в процеса на работа. Например на фаянсджииите всеки месец им се пуска клипче как работата им може да бъде подобрена и т.н. Използването на системата е добро решение, защото когато имаш зало-

е нещо, което във FIEC е един от приоритетите и моето желание е да стане приоритет и в България, а защо не и във всички държави от ЦИЕ. Във FIEC има специално създадена група – Construction 4.0., която се занимава с проблемите и въвеждането на дигитализацията“, допълни инж. Качамаков и посочи, че за него е важно да се информира за нивото на дигитализацията във всичките

Дигитализацията е необходимост и неизбежна на развитието на новото време“

бе позицията на Ренар. Участниците в срещата се обединиха, че ще работят за промяна на мисленето и ще търсят подкрепа на правителствата на двете държави за въвеждането на BIM, особено при обществените поръчки. Българската и словенската организация ще си сътрудничат и за подобряване на условията за изпълнение на обществените поръчки чрез използването на договорите по FIDIC. Участниците в сре-

жени правила и процедури, е лесно за хора, които нямат знанията на нужното ниво, да могат да изпълняват възложената им работа“, обясни Качамаков.

„В България често спечеленият проект по обществена поръчка е с вече определени параметри, които са строго фиксирани, и според нашия закон строителят е длъжен да се вмести в тях. Екипът, който изготвя обществената поръчка, в повечето случаи е недостатъчно компетентен, за да прецени реалната стойност и обем на работата, която трябва да се свърши, и впоследствие това създава огромни трудности на строителя. Затова въвеждането на BIM от самото начало на проекта, от проектирането му ще даде реалната ситуация при изпълнението. Това

странни от групата.

Ижо Ренар съобщи, че в Словения по въпроса за BIM има специален клуб, който е с доста голямо влияние. „Има словенски компании, които използват BIM, както и някои австрийски компании. BIM е име, което се комersiализира, харесва се от политиците, привлича младите хора. Използването на BIM от дадена ком-

пания я прави да изглежда иновативна и високотехнологична. Това е прозрес в строителния бранш на Словения. Машинните инженери изучават BIM от 15 години, затова е необходимо по-сериозното му въвеждане в сектора. Възможностите, които предлага BIM в комуникацията и продажкт мениджмънта, също са важни за развитието на една компания.

щата обсъдиха и проблема с нежеланата конкуренция на фирми от трети страни на европейския пазар и дълпинга, който правят на местните компании.

Инж. Качамаков информира своите колеги и за новосъздадения европейски альянс от медуи, работещи по теми за строителния сектор, в който участват в. „Строител“ и електронни издания от Словения. „Надявам се към този съюз да се присъединят всички централни европейски държави. Целта е да разпространяваме бързо, своевременно и обективно актуалната информация за строителния бранш, да обменяме новини и идеи, да подобрим комуникацията между нас и да информираме европейските граждани за значението и постиженията ни като европейски строители,“ обобщил инж. Качамаков. Вицепрезидентът на FIEC получи уверението на своите колеги от Словения за подкрепа в дейността му в рамките на организацията и за консолидиране на общите позиции на групата държави от ЦИЕ.

ОП на КСБ – Пловдив, постави на дневен ред темата за безопасността на строителната площадка

Георги Сотиров

Областното представителство на Камарата на строителите в България в Пловдив (ОП на КСБ – Пловдив) организира съвместно с РДНСК Южен Централен район (ЮЦР) отворен форум на тема „Обезопасяване на строителната площадка – изисквания, роли и ангажменти“. Целта на събитието беше да постави на дневен ред темата за безопасността поради множеството констатираны нарушения при обезопасяване на строителните обекти и предпоставяйки засилен контрол от страна на РДНСК. Домакан на дискусиата беше председателят на ОП на КСБ – Пловдив, Пламен Иванов, а модератор - инж. Евтим Янев, член на УС на КСБ. На нея присъстваха над 30 представители на различни структури, сред които директорът на РДНСК - ЮЦР, инж. Мария Дончева, инж. Владимир Кехаюв, председател на ОП на КСБ – Смолян. Българската Асоциация на архитектите и инженерите - консултантите беше представена от нейния председател инж. Атанас Анеглов.

„Организирахме форума, за да се срещнем с колеги-

Снимки Георги Сотиров

те от бранша и да дискутираме тази проблематика. Поканехме и други участници – от строителния контрол, строителния надзор, специалисти по безопасни условия на труд и здраве, от различните браншови организации, експерти от община Пловдив. Събитието ще даде основата и на следващата ни среща тук, в Областното представителство, когато ще разгледаме ролята на проектанта, надзора, строителя и къде са граничните буферни зони, където всеки различа на другия“, заяви за в „Строител“ Пламен Иванов, преди да обяви началото на меро-

приятието. Председателят на ОП на КСБ – Пловдив, изрази надежда чрез публикации във в. „Строител“ темата да получи гласност. Той добави, че ОП Пловдив също ще информира колегите си в страната. „Трябва да провокираме хората към търсене на резерви в обезопасяването на нашия труд, иначе ще търпим последствия, които не са никак желателни“, подчерта Пламен Иванов.

При откриването той заяви, че целта на срещата е превенция на проблемите, защото отговорността на строителите е голяма. „Не е толкова важно дали ще ни

санкционират някога или не. Важни са последствията, ако на обекта се случи нещо. Затова идеята ни е да бъдат представени всич-

ки заинтересовани страни в строителния процес“, акцентира председателят на ОП на КСБ – Пловдив.

Инж. Евтим Янев заведе въпроса за нерегламентирани строителни фирми у нас - от 11 000 компании, които се занимават със строителство по единния класификатор на статистиката, вписани в ЦПРС са малко над 5000. „Форумът, освен всичко друго, има и амбицията да постави на масата проблемите на реда на строителната площадка. Този ред може да стане по-добър и

ителите подбиват цените и работят с лошо качество. „Начинът е да се вкара ред в бранша, да излезем от порочния кръг и да не се притесняваме от неблагоприятния резултат, който могат да възникнат на обекта“, каза още инж. Янев.

Инж. Мария Дончева поясни, че контролът се прави в два аспекта - върху консултантите, които извършват строителен надзор, и по спазване на правилата по безопасност и здраве на строителния обект. Тя даде интересни примери от практиката на дирекцията и коментира нашумели в последно време проблеми на строителната площадка.

В края на форума инж. Янев отбеляза специално пред в. „Строител“, че срещата е била навременна за всички заинтересовани страни в процеса на строителството. „Строителите са дефицитни в нашия обществен живот и независимо от нерегламентираните „фирми“ се забелязва нещо обнадяващо – клиентите не търсят самозванците, или казано с други думи – животът гиктува правилата, отговорните компании са активни на пазара и са познаваеми за хората“, завърши той.

ЦПРС

Вестник „Строител“ публикува списък на строителите с взетите решения от Комисията за воденето, поддържането и ползването на ЦПРС за първоначално вписване в ЦПРС, разширяване на обхвата на вписване, свиване на обхвата и заличаване.

Решението за публикуване е взето на заседание на разширения Управителен съвет на Камарата на строителите в България, проведено на 19.03.2019 г.

Списък на строителите с взетите решения от Комисията за първоначално вписване в ЦПРС, разширяване на обхвата на вписване, свиване на обхвата и заличаване

Протокол № 1229/09.05.2019 г. на Комисията за воденето, поддържането и ползването на ЦПРС

ЕИК	Строител	Ком. реш.
175245461	ИНДУСТРИАЛНИ МОНТАЖИ	ПВп
204432842	Табакови 2017	ПВп
202638815	БЛЯСЪК 13	ПВп
204613586	АНАТА 91	ПВп
204729516	Максстрой 2011	ПВп
205098630	ОЛИМПИА ПАРК	ПВп
130478039	Кънеб 2000	ПВп
999999145	ЧАКАР - ПАРТНЕРС	ПВп
205217740	ВАС ГРУП ИНЖЕНЕРИНГ	ПВп
125579442	Стройкомформ	ПВп
203468390	Прокюрмънт Пърформър	ПВп
205294593	ЕНКА ЕНЕРДЖИ	ПВп
204848253	МЕДА ИНЖЕНЕРИНГ	ПВп
205136230	ТИМБЪР ТЕХ	ПВп
203663312	Лалантов строй	ПВп
205611862	ЕКСЕЛЕНТ БИЛД	ПВп
205152284	АРТ БИЛДЪРС	ПВп
204823871	ЕА 2017	ПВп
131171502	ПАКОМ - П	ПВп
200194450	РЕАЛ ТРЕЙДИНГ	ПВп
200693485	ОКСИ ИНЖЕНЕРИНГ	ПВп
204548487	ГЛАВЧЕВ СТРОЙ ТРАНСПОРТ КОМЕРС	ПВп
204139024	Инфра Прострой	ПВп
205551041	ДУНАВ БИЛДИНГС	ПВп
205614659	БУЛГРАНД ИНЖЕНЕРИНГ	ПВп

205595454	БОЖАНИН СТРОЙ	ПВп
204514054	РУМЯНАСТРОЙ	ПВп
205617486	ФАКТОР СТРОЙ ИНВЕСТ	ПВп
201972096	Трайков Б	ПВп
201007028	Ка Ем Джу Строй	ПВп
203242701	ДИКС СТРОЙ	ПВп
204957466	НИС 17	ПВп
202096407	НАЙНТ ГРУП	ПВп
205337137	Пром Инвестстрой ПГ	ПВп
040152592	ТЕСТ-СЕРВИЗ	ПВп
205540162	ВИЦЕР	ПВп
121305650	АНИМАТ- АНГЕЛ АНГЕЛОВ	ПВп
205612380	ИНЖЕСТРОЙ	ПВп
201359780	СОФКОНТРАКТ	ПВп
200090366	ОМЕГА БИЛД КОРЕКТ	ПВп
121523769	АРХИТЕКТУРНО И СТРОИТЕЛНО БЮРО-ХЕЛВЕЦИЯ	ПВп
205520252	БРИК 3	ПВп
205324086	Ливия7	ПВп
203980946	Дък билд	ПВп
205599125	Пърфект 2019	ПВп
999999146	АРКАД ЕНДЖИНИРИНГ И КОНСТРАКШЪН КАМПЪНИ	ПВп
999999147	АРКАД-АББ	ПВп
117043612	ЕЛ	РОБ
147238963	ВАСИЛИКО	РОБ
103982280	КБ ИНЖЕНЕРИНГ	РОБ
103561146	АВТОМАГИСТРАЛИ СОФИЯ	РОБ
203360938	ТРОАНА БИЛД	РОБ
115107906	ЛАЙТ КОМЕРС	РОБ
202761878	ВИП ТРЕЙД ЕНД БИЛД	РОБ
200006521	ГРАДСТРОЙ	РОБ
205489643	ВМВ Билд	РОБ
200904181	МИШЕЛСТРОЙ ГРУП	РОБ
204146983	Данкатм Билд	РОБ
131137382	Арколан	РОБ
203979602	МАСТЕР ВД	РОБ
202712078	ХИТ СТРОЙ К	РОБ

115860170	ЕЛАДОТ	РОБ
201462969	Феникс Инженеринг Груп	РОБ
131507376	ДМ БИЛД ГРУП	РОБ
203545285	Феникс БС	РОБ
202333411	ТЕРРА ГРОУП	РОБ
204959403	Страбаг Сп. з.о.о. клон България	РОБ
202633946	СТЕНКО	РОБ
202603262	Стройинженеринг-В	РОБ

Протокол № 1231/09.05.2019 г. на Комисията за воденето, поддържането и ползването на ЦПРС

200405602	Севсем	3
-----------	--------	---

Протокол № 1233/16.05.2019 г. на Комисията за воденето, поддържането и ползването на ЦПРС

205642338	Давчев Груп	ПВп
999999148	Електроотомти Кантамеса и Компани	ПВп
205607611	ОЛЯ 79	ПВп
200377124	Г2А	ПВп
201725338	Ди Пулс България	ПВп
200076053	МСВ БИЛДИНГ	ПВп
204971754	Кетер строй	ПВп
203699435	АМБРОЗИЯ 2015	ПВп
202265298	С Билд Иженеринг	ПВп
205654867	Инж Строй Билд	ПВп
205654707	ВСП СТРОЙ	ПВп
101004999	Биострой	ПВп
202075861	ЕС ДЖИ КО ГРУП	ПВп
204846551	Вал Комфорт Строй	ПВп
203535191	Смарт Дивелъпмънт Тим	ПВп
202902813	МАРИНОВ-СМ	ПВп
201802770	ДИ ЕС ВИ ГРУП	РОБ
115090296	СОФСТРОЙ ИНВЕСТ	РОБ
123642303	Проект Консулт - М	СОБ
131112176	Капитал Груп	СОБ
108682536	ЕКОСТРОЙ	СОБ

Легенда:
ПВп - първоначално вписване в ЦПРС

РОБ - разширяване на обхвата на вписване в ЦПРС
СОБ - свиване на обхвата на вписване в ЦПРС

3 - заличаване

ОПРР отваря прием на проекти за енергийна ефективност в 28 малки общини

Зам.-министър Деница Николова събщи, че предстои реализацията на многофункционален спортен комплекс в жилищен район „Владиславово“

Страницата
подготви
Елица Илчева

„До края на годината по Оперативна програма „Региони в растеж 2014 - 2020“ (ОПРР) предстои да бъде отворен прием, който да даде възможност на малки общини да финансират проекти за енергийна ефективност на обществени или многофамилни сгради“. Това събщи във Варна зам.-министърът на регионалното развитие и благоустройството Деница Николова. По гумите ѝ бюджетът на мярката ще е 14 млн. лв. и от нея ще могат да се възползват 28 населени места в страната.

Във Варна зам.-министърът и кметът на града Иван Портних откриха ремонтираните сгради на детската градина „Светулка“ и на основното училище „Никола Вапцаров“. Двата обекта са част от мащабен проект на общината

Във Варна зам.-министър Николова и кметът на града Иван Портних откриха ремонтираните сгради на детската градина „Светулка“ и на основното училище „Никола Вапцаров“

на обща стойност над 16,3 млн. лв., изпълняван със средства от ОПРР. Зам.-министър Николова отбеляза, че по ОПРР в ремонт и ново оборудване на учебни заведения се влягат 624 млн. лв., а заедно със сумите, инвестирани в предишния програмен период, надхвърлят 1 млрд. лв. Изпълнението на оперативната програма върви с ускорени темпове - 86% от общите

средства по нея в размер на над 3 млрд. лв. вече са договорени, а 51% са разплатени по проекти.

Направена беше и първа копка на изграждането на рибарско пристанище в местността Карантината в район „Аспарухово“. Проектът се финансира по „Програма за морско дело и рибарство“ чрез Европейския фонд за морско дело и рибарство и е на обща стойност 13,7 млн. лв.,

Направена беше и първа копка на изграждането на рибарско пристанище в местността Карантината в район „Аспарухово“

от които около 8 млн. лв. е безвъзмездната финансова помощ, а 5,7 млн. лв. - собствено финансиране. Той включва модернизация и реконструкция на съществуващото рибарско пристанище с изграждане на хидротехнически съоръжения в акваторията и инфраструктура към тях. Целта е осигуряване на възможност за ефективно, регламентирано, сигурно и хигиенично разто-

варване, съхранение, първа продажба и спедиция на улова.

Зам.-министър Николова инспектира и дейностите по благоустрояване на междублокови пространства в район „Владислав Варненчик“, част от проекта „Естетизация и модернизация на градската среда във Варна“, който се финансира от ОПРР с над 34,4 млн. лв. СМР в района са завърше-

ни на над 90%. Обхватът са над 160 гка новозастроени площи. Обновени са централните улици, тротоарите, направено е озеленяване. Създадено са нови 7000 паркоместа, 6 детски площадки и 4 спортни иврища, велоалеи, перголи и обзавеждане. По проекта в града тече и реконструкция на редица главни булеварди и улици с изграждане на пешеходни пасарелки, детски и спортни площадки, зони за отпих, атракционни, велоалеи. Извършва се и рехабилитация на части от Морската градина.

Деница Николова информира, че предстои и реализацията на проект за многофункционален спортен комплекс в жилищен район „Владиславово“, включващ зала и спортни площадки за различни дисциплини, който ще се финансира с нископлатено кредитиране от Фонда на фондовите и ОПРР. Индивидуалната стойност е около 7,5 млн. лв.

В Белослав проучват изграждането на подводен тунел

„Започва прединвестиционното проучване за изграждане на тунел под плавателен канал 2, който да свързва северната и южната част на община Белослав“, събщи кметът Деян Иванов. Основното ще се търси отговор дали подобно съоръжение

е рентабилно, както и колко би струвало то. Анализът трябва да е готов до два-три месеца. Финансирането е изцяло от Европейската инвестиционна банка.

Съоръжението ще е около 700 м, а заедно с подгодите - около 2 км.

Според кмета Иванов изграждането на тунел е около 6 пъти по-евтино от строителството на мостово съоръжение над канала. Деян Иванов коментира, че при евентуалната му направа няма да е необходимо отчуждаване на частни или държавни имоти. Публично-частно партньорство или кандидатстване с проекта по някоя от европрограмите са вариантите за осигуряване на средства за инвестицията.

В момента връзката между северната и южната част на общината се осъществява чрез ферибот, чиято издръжка е около 1,5 млн. лв. на година и се осигурява от държавата. Годишно се превозват около 130 хил. пътници и 500 хил. автомобили.

Враца и Мездра правят инсталация за преработка на зелените отпадъци

Общо 5 845 347 лв. ще бъдат вложени в изграждане на системата за раздельно събиране на зелени отпадъци в общините Враца и Мездра и в инсталация за тяхното компостиране. Проектът е с подкрепата на Оперативна програма „Околна среда 2014 - 2020“. Безвъзмездната финансова помощ е 4 400 662 лв., а съфинансирането от общините Враца и Мездра е 1 444 684 лв. Срокът за изпълнение е 19 месеца.

Компостиращата ин-

сталацията ще бъде изградена върху територията от 4,5 гка край Врачанското

село Косталево. В нея ще се обработва годишно до 8000 т зелена маса.

Пантеонът в Русе ще се ремонтира с 1,8 млн. лв.

Пантеонът на възрожденците в Русе ще бъде ремонтиран с 1,8 млн. лв. Средствата са осигурени по трансграничната програма INTERREG V-A „Румъния - България 2014 - 2020“, а началото на дейностите беше поставено преди дни, събщица от общинската управа. Проектът включва ремонт на сградата и околното пространство, помяна на каменната облицовка, външна топло- и хидроизолация, осветление, почистване и помяна на позлатата на купола. Ще бъде закупена и модерна мултимедийна техника. Срокът за изпълнение е три години.

Пантеонът на възрожденците е открит през 1978 г., като досега ремонт не е извършван. В него са положени тленните останки на 39 известни българи, сред

които Любен Каравелов, Захари Стоянов, Стефан Караджа, Панайот Хитов, Баба Тонка, Никола Обретенков, Панайот Волов, Ангел Кънчев. Почетени са и 453 души - участници в Ботевата чета, Червеноводската въстаническа чета, Априлското въстание и опълченци.

Свиленград и Гърмен асфалтират улици със средства от ПРСР

6 улици ще бъдат асфалтирани в Свиленград по проект на стойност 978 083 лв., уточняват от общината. Средствата се осигуряват по мярката 7 от Програмата за раз-

витие на селските райони (ПРСР). Договорът за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ е бил подписан наскоро, а в началото на юни ще бъдат обявени обществените

поръчки за строителните дейности.

Десетте улици ще бъдат обновени и в шест населени места на община Гърмен. Договорът между местната власт и Държавен фонд „Земеделие“ включва по гба обекта в селата Гърмен, Дебрен, Долно Дряново и Дъбница, три улици в курортното селище Огняново и шест участъка от пътната мрежа в най-голямото село на общината - Рибново. Периодът на изпълнение е 36 месеца. Общата стойност на проекта е 1 172 008 лева, от които 996 207 лв. европейско и 175 801 лв. национално финансиране.

СЪВМЕСТНА РУБРИКА НА В. „СТРОИТЕЛ“

СЛАТИНА – СТОЛИЧНИЯТ РАЙОН С БОГАТО

Георги Сотиров

Слатина се споменава в документи още от 1420 г. Между 1576 - 1762 г. селището е отбелязано в турската административна книжка като Исламна, Исладине, Исламене, Слатина. В известния Боянски поменик от XVII век също фигурира село Слатина.

Името е възникнало от вече изчезналата диалектна дума, която означава солен извор. В началото на VI хил. пр.Хр. Софийското поле влиза в обхвата на древната цивилизация на ранните земеделци и скотовъди. Разположено на левия бряг на Слатинска река населено място съществува през цялата първа и началото на втората половина на

VI в. пр.Хр. и е едно от най-големите в централната част на Балканския полуостров. Прочуванията показват, че древните жители на района обтавали по-малки или по-големи правоъгълни до слабо трапецовидни къщи, разположени една до друга. По данни от разкопките в североизточната част на селището археолозите откриват и най-стария дом

на територията на Югоизточна Европа, който представлява изключително добре запазена двубедна постройка.

Днес „Слатина“ е един от 24-те административни района на Столичната община и включва кварталите „Христо Смирненски“, „Гео Милев“, „Регута“, „Яворов“, „Христо Ботев“, както и летище София.

Кметът Наталия Стоянова:

Имаме динамично развитие и сме в очакване на новата линия на метрото

Програмата за саниране е важна за хората

Г-жо Стоянова, безспорно една от перлите в строителната корона на столичния район „Слатина“ е изграждането на парка „Гео Милев“. Какво представлява той за Вашето над 70-хилядно население, а и за цялата столица?

За слатинци паркът „Гео Милев“ е зеленото сърце, а за големия град – едно от новите добри инфраструктурни решения в екосистема на София. Жителите на района оценяват много високо дейността на нашата администрация в обособяването на този парк, защото коренното население на „Слатина“ много добре знае какво представляваше този терен преди само десетина години. Там нямаше една алея, пейка, нито лампа. Хората привечер, а и не само тогава, се страхуваха да минават през тази „територия“...

Днес това приказно място – между два от нашите квартали, се ползва активно и интензивно. Наоколо има ненамтрапчиви с нишо квартални заведения, където нашите съграждани да изпият по един чай или кафе и след това да се потопят в зелената на парка. Има малки обекти, предназначени за децата. Лично се гордея с площадката „Маргаритка“. Паркът се превърна в предпочитано място за срещи, за комуникация между хората. Изключително оживено място, където на ден при хубаво време преминават по три-четири хиляди души. Ако вляза в терминологията на Вашата вестник, то трябва да кажа, че всичко, до което се докоснаха строител-

Наталия Стоянова е родена в Монтана. Завършила е Югозападния университет „Неофит Рилски“ в Благоевград, специалност „Право“. След дипломирането си работи като юрист в район „Оборище“, а по-късно и в „Слатина“. От 2011 г. е зам.-кмет по направление „Правно-нормативно обслужване“. От началото на 2015 г. е кмет на район „Слатина“.

ните фирми, е свършено с мрак, с финес и с очакване за дълго използване и на атракциите, на пешеходните алеи и на останалото от парковата инфраструктура. Разбира се, все още има какво да се доизкусуриява. Остава още работа по довършването в горната част на парка, която предстои...

Район „Слатина“ е атрактивно място за строителния бранш.

Действително много се построи и продължава активно изграждането на различни по своето предназначение сгради. Особено то за нашия район е, че в него хората предимно живеят, няма голяма концентрация на бизнес обекти, без да омаловажавам, че това също е необходимост за една градска структура. Но така са се стекли обстоятелствата през годините – от тук хората отиват на работа другаде, преди това отиват в детските градини и привечер с тях се прибират. Ние имаме и панелни сгради, и еднофамилни къщи от по-далечно време, както и ново строителство на жилищни постройки.

„Слатина“ е един от предпочитаните райони за живеене и това е моето мнение, което поддържам с опита си в последните 11 години. От 2008 г., откакто съм тук, имах възможността да проследя отблизо разви-

тието както на хората, така и на строителния бранш. Най-видното е, че този сектор е в основата на новата визия на „Слатина“. Впрочем – и на столицата. Твърдя, че все още имаме места, подходящи за изграждане на различни по своето предназначение обекти в интерес на хората. Ко-

гато обществото иска ново строителство било на жилищна, на сгради от обслужващата сфера, било благоустройствата в различни сфери, то хората трябва да го получат.

Какво е Вашето мнение за санирането на панелните блокове, част от строителната визия на „Слатина“?

Активно работим в това направление. Вече имаме санирани шест блока по Националната програма за енергийна ефективност на многофамилните жилищни сгради, а в момента строители-

ва българския дом в един панелен блок, но спомога за намаляване на сметките, нещо изключително важно за всяко домакинство.

ВТУ „Тодор Каблешков“, което също е на Ваша територия и където се зомтав карри и за строителния бранш, има прекрасна визия. Но какво още трябва да се направи за подобряване състоянието на образователната инфраструктура, детските заведения и читалищата в района?

В тази насока има още какво да се желае. На училищата и детските градини на територията на район „Слатина“ – три ясли, осем градини, осем училища в седем сгради, още сме дължници. Там има какво да се извършва. Специално детските градини трябва да станат още по-енергийно ефективни, а училищните

дворове да отговорят на съвременните изисквания и очаквания на обществото. Имаме конкретни програми за работа във всяко едно от тях. 138 СУ „Проф. Васил Златарски“ е изцяло енергийно обновено. Тук изрично искам да подчертая, че новата визия на училищата, освен на усилията на Столичната община (СО) и на инженерите от район „Слатина“, се дължат и на работата на директорите на учебните заведения. Определено съм на мнение, че директорите, освен всичко друго, трябва да са и добри мениджъри. Аз съм щастлива, че работя с такива хора.

Що се отнася до ВТУ „Тодор Каблешков“, освен че е „перла в короната“ на висшето инженерно и икономическо образование в България, е с изключително добре поддържан кампус, където се обучават карри за строителството, метрополитена,

И НСОРБ

МИНАЛО И С ОТЛИЧНИ ПЕРСПЕКТИВИ

Снимки авторът

железниците, железопътното строителство и т.н. В последните години ректорът проф. г-р инж.-икон. Даниела Тодорова направи много за неговата модерна визия. Впрочем, фактът, че ректор е жена, което не се случва често по нашите географски ширини, е още едно предимство за училището и за неговото стопанисване. И независимо че във ВТУ се изучават типично мъжки строителни професии, разбира се, и още много други, проф. Тодорова прилага солидни мениджърски умения, с което утвърждава висшето транспортно образование като един от приоритетите на държавата. Поддържаме постоянни контакти с ВУЗ-а, с академичния състав, участваме в съвместни инициативи и се надявам в близко бъдеще те да се затвърдят и обогатят.

На територията на района са големите спортни зали „Арена Армеец“, „Универсиада“ и „Фестивална“. В тази връзка какво е състоянието на инфраструктурата около тези съоръжения и създават ли се транспортни проблеми при големи състезания?

Сериозно е предимството, че като столичен район имаме най-голямото спортно съоръжение в България - „Арена Армеец“. Не по-малко важни са и емблематичните за София зали „Универсиада“ и „Фестивална“. След ремонта на „Фестивална“, която е на изключително комуникативно място, и след обновяването на близкия до нея стадион „Академик“ - благодарение на Министерството на младежта и спорта, на плавния басейн и фитнеса на територията на БАН, район „Слатина“ наистина стана предпочитано място и за спортната общественост на мегаполиса, а и за любителите на отделилите дисциплини.

В трите активни зали се организират големи състезания с присъствието на много хора на

едно място, към 15 хиляди души посещават „Арена Армеец“ при концерти или популярни състезания. Тези хора трябва по най-добрия начин да пристигнат, за да гледат своите любимци, но също така и безпрепятствено трябва да се приберат по домовете си в края на мероприятияето. Затова е важно транспортната инфраструктура да е в добро състояние.

Как оценявате изграждането на новите станции на метрото в район „Слатина“?

Аз като кмет, а и като гражданин не мога да не скрия радостта си, че метрото ще стигне до зала „Арена Армеец“. Първото възлово за района място е 31-во училище за чужди езици и мениджмънт „Иван Вазов“. То е на кръстовището на улиците „Ситняково“ и „Гео Милев“, а метрото ще преминава под „Гео Милев“. Втората спирка ще бъде до 93-то средно училище „Александър Теодоров – Балан“, което е базово на Факултета по начална и предучилищна педагогика на СУ „Св. Климент Охридски“. Третата метроспирка ще бъде на големото кръстовище на трите улици „Гео Милев“, „Иван Димитров-Куклата“ и „Слатинска“, където в момента се извършва строителство, и следва зала „Арена Армеец“ и оттам - вече извън нашия район - към Окръжна болница.

Какви благоустройствени мероприятия се провеждат в квартал „Христо Ботев“? Каква е жилищната политика за социално слаби семейства?

„Христо Ботев“ е квартал като всички останали. Разликата е, че там не е позволено високо строителство предвид трасетата на самолетите от и към летището, както и наличието на компактна маса от ромско население. Понякога това население живее по свои правила, но без да създава големи проблеми. Лично аз

имам уважението на тези хора, които често идват в кабинета ми, за да изложат свои проблеми или искания. Никога не съм върнала. За моите три кметски години трудно можем да навкаме. Тази година ще направим няколко улици, събаряме незаконно строителство и се опитваме да ограничаваме хората да не излизат извън рамките на нормативните разпоредби в тази област.

„Христо Ботев“ е на хубаво комуникативно място, където имаме 12 общински жилищни блока за настаняване на крайно нуждаещи се граждани. Има още какво да се желае по отношение на стопанисването на тези жилища, но хората се стараят, грижат се да поддържат и околните пространства. Има една идея за ново строителство на жилища от т.нар. контейнерен тип за крайно нуждаещи се, но това е в перспектива.

Наблизо е и онази част от района в погъстите към летището, където се развива големи логистични центрове.

Да, в непосредствена близост е летището и до жп линията София - Пловдив, на по километър-два са връзките с магистралите „Тракия“ и „Хемус“. През последните пет години този район, предвид изключителното си комуникативно място, се развива много бързо и гадаете съвършено нова визия на околните частни терени. Там се обособява и строителство на паркинги.

Какви благоустройствени дейности се предвиждат за района?

Най-големият проект на СО тази година е реконструкцията на ул. „Николай Коперник“. Тя е една от шестте най-големи улици в района, преминава през два квартала и стига до едно от ембле-

Старото читалище на „Слатина“

Храм „Св. Троица“

Парк „Гео Милев“

Строителството на жилищни и офис сгради продължава

матичните места в столицата - хотел „Плиска“, което е възлово в транспортно отношение за цяла София. Иначе, що се касае до тротоари и други по-малки строителни дейности, имаме определени програми, които изпълняваме. Тротоарите са бонна тема за столицата, защото те много често са своеобразни паркинги за колиите на жителите и гостите на града. Търсят

се варианти за изграждане на паркинги на общински терени.

Кажете няколко думи за грижата на обществеността за трите църкви – „Св. Троица“ като знакова за район „Слатина“, „Св. Мина“ и „Вознесение Господне“.

„Св. Троица“ е знакова не само за „Слатина“, защото е близо до парк „Гео Милев“ и се посещава от много столтчани по всяко време. Най-новата църква - на бул. Ситняково“ и „Шилченски проход“ - „Вознесение Господне“, е довършена в последните десетина години и е обичано място за много от живущите наоколо. Провеждат се богослужения, на празниците се събират много вярващи.

Екипът на в. „Строител“ през годините е от-

разявал различни строителни инициативи на територията на район „Слатина“ - като се започне със строителството на „Арена Армеец“ и се стигне до парка „Гео Милев“. Ние бяхме и сме свидетели на положителни промени в живота на хората на района. В значителна част това се дължи и на умелата работа на Вашия екип. Какво е самочувствието на слатинския кмет днес?

Ще започна с това, че сме работили за хората, водени от максимата, че човекът винаги е прав, защото иска да живее по-добре. Аз съм в районната администрация от 2008 г., познавам много добре специалистите от отделните служби. Екипът наистина е добър, но има още какво да се желае. Що се отнася до слатинския кмет, определено ще кажа, че той е изключително критичен към себе си. И това е така, защото всяко направено, построено, свършено му се струва недостатъчно. Знаем, че винаги може още. Много е важно за оценката на един екип, когато той намира разбирателство с исканията на хората и проблемите се решават бързо. Дали имам самочувствие? По-скоро да, и то на човек, който има идея как да погрене и направи нещата, познава хората, района и знае, че има още много какво да гадне на съгражданите си.

Ако в дейността Ви на кмет работните дни досега са си приличали по някакъв начин - с добро или с лошо, можете ли да си представите един уникално добър ден?

Интересен въпрос! Но като следствие от целия разговор мога определено да отговоря с „да“. За мен, а и за слатинци уникално красивият ден ще бъде откриването на нашата линия на метрото.

Зала „Фестивална“ след реконструкцията

Нова наредба ще въведе правила за визията

Предварителното обсъждане на работния проект на

Росица Георгиева

Столичната община (СО) стартира провеждането на предварително обсъждане на работния проект на Наредба за градската среда. Чрез нормативния акт ще се въведат правила за визията на градските пространства в София – фасадите на сградите, цветовото им оформление, местоположението на климатиците и рекламните елементи по зградата, вида на дограмите, настилките по пътната мрежа, указателните табели за наименованията на улици и туристически обекти и други. С наредбата се определят и допълнителните изисквания към обема и съдържанието на поорбоните устройствени планове и на инвестиционните проекти за нови строежи, реконструкция, пристрояване и надстрояване и основни и текущи ремонти на сгради и съоръжения, улици, площади и озеленени площи. Основната цел на документа е опазването и съхраняването на характерния облик, силуетното, архитектурно-художественото и обемно-пространственото оформление на територията на СО.

В рамките на общественото обсъждане гражданите могат да се запознаят с извършената работа по съставяне на нормативния акт и да изпратят своите мнения и предложения до Направление „Архитектура и градоустройство“ (НАГ) към Столичната община преди изготвянето на окончателния текст на документа. Крайният срок е

17 юни, като дотогава ще бъдат проведени и срещи с професионалните организации на архитектите, урбанистите и инженерите в София.

Създаването на наредби за градската среда, които се приемат от общинските съвети, е изискване, залегнало в чл. 178 от Закона за устройството и застрояването на Столичната община и чл. 13а от Закона за устройство на територията. След София подобни документи трябва да съставят всички общини в страната.

В проектонаредбата територията на София е разделена на 6 зони,

като за всяка стандартите ще са различни – в централната част ще са по-консервативни, докато

в периферните квартали ще се даба повече свобода при облагородяване на средата.

Зона 1 обхваща центъра на града и правилата за визията на пространствата в нея ще бъдат най-рестриктивни, за да се запази историческият облик и духът на София. В тази част влизат булевардите „Цар Освободител“, „Васил Левски“ и „Княз Александър Дондуков“, улиците „Мостковска“, „Малко Търново“, „Сердика“, „Екзарх Йосиф“, „Георги Вашингтон“, „Лом“, „Позитано“, „Лавеле“, „Алабин“, „Княз Александър I Батенберг“, всички прилежащи площади, сред които тези пред сградата на Народното събрание, пред църквата „Света Неделя“, около Паметника на Васил Левски и Орлов мост. В обособената територия влизат още архитектур-

но-историческият резерват „Сердика-Средец“ – ул. „Княз Борис I“ и пространството около Народен театър „Иван Вазов“.

Втората зона представлява линейни зони по основните улици в центъра на града – бул. „Княз Александър Дондуков“, бул. „Евлоги и Христо Георгиеви“, бул. „Ген. Михаил Д. Скобелев“, бул. „Генерал Едуард И. Тотлебен“, бул. „Христо Ботев“, бул. „Стефан Стамболов“, ул. „Екзарх Йосиф“, част от ул. „Сердика“, ул. „Георги С. Раковски“, бул. „Тодор Александров“, ул. „Цар Иван Асен II“ и др.

Третата от зоните обхваща широката център. В нея ще има също по-консервативни правила, тъй като е съставена от стари квартали с характерен облик и морфология, близи до същинския център

на града и наситени с обслужване. В нея влизат „Баншиора“, „Долен Лозенец“, „Яворов“ и „Оборище“ до бул. „Ситняково“.

Зона 4 ще включва основните булеварди в столицата, сред които са „Цариградско шосе“, „Сливница“, „Инж. Иван Иванов“, „Черни връх“ и други. В петата зона са зелените площи на Столичната община – като паркове и градини, в шестата са записани всички останали територии, които са част от СО.

От Направление „Архитектура и градоустройство“ към СО уточниха, че за всяка отделна зона ще бъдат разработени процедури от

стандартни, които ще влизат в сила постепенно.

Част от тях вече са готови и са публикувани за обществено обсъждане заедно с работния проект на Наредбата за градската среда. Първите приложения се отнасят към архитектурно-градоустройствени, художествени и технически изисквания към компонентите на градската среда и техните елементи. Например предлага се да бъде въведена норма, която да определя местата на климатиците по фасадите на зградата, като целта е да се уеднакви визията им. Регламентът гласи още тези съоръжения да бъдат изцяло премахнати от сградите паметници на културата.

НАГ работи и по разписването на специални стандарти за пътните настилки, които ще могат да се изпълняват в различните части на града. Освен това за всяка една от шестте зони ще бъдат определени цветови гамии за фасадите, които да се използват

при инвестиционни проекти или при ремонти. Ще бъдат регламентирани и типът и мястото на фасадното осветление, такива за поставяне на реклами и ментри, видовете външни стълби и парапети, които могат да се изграждат, елементите на обзавеждането, като пейки, стълбове за улично осветление или кошчетата за отпадъци. Според предложения документ за строежите, за които не се изисква одобряване на инвестиционен проект, но е необходимо издаване на разрешение за строеж, трябва да е посочен стандартът за градска среда, който да се спазва при изпълнението на дейностите. Стандартите за съответната зона ще важат и в случаите, когато не се изисква одобряване на инвестиционен проект и издаване на разрешение за строеж и СМР трябва да бъдат извършвани в съответствие с изискванията на Наредбата за градската среда. Предвидено е и когато собствениците на различни обекти извършват текущи ремонти, да спазват нормите за съответната зона на града.

Предстои да бъде решено и с какъв срок ще разполагат собствениците на имоти, за да приведат домовете си съгласно новите изисквания на бъдещия нормативен акт. Заложено е кметът на Столичната община или упълномощени от него лица да извършват контрол за спазване на разпоредбите. При проверките от тяхна страна може да се изискват определени документи, да се привличат допълнителни експерти, както и да се съставят актове. За нарушения на вишните лица ще се налага глоба в размер от 200 до 500 лв., а

София ще бъде разделена на 6 части, в които ще действат различни правила за визията на градската среда

На градските пространства в София

нормативния акт ще приключи на 17 юни

на едноличните търговци или юридическите лица – имуществена санкция от 500 до 2000 лв.

Информационните табели

също са важен елемент от визията на градските пространства в София. Стандартът за тях ще определи специфично цветово оформление, а всички надписи, обозначаващи имена на улици и туристически обекти, ще бъдат изписани със специален шрифт, наречен Sofia Sans. Той е подчинен на техническия стил от началото на ХХ век. Използването му след влизане в сила на наредбата ще е абсолютно задължително за улични табели и такива в градския транспорт, всички общински уеб сайтове и официални документи.

„Визията на градската среда беше един от приоритетите на НАГ. Крайната цел е унифицирането на града с ясни цветови решения, с оформяне на партнерните

пространства и осветление“, заяви главният архитект на Столичната община Здравко Здравков. Той обясни, че при съставянето на документа са изследвани опитът на градове в Северна Америка, Азия и Европа. В София ще бъдат съчетани елементи от няколко европейски града, сред които е Лондон.

След като приключи общественото обсъждане, проектът на нормативния акт ще бъде разгледан в комисията на Столичния общински съвет и по-късно приет от градския парламент. Когато наредбата влезе в сила, стандартите за градската среда ще бъдат пилотно

въведени в Зона 2

на улиците „Граф Игнатиев“, „6 Септември“, „Солунска“ и „Цар Шишман“. За тях са изготвени специални правила, които целят запазването на автентичната визия на фасадите на сградите.

Работата в тази насока е започнала преди две години, като за периода всички здания в обхвата на тези улици и елементите по тях – климатици, кабели, реклами, тенди и други, са сканирани с 3D технология. Стигнало се е до заключението, че преобладаващата част от фасадите са компрометирани от „визуално замърсяване“. По тях са поставяни без регламентация различни кабели, климатици, сателитни чинии, реклами, решетки и щори, които е предвидено да бъдат изчистени в срок от три години. Освен това при обновяване на имоти в сградите в обхвата на Зона 2 са използвани различни по вид дограми, поради което е заложено тяхното уеднаквяване по вид и членение. До момента фасадите не са възприемани като ансамбъл, а новите правила ги третираат като такива.

СО е идентифицирала характерните особености на зданията по тези 4 улици и средата около

тях, съществуващите цветове, елементите по фасадите, състоянието на сградния фонд. За всеки обект предстои да бъде създадено досие, което да е достъпно за собствениците в електронен вариант. След анализ за фасадите са определени 6 палитри, впоследствие допълнени от проектни цветове, които в бъдеще ще могат да се използват при обновяване на зданията в тази част на Зона 2.

Друг елемент от сградите, който е проучен, са партнерните етажи. Установено е, че в преобладаващата си част, те са заети от търговски обекти, витрините на които се различават по оформление – като цветове, разположение на реклами и други. По този начин цялостната визия на приземните етажи е изменена спрямо първоначалния им вид. Правилата, които ще важат за Зона 2, ще поставят конкретни параметри как трябва да изглеждат тези витрини. Те ще включват и точно определени размери и разположение на информационните табели и реклами, които в момента са по козирките или стърчат от фасадите. Предвижда се този тип елементи да са решени спрямо спецификата на конкретната фасада. За Зона 2 е указано също така къде може да се разполагат летните градини към търговските обекти и каква да е тяхната визия. Според арх. Здравко Здравков целта е да се избегне лошият пример на бул. „Витоша“.

Друга особеност на градската среда в обхвата на 4-те улици е

големият брой недвижими културни ценности – 48.

За този тип обекти се предлага при ремонт да се възстановява в максимална степен автентичният им вид. Инвестиционните проекти за обновяване трябва да съдържат част за реставрация и консервация на фасадите и те да бъдат съгласувани с Националния институт за недвижимо културно наследство. За всички декоративни елементи, например рамки, фризове, пластички, скулптори и др., ще трябва да се подготвят отделен проект след подробно заснемане и сваляне на шаблони там, където е необходимо. Предвижда се, ако зданието вече е реновирано, но съществени ремонтни ценности не покриват изискванията за Зона 2, да се предлага ново цветово решение, което да се изпълни при последващ ремонт.

Здравко Здравков, главен архитект на СО:

Разширяваме обхвата на предлаганите електронни услуги от НАГ

Снимка авторът

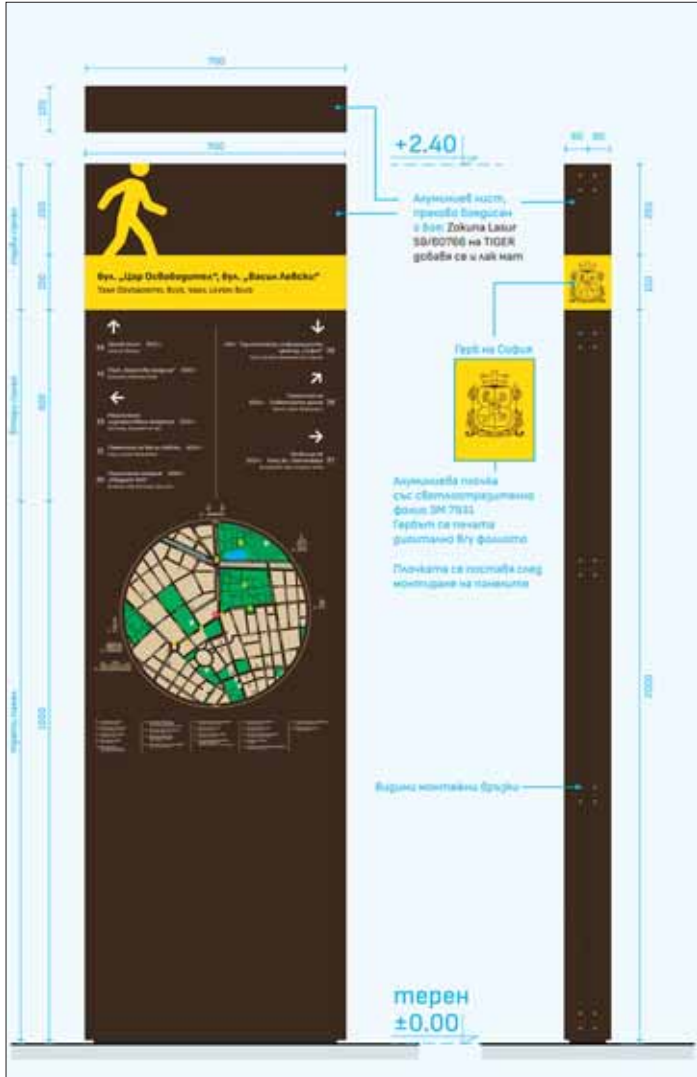

Работният проект на Наредбата за градската среда беше представен от главния архитект на Столичната община Здравко Здравков по време на пресконференция по повод 3 години от встъпването му в длъжност. Той отбелята, че едно от важните неща, които са се случили през периода, е приемането на Закона за устройство и застрояване на Столичната община. По думите му чрез този нормативен акт са въведени регламентация на височината на зданията и ограничения по отношение на надвишаването на параметрите на застрояване.

„Вече е факт и забраната за промяна на подробните устройствени планове на жилищните комплекси в рамките на 5 години“, подчерта арх. Здравков и обяви, че предстои представянето и общественото обсъждане на наредба за транспортните проучвания, която ще се прилага при сгради с над 20 хил. кв. м РЗП и 75 м височина.

В отчета за работата на Направление „Архитектура и градоустройство“ като успех беше посочено разширяването на обхвата на предлаганите електронни услуги от структурата на Столичната община. Изградени са поредица от регистри, които да осигуряват прозрачно управление – сред тях са Регистър на издадените разрешения за строеж на територията на СО; удостоверения за въвеждане в експлоатация на строежи; визи за проектиране и други. Главният архитект заяви, че работата по награждаване и развитие на портала на НАГ ще продължи. Ще се предприемат и действия за награждаване на системата за издаване на административни актове – например на визи за проектиране, удостоверения за въвеждане в експлоатация или такива за груб строеж и др. Арх. Здравко Здравков информира, че се увеличава интересът от страна на инвеститорите да даряват терени, които да се използват за благоустройствени дейности като изграждане на инфраструктура. През 2017 г. по официални данни на НАГ дарените имоти са 51 500 кв. м, през 2018 г. – 73 хил. кв. м, а за първите пет месеца на годината – 15 хил. кв. м.

„Важна част в дейността на направлението са проектите за трансформация на градските пространства. Продължава работата за превръщането на участъка от площад „Македония“ до Съдебната палата в нов линеен парк. Предстои да се предприемат мерки по ремонта на ул. „Малко Търново“, а за подобряване на визията на обекти паметници на културата, които са частна собственост, СО създава програма „Културно наследство“, допълни той. Главният архитект коментира още, че се полагат усилия и за промяна в Общия устройствен план, свързана с бъдещо разширение на метрото. Едната посока, в която това ще се случи след откриване на новите участъци през настоящата година, е район „Слатина“. Другите направления са към жк „Люлин“, Софийския околностен път и кв. „Симеоново“, където да се направи връзка със Симеоновския лифт, както и жк „Левски-Г“.

Унифициран указателните табели и шрифтовете, които ще се използват в СО

„Вестник Строител“ ЕАД е сертифицирано за устойчиво управление на събития по стандарта ISO 20121 от Bureau Veritas Certification.

„Вестник, Строител“ е произведен в условията на система за управление, сертифицирана от Bureau Veritas Certification по стандарта ISO 9001.

„ВЕСТНИК СТРОИТЕЛ“ ЕАД ОРГАНИЗИРА ОБУЧЕНИЕ КОМУНИКАЦИИ И МЕДИЙНО ПОВЕДЕНИЕ

**Практически курсове по медийно представяне,
поведение пред камера, реакция при кризисни ситуации**

ЦЕЛИ НА ТРЕЙНИНГА:

Участниците да придобият знания и практически умения за това: как да се представят пред радио, телевизия, вестник, информационна агенция, как да се държат пред камера;

Основни правила за греског и грим в телевизия, правила за добра комуникация с медиите.

В програмата на семинара е включена и информация за актуалната нормативна уредба, касаеща медийния сектор, етичния кодекс, правото на отговор.

Обучението е интерактивно с поставяне в реална среда, заснемане на интервюта в различни ситуации, анализ на реакциите и поведението.

Като лектори ще бъдат привлечени водещи журналисти и медийни експерти.

Продължителност на курса: 1 ден с вкл. лекции, тв екип, кафе паузи, материали.

НАЧАЛО: 27 Юни

ЦЕНА – според вида на обучение:

В група до 5 участници – 500 лв. без ДДС на човек

в офиса на в. „Строител“, или

индивидуално в офис на клиента – 1500 лв. без ДДС.

Програмата е динамична и може да се моделира спрямо интересите на участниците.

За записване и информация:

0888 55 39 50 – Ренета Николова

0884 20 22 57 – Калоян Станчев

10,7 млн. евро за ЕЕ на сгради от Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство

Програмата „Възобновяема енергия, енергийна ефективност и енергийна сигурност“ тръгва с проекти за модернизирани на общинска инфраструктура

Елица Илчева

Намаляването на въглеродните емисии от енергийното производство е в центъра на световните усилия за борба с климатичните промени. Проекти за близо 33 млн. евро ще бъдат финансирани у нас по програмата „Възобновяема енергия, енергийна ефективност и енергийна сигурност“, която се изпълнява по Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство 2014 – 2021 г. От тях 28 млн. евро са безвъзмездна помощ, а останалата част е национално съфинансиране. Това обяви Венета Цветкова, директор на Дирекция „Енергийни проекти и международно сътрудничество“ в Министерството на енергетиката, по време на стартиращото събитие на програмата, което се провежда в НДК. Нейната цел е намаляване на емисиите на парникови газове и замърсители на въздуха с поне 35 хил. т. Венета Цветкова обяви, че се очаква да се спестят 172 000 т въглероден диоксид, 117 мегаватчаса енергия, както и 7,4 мегавата инсталирана мощност от възобновяеми енергийни източници.

Благодарение на стратегическото партньорство между Министерството на енергетиката и Дирекция за водни ресурси и енергия (NVE) към Министерството на петрола и енергетиката в Кралство Норвегия и Националния енергиен орган на Исландия програмата се развива успешно в България, в резултат на което бюджетът ѝ е увеличен двукратно през настоящия период. В предишния страната ни разполагаше с 15,6 млн. евро, с които са изпълнени мерки за енергийна ефективност в 115 сгради общинска собственост. В резултат са спестени близо 72 хил. тона емисии въглероден диоксид и над 5,6 хил. мегаватчаса енергия на годишна база.

Програмата съдържа 4 компонента.

Първият е използване на водната енергия като източник за производство на електричество от малки водноелектрически централи на напоителни и ВиК системи. Вторият е разделение на зъбе – повишаване на енергийната ефективност и използване на енергия от ВЕИ за отопление в общински и държавни сгради; и локални отоплителни системи. Третият е производство на горива от биомаса и последният – повишаване на административния капацитет и

тите (всички 265 общини) могат да бъдат публични и частни субекти от България или от страните-донори. Интересното тук е, че партньорството не е задължително условие, но при наличието на такова ще се дават допълнителни точки. Различното при кандидатстване в сравнение с преходния период е, че сега е възприет подходът на оперативните програми.

Предложенията ще се подават електронно чрез системата ИСУН.

„Съветът към всички,

информираността за енергийна ефективност и ВЕИ.

Процедурата, която ще бъде отворена първа, е за рехабилитация и модернизация на общинска инфраструктура. По същество тя ще включва основно монтиране на ново външно осветление. Допустимите са и дейности, свързани с възобновяеми енергийни източници в областта на общинската инфраструктура. Според Венета Цветкова тя е и най-търсената. „Общините отдавна се интересуват кога могат да кандидатстват. И добрата новина е, че това ще става от юни. Общият бюджет е 8,2 млн. евро с минимална стойност за един проект 200 хил. евро и максимална – 600 хил. евро“, информира тя. Допустими партньори на бенефициен-

тите имат интерес, и да се възползват от оставащото време до отварянето на процедурата, за да направят обследване, което е достатъчно условие за подаване на предложение, т.е. няма да се изисква готов работен проект“, уточни Цветкова и допълни, че е задължително да има и решение на общинските съвети.

Предвидено е в стегнат график през три месеца да бъдат обявявани и останалите процедури. Втората публикувана ще бъде за геотермална енергия, което ще стане през четвъртото тримесечие на годината, след нея в началото на 2020 г. се очаква да се приемат проекти за подобряване на енергийната ефективност на сгради, после следват тези за мо-

ниторинг и ефективно използване на хидроенергийния потенциал. Последни са предложенията, с които ще се изграждат инсталации за геотермалната енергия за промишлеността.

Проектите за подобряване на енергийната ефективност в сгради ще могат да получат до 1,2 млн. евро.

Минималната стойност е 200 хил. евро. По тази процедура освен общините бенефициент може да е и държавата. За това перо са отделени 10,7 млн. евро. Ще се осигурява до 100 процента безвъзмездно финансиране.

3,5 млн. евро са средствата, предвидени за ефективно използване на хидроенергийния потенциал. По тази процедура

бенефициенти могат да бъдат общини и ВиК предприятия, като максималният процент на брутната помощ е от 60 до 100%. Максималната стойност е 500 хил. евро. Норвегия има огромен опит в този сегмент и се очаква привличането на стратегически партньори.

Бюджетът, който е заложен за използване на геотермална енергия за отопление и охлаждане, е 3,4 млн. евро. Безвъзмездната финансова помощ може да достигне до 100%. Максималната инвестиция за един проект е 400 000 евро.

За първи път ще има процедура и за използване на минералните извори и за промишлеността.

Бенефициенти са всички предприятия без никакви ограничения, като най-добрите проекти ще си разпределят 2 млн. евро. Желателно обаче трябва да имат готовност да осигурят минимум 40% от финансирането на игете си.

По програмата има предвиден бюджет и за няколко „малки грантови схеми“, като обучение по геотермална енергия, по ВЕИ и енержен мениджмънт и други. Те са за проекти между 30 и 50 хил. евро. Бенефициенти са публични и частни субекти и неправителствени организации.

Агенцията за устойчиво енергийно развитие

ще получи 350 хил. евро за извършване на проучване за хидроенергийния потенциал, а Националната електрическа компания – 2,470 млн. евро, за системата за прогнозиране, контрол и управление на състоянието на ВЕЦ и язовирите.

Общата стойност на програмата, която обхваща още няколко държави, ще бъде 210 млн. евро.

Това е сумата за целия период, информира съветникът в Посолството на Кралство Норвегия Грете Йогезаард. Тя изтъква, че целта е да се преодолее икономическите и социалните различия. Идеята е да се подобри енергийната ефективност, както и да се засили експертният капацитет в енергетиката. По думите ѝ от гледна точка на посолството това е важно и за развитието на двустранните отношения между страните.

„Намаляването на енергийното потребление чрез мерки за енергийна ефективност в съчетание с използването на енергия от възобновяеми източници има важна роля за подобряване сигурността на енергийните доставки, опазването на околната среда, както и за създаване на възможности за икономически растеж и работна заетост“, посочи Йогезаард.

Процедура подбор на проектни предложения „Подобряване на енергийната ефективност в сгради“

Бенефициенти - Държава и общини
Бюджет на процедурата, включително национално съфинансиране - 10 700 000 евро
Минимална стойност на БФП: 200 000 евро
Максимална стойност на БФП: 1 200 000 евро
Максимален процент БФП: 100 %

Какво предстои...

• ОБЯВЯВАНЕ НА ПЪРВАТА ПОКАНА ЗА НАБИРАНЕ НА ПРОЕКТИ ПРЕДЛОЖЕНИЯ „РЕХАБИЛИТАЦИЯ И МОДЕРНИЗАЦИЯ НА ОБЩИНСКА ИНФРАСТРУКТУРА“

Очаквана дата: м. юни 2019 г.

Срок за кандидатстване: 3 месеца

Допустими бенефициенти: всички общини на територията на страната

Допустими партньори: публични и частни субекти на територията на България или от страните-донори

NB! Допълнителни точки при оценката на проектите ще се дават само при партньор от страните-донори

Начин на кандидатстване: ИСУН

Допустими дейности: мерките за енергийна ефективност, предписани от извършено обследване за енергийна ефективност, допустими са и ВЕИ

Проектна готовност: кандидатства се с обследване за енергийна ефективност, с или без одобрен работен проект

NB! ПО НАСТОЯЩАТА ПРОЦЕДУРА СЕ ОЦЕНЯВА НАЙ-ДОБРОТО СЪОТНОШЕНИЕ МЕЖДУ СТОЙНОСТТА НА ИНВЕСТИЦИЯТА И ПОСТИГНАТИТЕ СПЕСТЯВАНИЯ НА ЕНЕРГИЯ И СО2

Възстановяват блясъка на най-късата пешеходна улица в София – „Малко Търново“

Проектът за реновиране беше представен с изложба и публична дискусия

Росица Георгиева

Едно от емблематичните места в центъра на София – най-късата пешеходна улица „Малко Търново“ – ще бъде ремонтирано. Началото на проекта беше поставено с изложба и публична дискусия, по време на която бяха представени планираните намеси в градската среда. Експозицията може да се види до 5 юни в галерия „Архиви“ на ул. „Московска“ 5. Тя включва исторически факти, архивни кадри, митове и легенди, които се крият по протежението на дългата само 60 метра улчица. Намеренията за обновяването са върховени именно от бозатото минало на ул. „Малко Търново“.

Проектът за обновяване се осъществява като публично-частно партньорство по инициатива на Столичния общински съвет. Той включва реновиране и подмяна на захабени настилки по протежението на улицата и парапетите. Преглежда се ремонт и разширение на съществуващата канализационна мрежа, както и почистване на фасади и окабеляване. При всяка стълбищна група ще бъдат поставени нови решетки. Заложено е и създаване на информационна система, която ще представя важни събития от различни епохи в развитието на София като столица на България.

В миналото някои от улиците в града са имали аксиално осветление – лампи, окачени на стоманени въжета по средата на уличното платно. При реновирането на ул. „Малко Търново“ ще се изгради такъв тип осветление, а допълнителни тела ще бъдат вградени в стълбите, които също ще бъдат обновени. С реализирането на проекта се цели не само да бъде запазена ролята и функцията на улицата в градската среда, но и трасе-

Снимка Румен Добрев

„Малко Търново“ осигурява най-бърза пешеходна връзка между пл. „Александър I“ и бул. „Кн. Ал. Дондуков“

то да стане по-оживено и да се превърне в още по-любим и емблематичен символ на столицата.

Пешеходната артерия осъществява връзка между две важни зони –

булевард „Дондуков“ и пространството на площад „Алек-

разширен в бароков стил от архитектите Виктор Румпелмайер (1879 – 1883) и Фридрих Грюнангер (1894 – 1895). Почти паралелно с тези промени се оформя срещуположната на двора страна на площада, където са построени много сгради. Сред тях изпъква изградената през 1904 г. от Грюнангер дирекция на Застрахователното дружество „Балкан“, която за няколко десетилетия се превръща в основен акцент на площада. В близост през 1911 г. арх. Юруков издига прочутия хотел „Юнион палас“. По същото време интензивно се застрояват и улиците „Московска“ и „Дондуков“. Встрани от началото на ул. „Малко Търново“ на площада е поставен метален фонтан.

Планът на София от 1907 г. ясно отразява съществуването на ул. „Малко Търново“.

Урбанистичното значение на площад „Александър I“ проличава от редица проекти – още в края на XIX в. съществува такъв за неговото оформяне, а по-късно той е включен в про-

Застрахователно дружество „Родина“ и др.

През 1929 г. архитектите Петър Карасимеонов и Кръстан Гечев построяват жилищна кооперативна сграда „Караджата“ на ъгъла на улиците „Малко Търново“ и „Московска“, а по-късно (1935 - 1937) е издигнат апартаментният хотел с кинотеатър „Балкан“ (сега младежки театър „Николай Бинев“). По същото време на ул. „Московска“ 5 е проектирана и изградена офис сграда, където сега се помещава Държавна агенция „Архиви“. За времето си зданието впечатлявало с цялостния си вид и панорамата, която се откривала от последния етаж. През 1939 г. е завършена сградата на БНБ, отварят се и множество адвокатски кантори, банкови институции, фирмени представителства и знаменитият бар „Луна“. Така районът става център на деловия живот на столицата, а „Луна“ е любимото място за финансистите търговци. Има твърдение, че и самият цар Борис III умал навика да се отбива с приятели в бара, което противоречи на цялостното по-

ведение на монарха и не намира потвърждение в достоверни факти.

В периода 1943 - 1944 г. пространството отново се променя.

Сградите от срещуположната страна на двора са засегнати много силно от бомбардировките. Те са разрушени в началото на 50-те години, когато е издигнат Партийният дом. Премахнати са фонтанът, който се е намирал там, както и част от сервизните помещения на Царския дворец, а през двора му е прекарано прогледжението на бул. „Цар Освободител“. Това е период, в който са направени опити ул. „Малко Търново“ да бъде заличена във връзка с идеята за цялостно преустройство на района в партийно-политически център на страната. Пространството пред най-късата пешеходна улица в София е с ново предназначение – има политическа роля и е прекръстено на пл. „9 септември“. В едно от зданията се помещава Народната милиция. През 70-те години пък във връзка с разширяване на службите на ЦК на БКП вземте сгради на входа на улчицата са придобити към Партийния дом, като е изградена топла връзка между тях. А бар „Луна“ официално прекратява дейността си.

Снимка на метални парапети – периферен с единична ръкохватка и централно разположен – с двойна (Съгл. Наредба №4)

проектно положение

сандър I“ и бул. „Цар Освободител“.

През Възраждането ул. „Малко Търново“ носи името „Часовникова“, заради намиращата се в близост часовникова кула. Това място е било едно от средищата на софийския еснаф. Непосредствено след Освобождението пространството пред улицата е оформено от три сгради – конака, Челеби джамия и Часовниковата кула. Там се намира малко възвишение, а районът се нарича Сахат куле малхеси. През 1882 г. джамията и кулата са премахнати, с което се фиксира една от страните на бъдещия площад „Александър I“. Негова доминанта първоначално е Княжеският дворец (бившият конак), преустроен и

ектите за създаване на представително централно градско пространство (1904 – 1907).

В началото на 20-те години на XX в. площадът пред ул. „Малко Търново“ е съсредоточие на деловия живот на столицата. На него се намират централите на финансови компании, като Балканска банка, Българо-американска банка, Банка „Народен кредит“, Застрахователно дружество „България“ и др. Тук са и седалищата на Народната партия, и редакцията на в. „България“, а непосредствено до началото на „Малко Търново“ – на ул. „Московска“, се намират Балканското рекламно бюро, представителството на заводите „Сименс-Шукерт“ за България, аптеката на Мутафчиев,

Проф. г-р инж.-икон. Даниела Тодорова, ректор на ВТУ „Тодор Каблешков“:

Университетите трябва да се адаптират към новите потребности на пазара

Снимки авторът

Георги Сотиров

Проф. Тодорова, май беше особено значаен за цялостната дейност на ВТУ „Тодор Каблешков“ – Десета европейска научно-практическа конференция – ЕДА 2019, посветена на условията и процесите на инвестиране, планиране, изграждане и развитие на строителната индустрия, популярният младежки Научен форум „Аз знам и мога“, дипломирането на Випуск 2019 ...

Със задоволство мога да кажа, че не само май беше особено активен период за Висшето транспортно училище „Тодор Каблешков“. Като цяло преминахме през една много успешна академична година, изпълнена с интересни инициативи и мероприятия, научни конференции, технически и фирмени изложения и ползотворни срещи с партньори от образователната сфера и икономиката както на национално, така и на международно ниво. Всички те са обвързани с обучението, научните изследвания, практическата подготовка на нашите студенти.

Например ЕДА 2019 събра на едно място представителите на структури с различна дейност, но обединени от общата идея за изграждане на едно по-добро бъдеще за всички граждани на Европа. Имаше представители на държавната и местната власт в областта на стратегическо планиране и регионалното развитие, членове на браншови организации в сферата на строителната индустрия, а също така и учени и изследователи от няколко академични институции. Бяха представени както проекти и стратегии за държавно и регионално стратегическото планиране, така и конкретни постижения по отношение на модерните технологии, електронизацията и дигитализацията в строителния сектор и информационните системи в бизнеса. Дискутираха се и предизвикателствата, пред които са изправени образователните институции в стремежа им да предлагат качествено инженерно обучение и да подготвят висококвалифицирани кадри за нуждите на европейската и световната икономика. С глобализацията на националните икономики и промените, настъпващи в съвременния свят, из-

искванията към професионалната подготовка на кадрите се променят непрекъснато и университетите трябва своевременно да се адаптират към новите потребности на местния и международния пазар.

Както споменахте, във ВТУ се проведе в младежки Научен форум „Аз знам и мога ‘2019“, организиран от Студентския съвет и Центъра за бизнес планиране и управление на проекти. На събитието студенти и дипломанти представиха своите научни разработки в различни сфери на икономиката и инженерната наука. Креативните и иновативни идеи на младите ни колеги, както и оживените дискусии доказаха, че ВТУ подготвя високообразовани и мотивирани специалисти за нуждите на рогната транспортна индустрия, които достойно защитават името на нашето училище като една от най-авторитетните образователни институции в страната.

В навечерието на прекрасния български празник – Деня на българската просвета и култура и на славянската писменост, се дипломира Випуск 2019 с образователно-квалификационна степен „магистър“. Абсолвентите получиха дипломи от университет с голям престиж и висока оценка на национално и международно ниво, което гарантира тяхната успешна реализация.

През май на територията на ВТУ се проведе и Международна модулна среща „10 години Клуб Железопътен моделизъм

– България“, организирана съвместно със Сдружение „Клуб Железопътен моделизъм – България“. В нея участваха специалисти от Германия, Румъния, България, Сърбия, Унгария. За събитието бяха построени макети на три жп трасета с обща дължина около 200 м. Те бяха експлоатирани по FREMO правила с движение на модели на повдиган състав по разписание.

ВТУ обучава специалисти за нуждите на транспортното строителство и останалите дейности, от които има нужда секторът. На какво залагате, за да поддържате високото ниво на обучение?

Академичната общност на ВТУ успешно съхранява и развива своите исторически традиции като една от най-старите образователни институции в страната. Неслучайно нашите възпитаници са висококвалифицирани и конкурентоспособни и успешно се реализират по професията си в почти всички сфери на икономиката у нас и в чужбина, а отзивите за работата им винаги ни карат да се гордеем с тях.

Предстоят ни нови предизвикателства. Нямаме право на отстъпление, ако искаме ВТУ да продължи да бъде стабилен университет. Затова ще работим още повече и поотговорно за поддържане на доброто име и авторитета на нашето училище в националното и международно образователно пространство. Или както е казала главната героиня в „Алиса в страната на чу-

десата“: „За да стоиш на едно място, трябва да тичаш много бързо, а за да вървиш напред, трябва да тичаш двойно по-бързо.“

На прага сме на новата кандидатстудентска кампания...

За тази академична година ВТУ изпълни държавната си поръчка за прием на първокурсници в ОК „бакалавър“. Това е успех, постигнат с активността, инициативността и работата на всички нас. И за сегашната кандидатстудентска кампания полагаме всички усилия да покажем на младежите, че ВТУ е университет, който се развива с активно сътрудничество с бизнеса, предлага атрактивни и търсени специалности, залага на новаторски подход при обучението с цел по-успешната им професионална реализация.

Затова е необходимо

да прогълтим политиката за развитие на училището като модерен учебен и научноизследователски комплекс със съвременни лаборатории, учебни зали и спортни съоръжения. Вниманието ни ще бъде насочено към изпреварващо разработване и обучение по програми, ориентирани към новите постановки и изисквания за развитие на националния и европейския транспорт, с подготвени специалисти за експлоатация на съоръженията за тях.

Имате изключително добре поддържан кампус с модерна визия, за кой-то вие лично положихте много усилия през последните години. Как ще прогълтите да го развивате?

Висшето транспортно училище разполага с огромна материална база, която изисква непрекъсната поддръжка и ремонт. Успяхме да санироваме и да въведем енергоефективни мерки в двете общежития и да им придадем съвременен модерен вид и намалени енергийни разходи чрез схемата „Зелени инвестиции“ към Националния доверителен екофонд. Превъждаме да разработим подобни проекти за ремонт и санироваме и за останалите учебни корпуси на университета. Ще търсим и програми, насочени към модернизация на вътрешното обзавеждане на общежитията.

Подобряването на техническото оборудване на работните места за осъществяване на ефективен научно-преподавателски процес е приоритет за нас и постоянно изграждаме нови и ремонтниремеществуващи специализирани лаборатории и

зали, спортни комплекси, парко̀ва среда както чрез собствени средства, така и с помощта на водещи фирми и, разбира се, чрез участие в програми и проекти.

В условията на пазарна икономика и ежегодното намаляване на финансирането от държавата за издръжка на обучението се налага необходимостта от ефективно управление на висшето училище, както и тяхното приспособяване към изискванията и потребностите на трудовия пазар. Предлаганите специалности трябва да съответстват на нуждите на икономиката, да са привлекателни за студентите и да дават възможност за просперитет. Научният потенциал на ВТУ „Тодор Каблешков“ се стреми да бъде в крак с времето – на непрекъснато развитие и технологичен напредък. Отворени сме към съвременния ход на бизнеса, процесът на обучение и подготовка в университета ни са съобразени с най-новите и водещи тенденции в транспортното и икономическото образование. От своя страна представителите на бизнеса определено предпочитат да попълват своите редици с млади инициативни, те виждат в тях залог за прозрест работното място и качествени знания и умения.

Грижата за младите хора е сериозно предизвикателство пред страната ни, защото чрез създаването на благоприятни условия за образование и професионално реализиране на специалистите може да се постигне подобряване на демографската ситуация и повишаване на качеството на живот.

Божидар Янев е роден в София през 1947 г. Завършил средното си образование със златен медал, а през 1970 г. се дипломира като строителен инженер-конструктор във Вишия институт по архитектура и строителство (сега УАСГ) и започва работа в Института по строителна кибернетика. През 1972 г. постъпва в следдипломната програма на Строителния факултет на Колумбийския университет в Ню Йорк, а четири

години по-късно защитава доктората си.

От 1978 г. Янев е инженер-изследовател в Земетръсния инженерен център на Калифорнийския университет в Бъркли. Там той анализира поведението на конструкции при симулирани земетресения. През 1989 г. създава Секцията по инспекция и управление на мостове в новооснованото Бюро по мостовете към Транспортния отдел на общинските власти в Ню Йорк.

Води курс по управление на мостове в различни университети. Изнася лекции в Япония, Франция, Англия, Китай, Дания. През 2008 г. УАСГ го удостоява с научната степен „Доктор хонорис кауза“.

В няколко поредни броя на в. „Строител“ ще Ви представим откъси от книгата на проф. Янев „Конструктивен поглед“.

Проф. д-р инж. Божидар Янев

Мостът „Мид-Хъдзън“ пресича реката на около 50 км от устието ѝ при град Покипси (Poughkeepsie). Официалното му име е „Франклин Д. Рузвелт“ (Franklin D. Roosevelt). Този и още три моста над р. Хъдзън, между които висиящият на Мечата планина (Bear Mountain Bridge), се управля-

ват от организацията „Ню Йорк Стейт Бридж Оторити“ (New York State Bridge Authority). Като собственици на висящи мостове с почетна възраст и размери периодически обменяме опит. Поредната ни среща в Покипси беше възможност да се запознаем със съоръжението. – Ще ти покажа интересни работи – обеща главният инженер, – щом завършим ремонта.

Мостът „Мид-Хъдзън“ (Mid-Hudson Bridge, 1930)

Ремонтите са ми най-интересни. Времето за обяд между докладите и разискванията беше подходящо. Видях работници да се опалечат, надянах работни дрехи и ги заместих на кабела.

Основният отвор на „Мид-Хъдзън“ е „само“ 460 м, носи три пътни платна на едно ниво, с два сравнително по-тънки кабела. Проектиран е от Ралф Моджески (Ralph Modjeski), по-известен с моста Манхатън над Ист Ривър. Леки орнаменти говорят за същия стремеж към елегантност. Обновяването изглеждаше съсредоточено в средата на едния от кабелите, достъпен от пътно платно. Открити високоякостни жици са рядкост и оправдават визитата. Но задължителната втора причина беше изкачването до върха на кулата.

Под почти равномерно разпределеното тегло на моста формата на кабелите е приблизително параболична „верижка“. В средата те са хоризонтални и набират стръмнина към върховете на кулите. По-нагоре кабелът беше нормално опакован, с обичайните „ръчни“ въжета

за придържане на около 80 см над него от гбете му страни. Една от първите задачи при ремонтването е да се напрегнат тези въжета достатъчно, за да издържат човешко тегло, без да се деформират значително. Ниско до пътя и близко до хоризонтала ръчните въжета не са критично необходими. Над една определена височина и наклон без тях могат само въжеуграчи като Филип Пету (Philippe Petit). Не ги изпускам, с широко отворени лакти, за да ме хване въжето под мишницата при подхлъзване.

Красотата на обстановка беше хипнотична. Мозгата Хъдзън беше оледално тиха, сиво-синя и преливаше в небето. Нищо не претрупваше чистия изглед на юг. На север черен нисък железопътен мост на много отвори пресичаше реката. Съчувствах на инженерите, отговорни за тази видимо крехка, сложна и уязвима конструкция, уморявана от влакове може би от XIX век. Облегнах се на южното ръчно въже, за да я снимам. То се оказа ненапрегнато и подгасе. С върха на пръстите достигнах северното,

но и то беше хлабаво. Между гбете успях да се центрирам върху кабела, вече не прав, а на колене. Празничната ситуация стана крайно досадна. Кабелът беше неприяно тънък, може би 25 см. Телобективът на фотоапарата тежеше неудобно. Освен че бяха хлабави, близо до върха т.нар. ръчни въжета слизяха до нивото на глезените. Беше непросто, че не ги проверих, преди да тръгна. Запълях нагоре, снимайки напосоки. Пипнах върха и полазих наголу загнешком, благодарен, че няма съдетели. Малкото успешни снимки показват идилични пейзажи без следа от неразположението на фотоапарата. Окачих една от тях на стъклата в моя отгел „за акъл“.

Случаят стана неизвестен, докато главният инженер на моста посети кабинета ми и се учуди на снимката. Когато разбра как е направена,

той се прекръсти и помоли за копие.

Железопътният мост отдавна не носи влакове. Пешеходци и велосипедисти успяха да го спасят и след ремонта го ползват с ново дървено пътно платно. „Ню Йорк Бридж Оторити“ получи субсидия за поддръжката му и така се сдобри с пето съоръжение. То предлага безопасен изглед към моста „Мид-Хъдзън“ и реката до хоризонта.

„Мил Бейзин“ (Mill Basin)

Подвижният мост „Мил Бейзин“ носи Паркуей-я на По-яса (Beit Parkway) над заливче, наречено Мил (Mill Basin), с изход към Атлантика. Паркуей е шосе, по което не се допускат камиони и автобуси. Обитателите от околността са мореплаватели и мостът трябва да се отбара за по-високите им лодки и яхти. Строежът на ново неподвижно съоръжение, достатъчно високо за нуждите на навигацията, се отлага от близо 20 г. Поддръжката на настоящото се затруднява и оскъпява. Най-делкатно

е състоянието на пътно платно. В подвижните отвори то е отворена стоманена решетка, а в останалите – увредена бетонна плоча. Камиионите не се съобразяват с пътно ограничение и претоварват конструкцията. Мозайка от стоманени плочи покрива „временно“ много дефекти, докато присъствието ѝ предизвиква нови.

Инспекцията на моста изисква или „вишка“ на шлеп отдолу, или т.нар. снупър (spooper) отгоре. Снупърите по дефиниция се бъркат в покрити работи, като

снупи от мултипликационните филми. Нашият се пресяга под конструкцията от позиция върху нея. Теглото на по-модерни модели надхвърля ограниченията на „Мил Бейзин“, така че го инспектираха с леко архачен, но лек снупър. С теглото намалява и стабилността на машината срещу прекатурване, но този беше минал инспекция и го приех за изправен. Като допълнително предимство вместо кафе имаше платформа, която позволяваше движение по нея при неподвижна машина отгоре. Недостатъкът беше, че за да

се придвижи камионът до нова позиция, инспекторът трябваше да слезе и платформата да се прибере. Излишен престой на моста в жесток януарски студ и бръснещия вятър изглеждаше самоубийствен, а непълна инспекция би била непрофесионална.

Инженерството оптимизира решения при противоположни ограничения. След няколко общи думи с лаконичния оператор на снупъра и едно пробно слизане под моста предложих да му казвам по радиото от платформата какво разстояние да измине напред, без да се качвам.

– Окей.

Решението подобри количествено и качествено работата в първия отвор. Но те бяха много и все пак трябваше да извадим платформата изпод моста, за да обиколим колоните. Без да се качвам, поръчах на оператора да извади платформата изпод моста само колкото да подгине колоните и при втори сигнал да я върне в хоризонтално положение. Очаквах да възрази, че така ще ме изсипе в залива, но чух:

– Окей.

С нашия малко спортен и много спорен метод събршихме за един ден работа, предвидена за седмица. Уверих оператора, че искам да работя само с него в бъдеще.

– Аз не съм никакъв оператор – осведоми ме той, дъвчешки.

– Окей???

– Аз съм пазач на нощен клуб във Филаделфия. Операторът е болен.

Бях вече сменил работата си, когато научих, че снупър се е прекатурил на „Мил Бейзин“ и инспектор е висъл повече от час под неудобен гълък между моста и водата, докато го измъкнат. Машината и операторът бяха груги. Инспекторът беше бивш мой стажант, поне 30 кг по-тежък от мен. След инцидента станал чертожник. На лейди Астор се приписва мисълта, че никога не е достатъчно богат и достатъчно богат. Гравитацията е безкомпромисна социално и физически.

ОБЩЕСТВЕНИ ПОРЪЧКИ

✓ Наименование: Основен ремонт на пл. „Свобода“ и пешеходна ул. „Васил Левски“ от пл. „Свобода“ до пл. „Стефан Стамболов“, гр. Плевен

Възложител: Община Плевен
Осн. предмет: 45213316
Прогнозна стойност: 2 778 660 лева
Краен срок за изпълнение: Пробължителност 8 дни: 300
Срок за получаване на оферти или заявления за участие: 01/07/2019 Местно време: 17:00
Отваряне на офертите: заседателната зала на третия етаж на Община Плевен

Дата: 02/07/2019 Местно време: 12:00
За контакти: Камелия Горненска
Факс: +359 64822414
Адрес: пл. „Възраждане“ №2
Адрес на възложителя: <http://pleven.bg/>
Телефон: +359 64881228
E-mail: stefan.milev@pleven.bg
http://www.aop.bg/ng/form.php?class=F02_2014&id=913108&mode=view

✓ Наименование: Избор на изпълнител за извършване на строителни работи по проект за „Реконструкция и подмяна на вътрешна водопроводна и канализационна мрежа“

Възложител: Община Струмяни
Осн. предмет: 45231300
Прогнозна стойност: 1 648 386.67 лева
Краен срок за изпълнение: Пробължителност 8 дни: 180
Срок за получаване на оферти или заявления за участие: 13/06/2019 Местно време: 17:00
Отваряне на офертите: с. Струмяни, Община Струмяни, област Благоевград, пл. „7-ми Април“ №1, залата на Общински съвет

- Струмяни
Дата: 20/06/2019 Местно време: 10:00
За контакти: Василка Панкова
Факс: +359 07434-3105
Адрес: пл. „7-ми Април“ №1
Адрес на възложителя: <http://www.strumyani.org/>
Телефон: +359 07434-3108
E-mail: strumyani_oba@yahoo.com
http://www.aop.bg/ng/form.php?class=F02_2014&id=913279&mode=view

✓ Наименование: Изграждане предпазна дига по десния бряг на р. Искър в регулирания поземлен имот (УПИ) XV – „За озеленяване и водни площи“, кв. 174 на ПУП на гр. Свогое

Възложител: Община Свогое
Осн. предмет: 45240000
Прогнозна стойност: 1 624 094 лева
Краен срок за изпълнение: Пробължителност 8 дни: 180
Срок за получаване на оферти или заявления за участие: 18/06/2019 Местно време: 17:30
Отваряне на офертите: заседателната зала на Община Свогое - първи етаж
Дата: 19/06/2019 Местно време: 14:00

За контакти: Д. Ракова, гл. експ. ОП; инж. Христина Първановска, директор дирекция УРТ
Факс: +359 72622539
Адрес: ул. „Александър Стамболийски“ №7
Адрес на възложителя: www.svoege.bg
Телефон: +359 72622124
E-mail: d.vutova@svoege.bg
http://www.aop.bg/ng/form.php?class=F02_2014&id=913223&mode=view

✓ Наименование: Изграждане на ул. „Палма“, кв. „Ралица“, пътната и ВиК част

Възложител: Община Перник
Осн. предмет: 45200000
Прогнозна стойност: 1 375 000 лева
Краен срок за изпълнение: Пробължителност 8 дни: 180
Срок за получаване на оферти или заявления за участие: 12/06/2019 Местно време: 17:00
Отваряне на офертите: гр. Перник, пл. „Св. Иван Рилски“ №1А

Дата: 13/06/2019 Местно време: 10:00
За контакти: инж. Алия Пънтова
Факс: +359 076684273
Адрес: пл. „Св. Иван Рилски“ №1А
Адрес на възложителя: <http://pernik.bg/>
Телефон: +359 76684220/ +359 76684275
E-mail: roop@pernik.bg
http://www.aop.bg/ng/form.php?class=F02_2014&id=913250&mode=view

✓ Наименование: Текущ ремонт на улична мрежа в села от Община Попово по обособени позиции

Възложител: Община Попово
Осн. предмет: 45233200
Прогнозна стойност: 1 267 196.60 лева
Краен срок за изпълнение: Пробължителност 8 дни: 90
Срок за получаване на оферти или заявления за участие: 12/06/2019 Местно време: 17:00
Отваряне на офертите: административна сграда на Община Попово, ет. 1, залата на ЦАУИ

Дата: 13/06/2019 Местно време: 10:00
За контакти: зведено Обществени поръчки
Факс: +359 60840024
Адрес: ул. „Ал. Стамболийски“ №1
Адрес на възложителя: <http://www.popovo.bg/>
Телефон: +359 60840234
E-mail: ob_porachki@popovo.bg
http://www.aop.bg/ng/form.php?class=F02_2014&id=913297&mode=view

✓ Наименование: Изпълнение на СМР по 2 обособени позиции: Обособена позиция №1: Реконструкция и рехабилитация на улица „Речна“ между о.п. 209 и о.п. 261 и благоустрояване в кв. 18, 56 и 57 по ПУП на град Лъки

Възложител: Община Лъки
Осн. предмет: 45000000
Прогнозна стойност: 963 637.88 лева
Краен срок за изпълнение: Пробължителност 8 дни: 180
Срок за получаване на оферти или заявления за участие: 13/06/2019 Местно време: 17:00
Отваряне на офертите: град Лъки, област Пловдив, ул. „Възраждане“ №18, сградата на общинска администрация, ет. 3, заседател-

на зала
Дата: 14/06/2019 Местно време: 11:00
За контакти: Емilia Стоянова - юрисконсулт
Факс: +359 030522168
Адрес: ул. „Възраждане“ №18
Адрес на възложителя: www.oblaki.com
Телефон: +359 030522255
E-mail: obshtinalaki@abv.bg
http://www.aop.bg/ng/form.php?class=F02_2014&id=913234&mode=view

✓ Наименование: Рехабилитация на ул. „Граово“, гр. Перник

Възложител: Община Перник
Осн. предмет: 45000000
Прогнозна стойност: 851 666 лева
Краен срок за изпълнение: Пробължителност 8 дни: 180
Срок за получаване на оферти или заявления за участие: 12/06/2019 Местно време: 17:00
Отваряне на офертите: гр. Перник, пл. „Св. Иван Рилски“ №1А

Дата: 13/06/2019 Местно време: 11:00
За контакти: инж. Алия Пънтова
Факс: +359 076684273
Адрес: пл. „Св. Иван Рилски“ №1А
Адрес на възложителя: <http://pernik.bg/>
Телефон: +359 76684220/ +359 76684275
E-mail: roop@pernik.bg
http://www.aop.bg/ng/form.php?class=F02_2014&id=913258&mode=view

Още на: http://vestnikstroitel.bg/category/public_orders/

НАЦИОНАЛЕН КЛУБ НА СТРОИТЕЛИТЕ-ВETERАНИ

ДО
 Марко Денчев – РКСВ Сливен – 80 г.
 Пано Изворов – РКСВ Разград – 75 г.
 Инж. Катерина Дерлипанска – РКСВ Кюстендил – 70 г.
 Инж. Диана Маджарова – РКСВ Пловдив – 70 г.
 Атанас Златев – РКСВ Варна – 85 г.
 Проф. Росица Ганчева – секция „Строителна наука и образование“ – 75 г.
 Стоянка Пенева – РКСВ Разград – 80 г.
 Виктор Вълчев – РКСВ Златоград – 75 г.
 Светла Стоянова – РКСВ Самоков – 70 г.
 Полк. Йордан Гълъбов – секция „Строители войни“ – 70 г.

ПОЗДРАВИТЕЛЕН АДРЕС

УВАЖАЕМИ КОЛЕГИ,

От името на Управителния съвет на Националния клуб на строителите ветерани и лично от мое име най-сърдечно Ви поздравявам по случай Вашия юбилей. Вие отдадохте своя труд и професионален опит за просперитета на Родина на България. Пожелаваме Ви здраве, бодр дух и дълги години да се радвате на уважението на Вашите близки, колеги и съграждани.

ЧЕСТИТ ЮБИЛЕЙ!

май 2019 г.

Инж. Тодор Топалски
 Председател на УС на НКСВ

Потребителският съвет на ЧЕЗ обсъди стратегията на групата за киберсигурност

Специално звено се грижи за защита на информацията в ЧЕЗ

Специална структура се грижи за информационната и киберсигурността в групата от компании на ЧЕЗ в България. Основната задача на екипа по киберсигурност е да гарантира, че мрежовата инфраструктура и информацията на дружествата от ЧЕЗ са защитени в съответствие с изискванията на националното и европейско законодателство чрез прилагане на доказано ефективни технически и организационни решения в областта на киберсигурността.

„Глобалната мрежа и взаимосвързаните информационни и комуникационни технологии са станали основни компоненти на съвременния живот, донесли са много нови възможности за човечеството, отворили са нови сфери на бизнес, променили са както трудовия, така и личния ни живот. Това ново пространство за онлайн комуникации обаче далеч не е анонимно и в никакъв случай не е безопасно. Защитата на ЧЕЗ в киберпространството е изградена от три компонента: правила и процедури; технологии и хора“, разказа Петко Марков, мениджър информационни технологии и киберсигурност в ЧЕЗ ИКТ България, на заседание на Потребителския съвет към ЧЕЗ България.

С цел да се гарантира сигурността на мрежите и информацията всички служители на ЧЕЗ преминават през специално обучение по киберсигурност, в което се съдържат конкретни съвети и правила за повишаване на безопасността. Основните акценти от програмата бяха обсъдени с потребителските организации, които чулият в Потребителския съвет.

Потребителският съвет към ЧЕЗ в България е създаден през 2013 г. като консултативен орган, който да анализира и разглежда практиките, касаещи крайните битови клиенти на електроенергийния пазар. Негови членове са най-големите потребителски организации – Комисията за защита на потребителите, Българска национална асоциация „Активни потребители“, Федерация на потребителите в България, Независим съюз на потребителите в България, Европейски потребителски център и Български потребителски център. В нея членуват експертни организации и представители на научните среди и по един представител на лицензираните компании на ЧЕЗ в България – ЧЕЗ Разпределение и ЧЕЗ Електро.

10 ПРАВИЛА ЗА ПОВИШАВАНЕ НА КИБЕРСИГУРНОСТТА:

- ✓ Избирайте пароли, дълги най-малко 8, препоръчително е те да бъдат 10 знака.
- ✓ Не използвайте имена на близките си, дати на годишнини или обикновена комбинация от букви и числа, телефонни номера, прякори, дата на раждане, ЕГН и т.н.
- ✓ Не съобщавайте на никого паролата си. Не я изпращайте по имейл и не я записвайте на лист, оставен до компютъра или залепен на монитора.
- ✓ За различните програми и сайтове използвайте различни пароли, за да защитите другите си профили, ако една парола е открехната.
- ✓ Добра идея е, когато създавате парола, да използвате както главни, така и малки букви, да включите няколко цифри и също символи, когато системата, в която се регистрирате, го позволява (символи като . / ? ! # @ \$ % ^ & * - + ; " и т.н.).
- ✓ Никога не използвайте парола, която е същата като потребителското име (username).
- ✓ Заразени (с вирус) програми често се разпространяват като нежелана поща.
- ✓ Ако не знаете от кого е имейлът, никога не съобщавайте приложение и не кликувайте върху линковете.
- ✓ Специално внимание обръщайте на имейли, в които изпращач изисква да се регистрирате на някоя уеб страница и да актуализирате информация, напр. относно Вашия профил. Не изтегляйте и не инсталирайте от интернет софтуер от неизвестен произход.
- ✓ Не слагайте в електронните писма поверителна/чувствителна информация, като напр. име за влизане или парола до системата. Електронната поща може да бъде прихваната/хакната от недоброжелател.

Марко Дзанузо: Италианската линия

Елица Илчева

Арх. Марко Дзанузо (Marco Zanuso, 1916-2001) е една от ключовите фигури на италианския следвоенен дизайн. Той е сред онези, които вдигат икономиката на Ботуша и зареждат сярародниците си с оптимизъм, носят авангард и ново възрождение. Неговите неща са елегантни и практични, направени по нови технологии и с иновативни материали. Именно чрез автори като Дзанузо и произведенията му Италия е станала световен лидер в областта на дизайна. Според изследователите неговият незаменим принос е в това,

ните италиански списания Domus и Casa Bella. На страниците на двесте издания той активно популяризира новостите, които го възбудват, и собствените си експерименти с нови материали, като например пяна от латекс.

Дзанузо обичал удобните кресла. Едно от знаменитите му произведения, което и до днес може да се види в повечето италиански семейства и остава любимо на декораторите от цял свят, е столът Lady (произведен от Arflex). Проектът е от 1951 г., изработен е от пяна и еластична лента Nastrosord. Този стол се счита за пробив

с произвеждат от водещите марки на италианската мебелна индустрия - Cassina (с нова тапицерия от модния дизайнер Раф Симонс) и Zanotta.

От 1955 до 1957 г. Марко Дзанузо работи като архитект в компанията Olivetti, проектирайки заводи в Сао Пауло и Буенос Айрес. По-късно той се обединява с Ричард Запър, млад талантлив немски дизайнер, който живее в Милано. С него Дзанузо работи заедно до 1977 г. Двамата създават стола Lambda за Gavina, телефона Grillo за Siemens, кухненски везни за френската фабрика Terraillon и голямо разнообразие от домакински уреди за

Диванът Lombrico, B&B Italia, 1967. Тук италианецът преди всички вижда идеята за модулността, която доминира и на последното издание на Миланската седмица на дизайна. Бил е предназначен за обществени места

че винаги успява да облеche простата функция в скулптурна форма. Сред най-известните му модели е преносимият акрилен радиоприемник от 1963 г. - TS-502, проектиран заедно с Ричард Запър за Bionvega. Радиото, заедно с няколко други неща от Дзанузо, е в колекцията на Нюйоркския музей на модерното изкуство. Паола Антонели, куратор на проектантския отдел на MoMA, високо оценява подхода на дизайнера: „Марко винаги е бил в състояние, използвайки нови технологии, да създаде напълно нов, невиджан досега обект.“

Италианецът е роден на 14 май 1916 г. През 1939 г. получава диплома за архитект от Миланската политехника. След като е служил във флота по време на Втората световна война, през 1945 г. открива собствено студио. Със съпругата му Била Дзанузо имат три дъщери. В края на 40-те години на миналия век Дзанузо работи като редактор на емблематич-

в областта на модерната мека мебел. Lady, заедно с гивана Triennale, създаден същата година, дизайнерът излага на деветтото издание на Design Triennale в Милано и получава два златни медала. Известните кресла на Дзанузо днес

Bionvega. Изобщо двойката проектирала дизайна на продуктите на иновативната за времето си италианска електроника като отговор, като контрапункт на това, което се създадо в Германия и Япония.

Детският стол „4999“, произведен от Kartell през 1964 г.

Марко Дзанузо с ключовите му вещи

Преносимото радио TS-502, проектирано заедно с Ричард Запър за компанията Bionvega. 1963

Сред успехите на дуото Запър - Дзанузо е детският стол „4999“, произведен от Kartell през 1964 г. Той е яркосин с подвижни цилиндрични крака и оребрени седалка и гръб, с което се постига намаляване на тежлото при запазване на стабилността. Това е първият изцяло направен с пластмасово шприцоване предмет за бита.

През 1972 г. Нюйоркският музей на съвременното изкуство възлага на италианеца заедно с други класици - Еторе Соттсас, Марио Беллини, Гае Ауленти, да направят авторски инсталации за куловата изложба „Италия: нов дом“. Дзанузо предлага фургон-линей-

ка, който се превръща в дневна. Тогава се появява и диванът Lombrico - един от най-популярните модели на 70-те години.

Телефонът Grillo за Siemens. 1966

Креслото Lady, 1951

Съставен от модули от фибростъкло със седалка от гума, той прилича на гигантска гъсеница и е произведен от B & B Italia. Този модел най-добре изразява идеята за модулността за онова време, която тепърва ще се развива. Бил е предназначен за обществени места.

От 70-те години Дзанузо преподава архитектура и промишлен дизайн в Политехническия университет в Милано. Той проектира шабквартирите на I.B.M. в Милано и в Рим. Сред по-късните му архитектурни проекти е реставрацията на два от театрите на Милано - Teatro Studio del Piccolo Teatro, 1983, и Teatro Piccolo, 1995.

В Холандия строят архипелаг от плаващи соларни острови

Слънчева инсталация ще използва 73 500 панела

Страницата подготви
Емил Христов

Базираната в Холандия водоснабдителна компания PWN – Waterleidingbedrijf Noord-Holland ще стане собственик на 15 плаващи соларни електроцентрали с общ капацитет от 25 MW. Инсталациите ще бъдат разположени от Floating Solar B.V. в пречиствателната станция на

PWN в Ангийк, провинция Северна Холандия. Тя ще запазва производството на около 120 млн. литра питейна вода дневно, използвайки 73 500 панела, разпределени в 15 кръгли острови с диаметър 140 м всеки. Строителството на първите три инсталации вече е започнало, като завършването им е планирано за ноември.

Соларните съоръжения ще се основават на

технологията за проследяване на Слънцето. Системата се базира на алгоритъма, че може постепенно да коригира позицията на панела и да увеличи добива на вода с около 30%. „Специално проектираната плаваща конструкция е успешно тествана при най-тежките условия далеч от брега“, заявяват от компанията. „Нашата цел е да станем енергийно неутрални“, споделя директорът на пречиствателната станция Йосе Куперус.

Трансформират две стари железопътни депа в екопаркове

Италианските компании OMA и Laboratorio Permanente са спечелили конкурс за трансформиране на две изоставени железопътни депа в Милано в екопаркове, които ще действат като „екологични филтри“ за града. Проектът носи името Agenti Climatici („Климатични агенти“), като в него се предвижда да се използва естествената пречистваща въздуха сила на растенията и филтриращите способности на водата, добавяйки нови места за отпочив за обществеността. Двата избрани обекта са „Скало Фарини“ с площ 468 301 кв. м и „Скало Сан Кристофоро“ - 140 199

кв. м. Дизайнерите са определили първия като „зелена зона“, която ще се състои от голям парк, способен да охлажда горещите ветрове от югозапад и да нама-

лява замърсяването на въздуха. „Скало Сан Кристофоро“ пък е наречен „синя зона“ заради планна железопътният двор да бъде превърнат в линеен воден път.

В Египет откриха най-широкия висящ мост в света

Президентът на Египет Абдел Фатах ас Сиси откри висящ мост над р. Нил. Той е част от серията проекти, замислени от египетските власти с цел да подобрят инфраструктурата и да предоставят работни места. Мостът, който пресича р. Нил северно от централната част на Каиро, е ключова връзка с магистралата, простираща се от Червено море на изток до Северозападното египетско крайбрежие на Средиземно море. Съоръжението трябва да намали задръстванията в столицата.

В най-широката си част мостът има 6 пътни ленти във всяка посока и достига 67,3 м. Регионалният директор за Книгата за рекорди на Гинес, който е присъствал на откриването, е казал, че това го прави най-широкия висящ мост в света. За строителството му са използвани около 1 млн. куб. м бетон и 1400 км стоманена жица за 160 висящи кабели.

Сред другите престижни проекти, които са започнати при управлението на Ас Сиси, са разширяването Суецкия канал, завършено през 2015 г., както и построяването на нова столица в пустинята, източно от Каиро, която в момента се изгражда.

Камион без кабина и шофьор тръгна по пътищата в Швеция

Автономен камион без кабина започна да прави тестове по обществените пътища в Швеция. Превозното средство е дело на транспортната шведска компания Einride и е електрическо. Производителят започна да тества камиона на къси участъци в Йоншопинг, който е център на Скандинавския регион и натоварен транспортен възел. От компанията казват, че изпитанията ще се провеждат до края на 2020 г. Те са първият случай, когато автономен камион, без изобщо да има шофьор в него, е пуснат в експлоатация на обществени места. Машината е наречена T-Pod и действията ѝ се следят дистанционно от оператор, който може да се намеси чрез софтуер при необходимост.

Автономното превозно средство тежи 26 т и е оборудвано с камери, радар и 3D сензори, които дават 360-градусов обхват за случващото се от всички страни. Системата за автономно шофиране е дело на NVIDIA и осъществява връзка с дистанционно командване чрез 5G мрежа. С едно зареждане камионът може да измине 200 км. От Einride са казали, че T-Pod ще изминава тестовия маршрут по няколко пъти на ден. Максималната скорост, която може да развие, е 85 км в час, но за момента позволената е само 5 км в час. Този лимит на скоростта е наложен от Агенцията по транспорт в Швеция.

Датски архитекти проектират китайската Силициева долина

Датската архитектурна фирма Henning Larsen Architects спечели международен конкурс за проектиране на Shenzhen Bay Headquarters City – нов квартал в южния китайски град Шънджън с площ от 5,5 млн. кв. м. Разработен съвместно с две други местни фирми, зеленият и устойчив план на Henning Larsen Architects ще подпомогне за налагането на идеята, че Шънджън е китайската Силициева долина – център за иновации в страната. Важна част от ролята на Shenzhen Bay Headquarters City е да съедини бизнес района с бреговата линия и да подчертае пешеходната градска среда. В подхода на Henning Larsen Architects колите ще бъдат изведени в подземна мрежа от пътища и магистрали, така че автомобилите рядко ще бъдат срещани над земята в обществени зони. Освен това централната ос на плана ще се състои от линеен воден път, който визуално и физически свързва района с два големи водни обекта.

„Нашият дизайн цели да превърне Шънджън в крайбрежен град“, казва Клод Годефрой, партньор и дизайнерски директор в хонконгския офис на Henning Larsen Architects. „За да създадем привлекателна брегова линия, ние поставихме търговски и културни съоръжения на метри от морския бряг, така че гражданите най-накрая ще могат да се насладят на атмосферата на Шънджънския залив в активна градска среда, като в Сидни, Сингапур или Копенхаген“, добавя той.

Вместо да създават масивни търговски центрове, ситуирани под високи сгради, Henning Larsen Architects предлагат да се разположат по-малки сгради между небостъргачите. Като част от своята визия за генералния план фирмата планира да засади 10 хиляди дървета, покривни градини и растителни острови.

Германия и Франция вложат 1,7 млрд. евро в завод за батерии

Германия и Франция поискаха одобрението на Европейската комисия за учредяване на съвместна компания за производство на акумулатори. Планът на двете страни включва създаването на съвместни предприятия, а за производството ще се разчита на Groupe PSA и германската компания за промишлени и транспортни батерии Saft. За база ще се използва завод на Орел, разположен близо до френската граница. Френското и германското министерство на икономиката вече са изпратили писма до изпълнителните органи на Европейския съюз, търсейки зелена светлина за проекта. Решението на Европейската комисия да одобри държавните субсидии обаче все още не е взето. Министърът на икономиката на Германия Питър Алтмаер се среща с френския си колега Бруно Льо Майер, за да обсъди по-нататъшни стъпки. Според Ройтерс общата сума, която двете страни са готови да инвестират, е 1,7 млрд. евро.

Магията на Изтока

Фестивалът ще представи изкуство и култура от 16 държави

Страницата
подготви
Мартин Динчев

Третото издание на превърна се вече в традиция ежегоден фестивал на азиатската култура „Магията на Изтока“ ще представи изкуство и култура от 16 държави от континента на изгряващото слънце на 15 юни от 10:00 до 20:00 на лятната естрада и прилежащите алеи в Борисовата градина в София.

Събитието, организирано по инициатива на Посолството на Индонезия в България съвместно с Бангладеш, Виетнам, Емирство Кувейт, Индия, Ирак, Иран, Китаи, Обединени арабски емирства, Пакистан, Палестина, Република Корея, Саудитска Арабия, Тайланд, Филипини и Япония, и тази година е посветено на благородната кауза на фондация „За Нашите Деца“ - сигурна

семейна среда за всички деца и подкрепа на родителите още от първия миг. Събраните средства ще бъдат инвестирани в уязвими семейства с риск от раздяла.

Организаторите на фестивала са подготвили богата и пестра програ-

ма с танцови изпълнения, музиканти, театрални и бойни изкуства. Изложбените шатри на всяко посолство ще предлагат сувенири уникални, аксесоари, екзотични храни и напитки, средствата от продажбата на които ще допринесат за благо-

ворителната кауза. Атрактивната програма ще бъде допълвана от зона за йога и релакс, уроци по традиционни източни танци, атлетика по рисуване коприна, дребни настолни игри и много други активности, в които всеки може да се включи свободно.

КНИГА НА СЕДМИЦАТА

Историята около написването на „Шато край реката“ е толкова интересна и романтична, колкото и самият роман. Един ден, докато сърфур из интернет, авторката Клое Дювал попада на статия, в която се разказва за шато La Mothe Chandeniers във Франция. Построен през XIII

век, замъкът е като излязъл от приказките – забиколен от вода и зеленина, със забележителна архитектура и високи кули. Но днес е зазубил своя блясък и е оставен да се руши – целият е обрасъл в трева и дървета, а собственикът му води битка, за да го спаси. Замъкът, който е „свидетел“ на велики събития от френската история, на възходи и падения, който е преживял нашествията, Революцията, Първата световна война, който е бил унищожен от пожар през 1932 г., сега е оставен времето да го превърне в руини.

„Бях потресена от този факт“, споделя авторката. „Толкова много минало щеше да изчезне! Тогава реших, че шом замъкът не може да бъде спасен в действителността, то аз като писателка щях да го спася във въображаемия свят. За да мога да постигна художествена свобода, смених името на замъка и на града, в който се намира, така че да мога да развивам действието, както искам. След това оставих героите си да говорят, да разказват за историята си, а заедно с нея и тази на „моя“ замък. Така се роди „Шато край реката“.

Още по-интересното е, че няколко седмици след като книгата излиза във Франция, Клое Дювал научава, че за да запазят и възстановят легендарния замък, близо 25 000 души от 115 страни събират чрез кампания за споделено финансиране над 1,6 млн. евро и така стават неговии собственици.

Иначе „Шато край реката“ е роман за две жени от различни епохи – смели и решителни, готови да се борят с цената на всичко за любовта си. Американката Александра Доусон открива избледняла снимка на своята прапрабаба Габриел, с която много си приличат. Фотографията е направена преди повече от сто години във френски замък. Междувременно фирмата, за която работи Александра, възнамерява да създаде клон във Франция за производство на местни вина. Младата жена заминава в командировка със задачата да проучи условията, но и с намерението да открие миналото на своя рог, което я отвежда в очарователното провинциално градче Шандьоние, разположено настред долината на Лоара. Тук неустойчиво я привличат и многобройните гюкянчета за книги по протежение на кеювете на реката и малкият каменен мост, и старата тепавица, и лозята наоколо, както и рущащото се шато, което разпознава от снимката. Въпреки че настоящият му собственик я посреща враждебно и се гържи арогантно, тя решава да остане, за да помогне за спасяването на замъка и да прогледни проучванията на родословието си. Така попада на дневника на Габриел. Алекс е пленена от красивата любовна история на прапрабаба си и Тома и от силата на чувствата им. И проглеждава да си задава въпроса какво се е случило с тях...

Lord Of The Rings In Concert отново превзема „Арена Армеец“

„Властелинът на пръстените: Забръщането на краля“ ще бъде изпълнен от над 250 души хор и оркестър

Мащабната продукция Lord of The Rings In Concert отново ще вземе „Арена Армеец“ на 16 май. Тогава всички почитатели на Дж. Р. Р. Толкин ще могат да се насладят на последната и най-зрелищна част от филмовата сага – „Забръщането на краля“, в перфектна симбиоза с оригиналния внушителен саундтрак, изпълнен на живо от над 250 души хор и оркестър. Възвущата трило-

гия ще има своя заслужен грандиозен финал, след като феновете у нас се присъединиха към милионите зрители от няколко континента, имали шанса да съпреживеят началото на приключенията в Средната земя на гигантски екран с музика на живо.

„Властелинът на пръстените: Забръщането на краля“ е сред най-успешните продукции в историята на киното. Филмът печели 11 на-

гради „Оскар“, включително за „Най-добър филм“, „Най-добър режисьор“ и „Най-добри визуални ефекти“. Третата и последната част от сагата слава напомнящ се грандиозен финал на тази внушителна история. За успеха и силното въздействие на продукцията несъмнено допринеся и саундтракът, дело на знаменития филмов композитор Хауърд Шор. Неговата музикална интерпретация върху света на Толкин продължава да очарова поколения фенове, като същевременно е награждавана три пъти от Академията, получава четири награди „Грами“, гва „Златни глобус“-а, както и множество отличия от фестивали и критици.

Самият Питър Джексън споделя за Lord Of The Rings In Concert: „Това е най-близкият възможен досег на зрителя с филма – най-зрелищното и интимното преживяване за феновете на „Властелин“-а.“

Билетите за събитието са на цена между 70 и 120 лв. в разпространителската мрежа на Eventim.

ФИЛМ НА СЕДМИЦАТА

Рокетмен

Филмът е посветен на жителската история на несравнимия певец, композитор и шоумен Режиналд Кенет Дуайт, когото светът познава като Елтън Джон. Историята се развива в годините, когато той прави големия си пробив на сцената. Заглавието на филма е въдъхновено от едноименния хит на легендарния музикант и прави

аналогия с кариерата му и шеметното му издигане към звездния небосклон.

„Рокетмен“ проследява фантастичния път и трансформацията на Режиналд Дуайт от срамежливо, свирещо на пиано дете-чудо в Кралската музикална академия до международната екстравагантна суперзвезда Елтън Джон. Тази въдъхновяваща

история, в която момче от малък град става една от най-ярките и иконични фигури в попкултурата, е разказана на фона на най-известните и обичани песни на Елтън Джон. Те са в изцяло нов аранжимент и в изпълнение на звездата на филма Тарън Еджъртън, който не просто влиза в ролята на прочутия артист, но и придава съвсем нов заряд на творчеството му. Любопитно е, че английската суперзвезда е посветвала актьора да не се опитва да го копира прекалено, а да създаде своя версия за него.

Зиген – градът на *страдниците*

Горният дворец

Светослав Загорски

В Европа има много малки и слабо известни градчета, далеч от популярните туристически маршрути, които в същото време се оказват истински находки за запалените пътешественици. Всичко това се отнася в пълна сила за Зиген в Германия. Намира се около река Зиг в центъра на Зигерланд - живописна местност, богата на ценни минерали. Зелената заема повече от половината от територията на Зиген, а от съседните хълмове се разкрива отлична панорама към река Рейн. Името на града е получено от река Зиг, което от своя страна най-вероятно идва от келтски и означава „бластист“.

100-хилядният Зиген е един от образователните центрове на провинция Северен Рейн-Вестфалия. Днес се разпознава по-скоро като университетски град, чието висше учебно заведение е основано сравнително скоро – през 1972 г., и годишно в него се обучават над 14 хил. души. От Зиген можете да се разходите с кола до Хаген, намиращ се на 83 км, или до Франкфурт, който е на около 120 км. Само на няколко минути от Зиген са старинните градчета Хиленбах и Фройденберг.

За първи път селището е споменато в исторически документи от XI век. През Средновековието постепенно се превръща във влиятелен център на обществения, политически и културен живот в Германия. През 1224 г. архиепископът на Кьолн назначава за негов управител

Композиция с крави в центъра на града

граф Хенрих Рич Насау. В продължение на векове Зиген е бил ръководен от графове на Оранжев-Насау, които окупирали даже холандския трон през 1813 г. Крепостта и защитните съоръжения са построени през XVI век. През 1536 г. граф Вилхелм Рич основава гимназията в града. Неговият син Йохан открива рицарско военно училище, което се намира в запазена стара арсеналска сграда. Той също така е построил Долния замък на мястото на стар францискански манастир.

Въпреки че според офи-

Известният „Газометър“

циалните данни около 80% от града са срунати по време на въздушните атаки през Втората световна война, все пак Зиген бързо успява да се възстанови и да възроди някои от културно-историческите си паметници. Градът е родно място на големия

фламандски художник Петер Паул Рубенс.

Надпис на третия етаж на фасадата на сградата, разположена на „Унтер Метгершрасе“ 37 в старинната му част, гласи, че „според

ї осає

Църквата „Св. Никола“

слухове“ тук е роден Петер Паул Рубенс. Оказва се обаче, че това е просто шега, защото родната къща на Рубенс – „Къщата на Брамбах“, която бащата на художника е наел в Зиген за себе си и семейството си, е била на „Бусшрасе“ 10 и е напълно разрушена през последните седмици на Втората световна война. Това, разбира се, не пречи на хилядите туристи да снимат самозвания дом на художника.

Сред най-възхитителните забележителности в Зиген е Горният дворец, издигащ се на върха на един от хребетите на града. Построен е през XIII век, като видът на фасадата не е променен от XVI - XVII век. Сто-

бароков стил. Дълги години е бил резиденция на местни благородници. Днес в него се провеждат конференции, концерти и други събития. Има идея университетът да бъде преместен в замъка, но засега това все още не е възможно.

За любителите на поп музиката Зиген е свято място. В квартала „Гаузвайд“ се намира определенният от Гинес за най-малък музей в света, разположен

несмен и борец от съпротивата, участвал в опита за убийство на Адолф Хитлер през 20 юли 1944 г.

В Зиген има още една необичайна забележителност. Това е

огромно метално съоръжение, наречено „Газометър“.

То представлява неизползваема сферична конструкция, разположена в

Изглед към Зиген

летия замъкът е служел за дом на фамилия Насау. Ето защо част от техния интериор и мебели са добре запазени и до днес. Освен платна с ликовите на членовете на фамилията може да се видят още кухнята и спалнята на семейството. Днес в сградата се помещава Музеят на изкуствата и културата. В изисканите и елегантни стаи са подредени колекции на стари майстори. Главно то съкровище са деветте оригинални картини на Рубенс, сред които са „Лъв на любове“ и „Автопортрет“.

Зиген може да бъде определен като града на странните музеи. Един от тях в Южна Вестфалия е създаден в бивше бомбоубежище. Притежава многобройни експонати, свързани с регионалната история на провинцията.

Унтерс Шлос, или Долният дворец

е другият красив замък, който може да се разгледа. Построен е през XVII век в

само на 27 кв. м. За сметка на това в ограниченото пространство има богата експозиция от музикални записи, постери, автографи и други принадлежности на легендарната британска група „Бийтълс“.

Музеят, посветен на Втората световна война, се намира на мястото на бивша синагога. Експозицията илюстрира историята на евреите в Зиген и разказва за преследването им. Има и изложба, посветена на Валтер Кремен - германски биз-

югозападната част на града.

В Музея на съвременното изкуство, който се помещава в сградата от XVII век, се намират шедевровете на Моранди, Тапие и много други. Привлекателен център за редица местни и чужди таланти е театърът „Аполо“. Той е построен през 1930 г., а през 2007 г. сградата е основно реновирана.

Църквата „Св. Никола“

е една от основните забележителности на Зиген. Това, което я прави уникална и разпознаваема, е позлатеният връх във формата на корона. Основна характеристика е и необичайният етажен план, решен като шестоъгълник.

Долният дворец

FIEC Vice President Eng. Lyubomir Kachamakov will be working on building a common strategy of the federations from CEE

The Vice-president of the European Construction Industry Federation (FIEC) Eng. Lyubomir Kachamakov, who is also a member of the EB and the MB of BCC, and Chairman of the RO – Sofia, has launched a series of working meetings with the Construction Federations from the Central and East European (CEE) countries. The targeted goal is to identify and define the common challenges the sector faces and to unite the efforts in search of solutions. The first meeting was held in Budapest, Hungary, with the management of the National Federation of Hungarian Building Contractors (ÉVOSZ), represented by its Chairman László Koji and the Deputy Chairman Zoltán Pete.

A day later, in Ljubljana, the FIEC Vice President visited the Chamber of Construction and Building Materials Industry of Slovenia (CCBMIS) and had a talk with the recently elected Chairman of the organisation Cristian Mugerli and the director Jože Renar. Bulgarian delegation involved Milena Zhelyazkova, Expert at the „Organisational Policy“ Department of BCC, and Reneta Nikolova, Procurator and Editor-in-Chief of „Stroitel“ Newspaper and Vice-president

of the European Media network for cooperation in the construction sector.

„As you know, last year I was elected Vice President of FIEC, representing the group of CEE countries in the organisation - Bulgaria, Hungary, Slovenia, Slovakia, Croatia, Romania, Lithuania and Estonia. I believe it is important to meet with each one of the federations from this group, and personally to hear about the status of the sector and the problems it faces

in each particular country. What I am sure is that in their majority problems are same everywhere. My position is that together we could work for their submission for discussion within the European Federations framework, which is the official representative of this industry in the EU, and through it to pose them to the European institutions“, pointed out at the meetings Eng. Kachamakov. He added that in his capacity of Vice president, within the scope of his responsibilities are

the small and medium size enterprises, which number is prevailing within the construction sector. As a result of the conversations held with the Hungarian and the Slovenian organisations, the first common topics could be outlined - the labour shortage and the decreasing interest of young people in engineering professions, the low prices at the tender procedures, which lead to insufficient remuneration to those working in the sector, the unfair competition and the dumping

from the companies from non-EC countries, the insufficient degree of digitalisation in construction and the need of support at state level for introduction of the BIM technologies and the electrification of the public procurements. Eng. Kachamakov's initiative to hold the meetings was welcomed, and the Chairmen of ÉVOSZ and CCBMIS assured him about their willingness to work within the CEE group framework to develop common positions on current issues.

Eng. Daniel Panov, Chairman of the MB of NAMRB and Mayor of the Veliko Tarnovo Municipality:

The European solidarity is most visible through the implemented municipal projects

Eng. Panov, within two weeks, two meetings were held between the managements of the BCC and the NAMRB. What the main topics of discussions were? How will the two organisations collaborate in future?

During this meetings we discussed the amendments of the Spatial Development Act, which had entered into force since the beginning of this year, as well as the necessary changes in the Public Procurement Act. The two organisations had been always working constructively and in dialogue, so that we could be mutually useful, and this practice will go on. We have united around the thesis that the National Energy Renovation Program of multi-family residential buildings should be prolonged, and we have also outlined some steps we need to undertake so that this could be realised. One of the important results is that the NAMRB and BCC will be jointly working towards improvement of the regulatory base. It is important as well that we have developed a work-

schedule of the particular activities to implement. We rely on the Chamber that we are going together to develop a monitoring mechanisms, which to guarantee the quality of implementation of the municipal infrastructure projects.

There are only few months until the end of the 2015 - 2019 mandate, during which you were chairing the National Association of Municipalities in the Republic of Bulgaria (NAMRB). In June will be held the conclusion conference for this municipal mandate. What would be your outcome assessment?

I can say with confidence that this was a historical period for both the state and the local authorities. For the first time, as a full member of the European Union (EU), our country held the Presidency of the EU Council. All the institutions, as well as our partners from Europe noted the success of the first Bulgarian Presidency of EU. NAMRB had involved all capacity in carrying

prestigious international forums and in providing resources to realise local initiatives - unique and unforgettable for the people. In this respect the expiring mandate of the local authorities will remain in the annals with the successful Euro-dimensions.

Our second achievement relates to the European projects. The municipalities continue to be the biggest and the most responsible and motivated beneficiary of European funding. Through the municipal projects and rather from their results the European solidarity is most visible to people. As successful work done

by NAMRB within the expiring term, we consider the fruitful partnership between the local and the central authorities. Among the unsolved problems, where the state support will be sought, the condition and maintenance of roads is of priority. We keep asking for financial support from the state, in order to ensure the same quality of the municipal road infrastructure, as of the republican one. If we would have a stable and sustainable incomes, each municipality council, each mayor would be responsible for building new or fully rehabilitated roads.

A new ordinance will introduce regulations for the Sofia urban environment vision

The Sofia Municipality (SM) has launched a preliminary discussion of the draft proposal for Urban Environment Ordinance. The regulation paper will introduce standards regarding the vision of urban environment in Sofia - facades of buildings, colour solutions, location of the air-conditioners and advertising elements on the buildings, types of joinery, road network's surface, street name plates, tourist-signboards, etc. The ordinance determines the additional requirements in respect to the scope and the content of the detailed spatial plans and of the investment projects for new construction works, reconstruction works, buildings extensions and additional storeys, overhauls and routine repairs of buildings and structures, streets, squares and green areas. The main purpose of this document is to protect and preserve the specific appearance, the silhouette, the architectural and artistic, the volumetric and spatial arrangement of the SM territory.

Within the framework of the public discussion the citizens will be able to learn about the work done in the process of elaboration of

the normative act and to send their opinions and suggestions to the Architecture and Urban Planning (AUP) department of Sofia Municipality prior to drafting the final text of the document. The deadline is 17th June and until then meetings will be organised with the professional organisations of architects, urban planners and engineers in Sofia.

Elaboration of urban environment ordinances, which are to be adopted by the municipality councils, is a requirement set in Art. 17c of the Law on spatial planning and development of Sofia municipality and Art. 13 of the Spatial Development Act. After Sofia, similar documents should be prepared by all municipalities in the country.

The draft ordinance envisages 6 zones on Sofia territory, where for each one of them, there are going to be different standards - in the central part they will be more conservative, while in the periphery districts more options for urban environment improvement will be allowed.

Варна инвестира над 2 млн. лв. в нов спортен комплекс

Елица Илчева

На терен на ул. „Студентска“ в кв. „Левски“ във Варна започна изграждането на нов спортен комплекс. Той ще е достъпен за всички ползватели, включително и за тези с увреждания. Стойността на проекта е 2 187 267 лв., като идеята е върху 17 дка да се създадат съвременни условия за различни видове масов спорт. Символичната първа копка бе направена в присъствието на кмета Иван Портних. Той съобщи, че обектът ще бъде готов до есента. „Поехме ангажимент към хората от района да обогатим това място и да го превърнем в спортен комплекс, какъвто строим в район „Владислав Варненчик“, а скоро ще започнем и в квартал „Виница“. Планираме още изграждане, основен ремонт и реконструкция на спортни и фитнес площадки на открито в училищата на територията на цялата община“, заяви Портних.

Комплексът ще разполага с открити терени за футбол, баскетбол, многофункционална спортна площадка (за волейбол и тенис на корт), фитнес, тенис на маса и детска площадка, пътека за бягане и каране на ролери. Проектирана е едноетажна сграда, в която

са обособени съблекални, кабинети, заведения за хранене с покрив на терасата. Ще бъде изградена и зона за отпих, алеяна мрежа, осветление, озеленяване. Ще се направи и реконструкция на съществуващия паркинг, който ще бъде с 46 места за автомобили.

Футбол

„Челси“ вдигна Купата на Лига Европа

„Челси“ е новият шампион на Лига Европа. „Сините“ от Лондон направиха много солиден финал и съвсем заслужено надиграха с категоричното 4:1 „Арсенал“. Възпитаниците на Маурисио Сарри показаха скоростен и ефикасен футбол, особено през втората част, когато паднаха и всичките голове в срещата.

Оливие Жиру откри резултата 49-ата минута, а Педро Родригес удвои в 60-ата. Автор на другите две попадения за „сините“ бе Еген Азар, които реализира в 65-ата минута от гузла и в 72-рата.

Почетният гол за гостите бе на сметката на Алекс Иуби в 69-ата минута.

„Челси“ спечели трофея в Лига Европа за втори път в своята история след триумфа през 2012/13 г.

„Левски“ постигна своята заветна цел да играе в Европа

„Левски“ взе последния билет за квалификациите в Лига Европа. „Сините“ надвиха с 1:0 „Етър“ в баража, изигран на стадион „Георги Аспарухов“. В сериозно 26-кратните шампиони на България се превърна Валери Божинов, който отбеляза единственото попадение в срещата. Опитният нападател влезе на терена в 71-вата минута, а секунди по-късно с първото си докосване митра „Боларите“.

Веднага след това Паулиньо бе близо да вкара втори решителен гол. Бразилецът стреля технически от 15 м, но топката мина покрай лявия стълб. „Етър“ опита да шурмува, но така и не успя да нанесе нито един точен удар във вратата на столичани. Опитният Божинов спечели няколко фаула в даденото продължение, като остави играта далеч от вратата на домакините.

Така грандът от София се превърна в четвъртия евроучастник на България. Столичани се присъединиха към компанията на „Лукозорец“, „ЦСКА - София“ и „Локомотив“ (Пловдив), които също ще представляват Първа лига в Европа.

Тенис

Григор оцеля в петсетов трилър срещу Чилич

Първата ни ракета при мъжете Григор Димитров изигра страхотен мач и напомни за най-добрите си дни, преодолявайки коравия Марин Чилич в еличен петсетов сблъсък на най-новия корт на „Ролан Гарос“ – „Симон Матьо“.

Дуелът продължи 4 часа и 28 минути и бе спечелен с 6:7(3), 6:4, 4:6, 7:6(2), 6:2 от Григор, който демонстрира пълния си арсенал от богати и атрактивни изпълнения, а в същото време и непоколебимост за осъществяване на необходимия обрат.

Драмата започна със загубен тайбрек от нашенеца. Димитров изпусна първия сет след тайбрек, макар че бе върнал допуснатия по-рано пробив. Това бе негов 8-и загубен от общо 12 мemento през 2019-а „дълги геймове“. Въпреки това благодарение на един брейк Гришо изравни сетовете след 6:4 във втория. В началото на третия сет хасковбията като че ли свали темпото и това веднага бе наказано от Чилич, който поведе с 2:1 сета. Димитров изпусна редица шансове, но все пак спечели втория тайбрек в мача, изравнявайки резултата. Той започна ударно и в решителната пета част, наказвайки мигновено с пробив колебанията на сърпника си. Последва и втори такъв за 5:2 в полза на родния тенисист. Чилич върна един от пробивите, но в крайна сметка предаде срещата на свой сервис, а страхотните ретури на Димитров нямаша край.

Баскетбол

„Балкан“ пречупи „Левски Лукойл“ и взе титлата

„Балкан“ (Ботевград) сложи край на 30-годишното чакане на шампионската титла, след като „зелените“ победиха в мач №4 от финалните плейоф срещи „Левски Лукойл“ с 90:75 (21:14; 25:20; 27:18; 17:23), като по този начин спечелиха серията с резултат 3:1, а с това и шампионската титла на България през сезон 2018/19.

Димитър Димитров беше над всички в селекцията на домакините - 23 т., Брендън Браун добави 20 т., а Микаел Хоккинс се отличи с „габъл-габъл“ - 14 т. и 14 борби. Деян Иванов вкара 14 за „сините“, а Христо Захариев и Клоан Иванов приключиха съответно с по 13 и 12 т.

Лека атлетика

Ивет Лалова спечели трофей с турския ЕНКА

Ивет Лалова спечели европейската титла с турския ЕНКА по време на клубната купа на Стария континент в Кастелон (Испания). Най-бързата българка донесе две победи за тима от Истанбул, след като триумфира на 100 м и 200 м. Като част от 4х100 м пия финишера трета на четвърти пост за ЕНКА.

Истанбулският тим събра 133 т. и взе за първи път европейската титла при жените. Португалският „Спортинг“ си осигури второто място със 127 т. Трети е испанският „Валенсия“ - 102 т.

Страницата подготви Теодор Николов

Хроники БСФЛ

Инж. Борис Неделков

ФИНАЛНА ФАЗА

ВИСША ЛИГА

Тимът на „Марибор строї“ записа изключително ценна победа с 2:1 над един от основните си претенденти за титлата на Българска строителна футболна лига – „Булстрой груп“. Момчетата от „Марибор“ решиха мача още през първата част в рамките на две минути, след като Борислав Беширов и Кирил Донеv успяха да преодолее вратаря на „Булстрой груп“. През втората половина силите на футболистите от „Булстрой“ стигнаха само колкото да върнат едно попадение благодарение на Младен Младенов.

„Паїл Систем“ регистрира поредна загуба. Този път неуспешното представяне на тима беше в дубой с G.P.Group, който завърши 2:3. След две бързи попадения на Денис Борисов и Максим Василев за „Паїл“ кондицията в отбора спадна. G.P.Group се възползва от ситуацията и последваха три безответни гола, дело на Александър Николов, Александър Пенев и Бончо Смилков.

Със същия резултат 3:2 „Кордел България“ се наложи над „Бокал“ благодарение на двете попадения на голмайстора Милен Кръстев и на удара във вратата на холандското острие Денис Крол. За бокалици точни бяха капитанът Владимир Василев и Борислав Дамянов.

Най-резултатният дубой от Висша лига беше между „Монтаж Строителни Конструкции“ и „Камартон България“, който приключи 5:4. Победата за камартонците донесе в последната минута Валентин Йорданов. Преди него се бяха разписали Георги Серафимов, Адріан Иванов, Славчо Теодосиев и Цветан Миловинов, а за „монтажниците“ точни бяха

ПЪРВА ДИВИЗИЯ

Нагпреварата между „Ергодом“ и „Хоум Комфорт“ продължава с пълна сила, след като и двата тима спечелиха мачовете от този кръг. Макар и трудно, временните водачи „Ергодом“ се наложиха над „Онлайн Машини“ със 7:4. Победата стана факт благодарение на Георги Рашев (3), Йордан Димитров (2), Райко Глухарски и Денис Тодоров. За „Онлайн Машини“ на два пъти точни бяха Никола Симеонов и Николай Генов.

„Хоум Комфорт“ спечели по категорично с 8:0 над „Главоболгарстрой“ след два хеттрика на Георги Боянски и Петър Симеонов и по едно попадение на Кирил Терзиев и Ивайло Боянски.

„Виваком“ също записа успешен мач над „Агенция Пътна Инфраструктура“ с резултат 6:1. Точни за телекома бяха Костадин Трифонов, който реализира хеттрик, Ивайло Арсенов (2) и Емил Генчовски (1). За „агентите“ вкара Васил Котков. С тази победа мобилният оператор си осигури малка преднина в борбата за третата позиция в дивизията пред „Онлайн Машини“ и „Ромстал ХЕС“. Последните успяха да направят обрат в мача си срещу „ДениСтрой“, след като губеха с 1:0 след гол на Полхан Беков, до 1:9 след безпозрежни изстрели на Диян Василев (4), Кристиан Тодоров (3) и Павлин Петров (2).

Изненадата на кръга поднесе „Кастело Прикаст“, който спечели с 3:1 над Old Boys с попадения на Христо Сакънчев (2) и Георги Панчев (Кастело) и вечния голмайстор Михаил Димов за „старчетата“.

Без шум с UTV и последния модел Nikola

Електрическата машина бдига 100 км за 4 секунди и има 240 км пробег с едно зареждане

използвани за захранване на всяко колело поотделно. NZT ускорява от нула до 100 км в час само за

четири секунди. Но тази мощност ще изтощи батериите, нали? NZT идва с достатъчно ток, за да има 240 км диапазон, преди да трябва да се презареди. Което не може да се сравни с гамата на газовите му братовчеди, но е напредък в сравнение с други електрически UTV.

NZT се предлага с 13-инчов дисплей на информационно-развлекаелната и напълно интегрирана звукова система Rockford Fosgate. Камерите отпред и отзад Ви помагат да избегнете препятствията и има вградени предни и задни мигачи. Можете да изберете дизайна на откритата версия или да използвате пълен корпус с електрически стъкла и климатичен контрол. Всички задвижващи колела са погисилени с Kevlar гуми и опция за твърд покрив и контрол на климата.

Елица Илчева

UTV (Utility Terrain Vehicle) машините не са съвсем нови. Преди две години японският производител Kawasaki отпразнува 30-годишния юбилей от създаването на първото в света UTV, което най-общо можем да опишем като хибрид между ATV и пикап. Съществуващият модел Kawasaki Mule е родоначалникът на популярните по цял свят Side-by-Side, или UTV машини. Създаването

има максимален обхват от около 95 км, при положение че повечето скоростомери на електрически UTV дават разстояние при 50 км в час. Nikola NZT Electric се опитва да промени това. Тя е с мощна платформа, която може да се похвали с 590 конски сили и 775 фута въртящ момент - достатъчно, за да се конкурира с някои спортни автомобили. Цялата тази енергия идва от четири електрически мотора,

му било свързано с това, че клиенти на Kawasaki обрънали внимание на фирмата, че не могат да пренесат по-големи товари с ATV четириколките си. При разработката било използвано името „Пони“, но от рекламния отдел на Kawasaki се спрели на Mule, означаващо, както и на

български „муле“. Но в това била влетена и по-сериозна разшифровка - Multi-Use Light Equipment, или „многоцелево леко транспортно средство“.

Интересното при щящите природата МПС е това, че всички те идват с ограничения. Наскоро беше показана машина, която

В следващия брой очаквайте

ИНТЕРВЮ

Йоана Христова, зам.-кмет на Столичната община по направление „Зелена система, екология и земеползване“

ТЕМА

Напредъкът по изпълнението на програмите за трансгранично сътрудничество

МАРШРУТИ

Козумел – карибският остров на лясволиците

ВЕСТНИК „СТРОИТЕЛ“ Е НОСИТЕЛ НА:

	Наградата на НСОРБ „Медията на годината“ 2018 г.		Специална награда на Уста Кольо Фичето 2018 г.
	Специален приз „Скритото добро“ на Специалната община, 2017		Юбилеен плакет на ВТУ „Тодор Каблешков“ 2017 г.
	Годишната награда на БНАПБ „Медията на годината“ за 2014 г. за принос в областта на пътната безопасност		Наградата за 2014 г. на Националната асоциация на медиаторите и Съюза на юристите в България за специален принос и подкрепа за утвърждаване на медиацията
	Наградата за 2019 г. на Съюза на юристите в България и на Висшия съдебен съвет за публикация в централния печат на правна тематика и за точно и обективно отразяване дейността на съдебната система		Годишната награда за 2019 г. на НСОРБ в категорията „Печатни медии“

Строител

Създаване на ценности за клиентите и инвеститорите

ИЗДАТЕЛ „ВЕСТНИК СТРОИТЕЛ“ ЕАД

„Вестник Строител“ ЕАД е притежател на марките „Вестник Строител“ и „Строител“ съгласно Рег. №90849 и Рег. №90848 на Патентно ведомство на Република България

СЪВЕТ НА ДИРЕКТОРИТЕ

инж. Пламен Перяелов – Председател
инж. Любомир Качамаков
инж. Благой Козарев

Прокурист - Главен редактор Ренета Николова

Офис мениджър

Калоян Станчев

Отговорни редактори

Десислава Бакърджиева
Мартин Славчев

Отговорен редактор сайт

Емиля Христова

Редактори

Росица Георгиева, Мирослав Еленков,
Теодор Николов

Специални кореспонденти

Елица Илчева, Георги Сотиров

Фоторепортер

Румен Добрев

Коректор

Румяна Кръстева

Графичен дизайн

Влади Георгиев, инж. Галя Герасимова

Технически секретар – шофьор

Момчил Михайлов

Юридически консултант

Валентин Дивеков

Счетоводство

Надежда Сумрова

Реклама – Ренета Николова, 0888 55 39 50

Редакционни телефони: 806 24 22; 0884 20 22 57

www.vestnikstroitel.bg; e-mail: news.stroitel@gmail.com

Адрес София, ул. „Михаил Тевел“ 6, ет. 4

Печат „СОФИЯ ПРИНТ ИНВЕСТМЪНТ“ ЕООД

Разпространение „Български пощи“ ЕАД

КОРЕСПОНДЕНТИ ОТ ОП НА КСБ: Тонка Каравидова, Петя Пенчева – ОП-Бургас, инж. Венетка Витанова – ОП-Варна, Мариана Иванова – ОП-Видин, Анаелия Кулинова – ОП-Пазарджик, Звезда Димитрова-Кошничарова – ОП-Сливен, Даниела Димитрова-Йовчева – ОП-Ямбол, Радослава Пенкова – ОП-Враца, инж. Петра Георгиева – ОП-София, Василена Димова – ОП-Русе, Роза Никова – ОП-Кюстендил, Станислава Босева – ОП-Плевен, Юлия Фисинска – ОП-Смолян, Петър Терзиев – ОП-Стара Загора, инж. Галя Узунова – ОП-Пловдив

ТУРСКИ ТВ СЕРИАЛ С БЕРЕН СААТ	ПОРОДА ДРЕВНИ КУЧЕТА	ЗАДНАТА ЧАСТ НА ГЛАВАТА	БОРОВИ ТРЕСКИ	БОЕЦ	ИВИЦА ПЛАТ ЗА ОБТЮЧВАНЕ НА ДРЕКА	СПЪТНИК НА САТУРН
↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓
⇒	⇒	⇒	⇒	⇒	⇒	⇒
ДЯЛ ОТ БИОЛОГИЯТА	СЛОВО	ГРАД В ГЕРМАНИЯ	ХИМИЧЕН ЕЛЕМЕНТ	СТИХОТЪВ НА ЕМ. ПОПДИМИТРОВ	ВИРУСНО ЕПИДЕМИЧНО ЗАБОЛЯВАНЕ	
⇒	⇒	⇒	⇒	⇒	⇒	⇒
ТЕРМИН ПРИ ИГРА НА БРИДЖ	ИЗРАЗ ВНОУЩАВАЩ РЪКОВОДНА ИДЕА	ГРАД ОТ ПИПИ ДЪЛГОТО ЧОРАПЧЕ	УВИВНИ РАСТЕНИЯ	САХАР	ИТАЛИАНСКИ ПИСАТЕЛ - "ИМСТО НА РОЗАТА"	
⇒	⇒	⇒	⇒	⇒	⇒	⇒
МЪРТВО ВЪПЛЕНЕ	РАЗКАЗ ОТ И. ИОНКОВ	ГРАД ВЪВ ФРАНЦИЯ	ОПРЕДЕЛЕН УЧАСТЪК	ВИД ГОЛЯМА ЛОДКА	ПЕШЕРЕН БОЗАННИК	СПОРТЕН ТОТАЛИЗАТОР
⇒	⇒	⇒	⇒	⇒	⇒	⇒
ЕДНА ОТ АМИНОКИСЕЛИНИТЕ	АНГЛИЙСКА ПОЛИТИЧЕСКА ПАРТИЯ	ФРЕНСКИ ФИЛОСОФ (1079-1142)	ОБЛОГ	ТИХ ГОВОР	ГОЛЯМО КУЧЕ	ГОЛЯМО КУЧЕ
⇒	⇒	⇒	⇒	⇒	⇒	⇒
ЛИСТЕН КЪЛБОВИДЕН ЗЕЛЕНЧУК	ПИТЕЙНО ЗАВЕДЕНИЕ	ФРЕНСКИ ПИСАТЕЛ (1851-1935)	СЪКЪПОЩЕН КАМЪК	МЮСЮЛ-МАНОКА ВЛАД, ТИТЛА	МАРКА ЯПОНСКИ ЕЛЕКТРОННИ УРЕДИ	
⇒	⇒	⇒	⇒	⇒	⇒	⇒
НАТУРНА ЗЕМЕН МАТЕРИАЛ	МАРКА ЗА ЕЛ. НАТРЕЖЕНИЕ	НАТУРНА ЗЕМЕН МАТЕРИАЛ	АЗИАТСКО СПИРТНО ПИТИЕ	ГЕРОЙ ОТ ТУНИС	ВОДНА ПРЕГРАДА	
⇒	⇒	⇒	⇒	⇒	⇒	⇒
ЮРИСТ	ДЪЛБОКО МЯСТО В РЕКА	ФРЕНСКИ КОМПОЗИТОР (1811-1896)	ПРОЛУКА, ДУПКА	ТИТЛА В ОСМАНСКАТА ИМПЕРИЯ	ПЪРВИЯТ БЪЛГАРСКИ ЕКЗАРХ (1816-1868)	
⇒	⇒	⇒	⇒	⇒	⇒	⇒
ГОЛЯМА АФРИКАНСКА РЕКА	РОГОВИ ОБРАЗУВАНИЯ НА ПРЪСТИ	ПОЛУКРЕПОСТЕН СЕЛЪНИН В РИМСКАТА ИМПЕРИЯ	НИЕМСКИ КАМИОНИ	РАБОТНА ПРЕСТИЛКА	ТУРСКИ ШАХМАТИСТ	ДУВОЙ С ОРЪЖИЕ
⇒	⇒	⇒	⇒	⇒	⇒	⇒
ФРЕНСКИ ИГУМЕНКА НА ВАРЖЕТЕЛЕН КАТОЛИЧЕСКИ ТАНЦ	ПРЕДОВЕРИЕ, ЧАКАЛНЯ, ПОЧИВНА	ЕБРА ТОПЧЕСТА ЧУШКА	ЗАДЪЛЖИТ. БРОЙ ЧЛЕНОВЕ НА СЪБИРАНИЕ	УНГАРСКИ ПОЕТ (1877-1919)	ДУХОВ МУЗИКАЛЕН ИНСТРУМЕНТ	
⇒	⇒	⇒	⇒	⇒	⇒	⇒
НАША ТЕЛЕГРАФНА АГЕНЦИЯ	БАЛЕТНА СЪПКА	ПАРАГВАЙСКИ ЧАЙ	РОД ПАПАГАЛИ	ГЛАВНАТА АРТЕРИЯ	РУМЪНСКИ ФУТБОЛ	СРЕДНОВОКОВЕН АНГЛИЙСКИ ЗЕМЕ-ВЛАДЕЛЕЦ
⇒	⇒	⇒	⇒	⇒	⇒	⇒
ФРЕНСКИ ПИСАТЕЛ (1880-1953)	ГЕРОЙ ОТ "СЕВИЛСКИЯТ БЪРСНАР"	ПОДЗЕМНА ЖЕЛЕЗНИЦА	ДЕПАРТАМЕНТ ВЪВ ФРАНЦИЯ	АНГЛИЙСКИ ПИСАТЕЛ (1854-1900)	ДВИЖЕНИЕ С КОН	НЕМСКИ ИЗОБРЕТАТЕЛ (1832-1891)
⇒	⇒	⇒	⇒	⇒	⇒	⇒
ШВЕЙЦАРСКА ПИСАТЕЛКА (XV-XVI в.)	БЮФЕТЧИК, КЕЛНЕР	БЪЛГАРСКИ ВЕСТНИК	БЪЛГАРСКИ КНИЖОВНИК (1853-1932)	ТЕГЛО НА СТОКА БЕЗ ОПАКОВКА	ТВЪРДО ТРОПИЧЕСКО ДЪРВО	
⇒	⇒	⇒	⇒	⇒	⇒	⇒

РЕЧНИК: АБЕЛАР, ВАЛИН, ЙОМЕН, ОНАТ, ЯНУС
ЕВЕЛИНА ТУМБЕВА

СУДОКУ

Попълнете празните полета, така че всеки ред, всяка колона и всяко тройно квадратче да съдържа цифрите от 1 до 9.

За начинаещи

1	5			4				
		3		8	7			
4		6						9
	3	4		5				
6	1						7	3
				9		1	4	
7						2		4
			5	7		9		
			6				8	5

За напреднали

9				1				
		8	5					3
				9		6		5
8		7					5	
5	4						2	6
	2					3		8
2		6		4				
	7				9	5		
				8				2

Отговори от предишния брой

Лесно

4	3	9	7	1	8	6	5	2
7	8	5	3	6	2	1	9	4
1	2	6	9	5	4	8	7	3
8	9	3	5	4	1	2	6	7
5	7	2	8	3	6	9	4	1
6	1	4	2	9	7	3	8	5
3	4	1	6	7	9	5	2	8
2	6	7	1	8	5	4	3	9
9	5	8	4	2	3	7	1	6

Трудно

5	6	9	7	2	1	3	8	4
1	4	8	3	6	5	7	9	2
7	3	2	9	4	8	5	6	1
2	7	3	4	9	6	1	5	8
9	1	5	8	7	2	4	3	6
6	8	4	1	5	3	2	7	9
8	9	7	2	3	4	6	1	5
4	5	1	6	8	7	9	2	3
3	2	6	5	1	9	8	4	7

Виц

В банката:

- Добър ден, искам да открия при Вас обща сметка.
- Разбира се, с кого?
- Няма значение...
- Вижте там, да е някой с повече пари.

Бисери от кухнята

Лично аз имам уважението на тези хора, които често идват в **кабината** ми, за да изложат свои проблеми или искания

Забавен кадър

10 години Строител®

www.kcib.bg
www.vestnikstroitel.bg

ИЗДАНИЕ НА КАМАРАТА НА СТРОИТЕЛИТЕ В БЪЛГАРИЯ

„Вестник Строител“ ЕАД е сертифицирано за устойчиво управление на събития по стандарта ISO 20121 от Bureau Veritas Certification.
Вестник „Строител“ е произведен в условията на система за управление, сертифицирана от Bureau Veritas Certification по стандарта ISO 9001.

Рекламна тарифа 2019

1. ПЪРВА СТРАНИЦА – ЛОГО 52 БР.

Пълноцветно лого до 8 кв. см 5850 лв.
(Цената е с включена отстъпка 50% за едногодишен договор)

2. ВЪТРЕШНИ СТРАНИЦИ – РЕКЛАМНИ КАРЕТА – ЦЕНА ЗА 1 БР.

Цяла страница	254x377 мм	1000 лв.
1/2 страница	254x187 мм	500 лв.
1/4 страница	125x187 мм	250 лв.
1/8 страница	125x93 мм	125 лв.

3. ПУБЛИКУВАНЕ НА ПОКАНА ЗА СЪБИТИЕ, ПОЗДРАВ

Максимален обем 1/2 страница 500 лв.

4. ПУБЛИКУВАНЕ НА МАЛКИ ОБЯВИ

Цена за 25 кв. см 50 лв.

5. ПУБЛИКУВАНЕ НА БАНЕР В САЙТА (www.vestnikstroitel.bg)

Размер 298x55 пиксела
Цена 150 лв./месец

Вестникът излиза всеки петък, материалите за публикации (дизайн, текст) се подават до Вторник същата седмица.

За контакти: 0888 55 39 50 – Ренета Николова
0884 20 22 57 – Калоян Станчев

6. ПУБЛИКУВАНЕ НА НОВИНА В САЙТА

Обем до 2500 знака + 1 снимка
Цена 60 лв.

7. ВЛОЖКИ ДО 50 Г, ДО А4

Тираж 5000 бр.	0,25 лв./бр.
Тираж до 2500 бр.	0,40 лв./бр.
Тираж над 2500 бр.	0,30 лв./бр.

8. АБОНАМЕНТ ЗА PDF ИЗДАНИЕТО НА В. „СТРОИТЕЛ“

Цена за 1 година 125 лв.

9. ПРОФЕСИОНАЛНО ЗАСНЕМАНЕ НА ОБЕКТИ И СЪБИТИЯ

Фотозаснемане до 4 часа и обработка на материала	350 лв.
Фотозаснемане до 8 часа и обработка на материала	650 лв.
Видеозаснемане 1 ген, монтаж и тиражиране	1000 лв.

Забележка: Посочените цени не включват ДДС.

- ✓ ПРЕДПЕЧАТ И ОТПЕЧАТВАНЕ НА ПОКАНИ, ПОЗДРАВИТЕЛНИ КАРТИЧКИ, ПОСТЕРИ
- ✓ ИЗРАБОТВАНЕ НА КАЛЕНДАРИ, ПАПКИ, РЕКЛАМНИ МАТЕРИАЛИ И ДР.
- ✓ ОРГАНИЗИРАНЕ И ОТРАЗЯВАНЕ НА СЪБИТИЯ

За едногодишни договори – до **50%** отстъпка от рекламната тарифа

2019

АБОНАМЕНТ ЗА ВЕСТНИК

Строител®

www.kcib.bg
www.vestnikstroitel.bg

ИЗДАНИЕ НА КАМАРАТА НА СТРОИТЕЛИТЕ В БЪЛГАРИЯ

Целогодишен (52 броя) – 134,68 лв. с ДДС

Може да се абонирате чрез сайта на вестника

www.vestnikstroitel.bg/abonament/

или чрез заявка на редакционния e-mail

news.stroitel@gmail.com

Сметката за дарения по кампанията „Аз съм строител“

Камера на строителите в България
IBAN: BG06STSA93000025803243
BIC: STSABGSF, валута BGN

Надежден партньор с повече от 20 години в бизнеса

СТРИМОНА

ГАРАНТ ЗА ЕФЕКТИВНОСТ, КАЧЕСТВО И ВИСОК ПРОФЕСИОНАЛИЗЪМ В ДЕЙНОСТИТЕ:

- Производство и монтаж на стоманени конструкции:
  - за сгради
  - за индустрията
  - за офшорни инсталации
- Строителство на сгради и съоръжения
- Механична обработка
- Металообработка
- Мрежи за укрепване и габиони
- Търговия с метали и строителни материали

„Стримона Строй“ ЕООД
Изход гр. Петрич
посока за ГКПП Златарево
Тел.: +359 745 69 600

гр. София 1404
район Витоша, ул. „Казбек“ 57В
Тел.: +359 2 855 21 96
info@strimona.net

www.strimona.net

Мястото
за Вашата реклама

Мястото
за Вашата реклама

Мястото
за Вашата реклама